

**ĐẶC SAN CỎ THƠM
XUÂN GIÁP THÌN 2024**

“Đặc San Xuân Cỏ Thơm 2024”,
một tổng hợp gồm những thiệp chúc Tết, thơ, văn, nhạc, họa, ảnh, tin tức ...
một số thân hữu gửi cho Cỏ Thơm vào dịp Tết Giáp Thìn.

***** THÂN MỜI QUÝ VỊ THƯỞNG LÃM VƯỜN XUÂN *****

Biên soạn: **Phan Anh Dũng** (Rockville, Maryland USA)

THƠ PHAN KHÂM

MỘT THUYỀN HOA XUÂN

Con đường làng dưới chân đê
Chiêm bao thấy bóng Mẹ về nghiêng nghiêng
Đầu mùa cây trái tháng giêng
Nhìn trong mắt Mẹ một thuyền hoa xuân

XUÂN... XUÂN

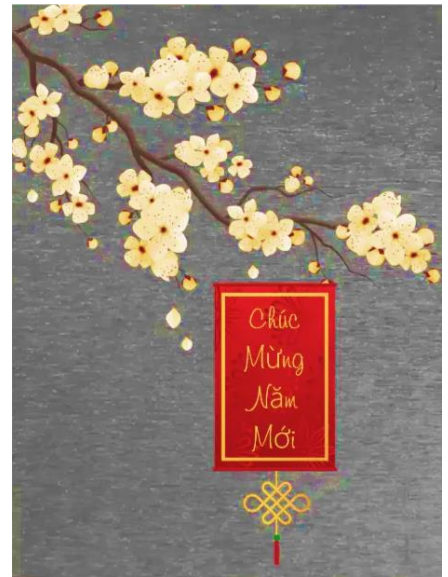
*Xuân thắm xuân tươi nở nụ hồng
Xuân tân xuân trọn vẹn hằng mong
Xuân yêu xuân mến theo năm tháng
Xuân mộng xuân mơ ngập cõi lòng
Xuân cảm xuân hoài thơm ngổ hạnh
Xuân hòa xuân hợp ngát hương nồng
Xuân tình xuân ý muôn cung điệu
Xuân hẹn xuân chờ cả núi sông*

XUÂN NGUỒN CỘI

Giao thừa kinh nguyện ngát trầm hương
Giây phút thanh tân thắm nụ hường
Bóng Mẹ hiền lương am Tịnh Độ
Dáng Cha phúc hậu mái Xuân Đường
Chân trời nẩy lộc muôn ân đức
Mặt đất đâm chồi triệu ánh dương
Nải chuối buồng cau xôi nếp mật
Đời đời nguồn cội của yêu thương

Ý XUÂN

*Tôi vô tình nhớ năm qua
Vào xuân em mát lụa là tháng giêng
Em cười nở nụ thủy tiên
Đời tôi hóa kiếp truân chuyên mát rồi
Ước gì em mãi trong tôi
Bên dòng sông thắm chiều vui nổi buồn.*

CHÚC MỪNG BÁO CỎ THƠM

*Xin gửi Lời Mừng báo Cỏ Thơm,
Trải bao mưa nắng vẫn vuông tròn
Mấy mươi năm đẹp vàng duyên bút
Đáng được đời trao những nét son!*

*Từ độ về vùng Đông Bắc này,
Là văn thi sĩ được thơm lây
Bạn bè ngày một thêm tình nghĩa
Có Cỏ Thơm lòng ngọn gió bay...*

*Thi Phú từng trang đẹp lầy lùnh
Câu văn tròn ý Nhạc tròn cung
Duyên thơ duyên bút đời đưa đẩy
Con chữ thêm dòng cụm nắng trong.*

*Cỏ Thơm mình vẫn cỏ thơm hương
Lối cũ đông đưa chỉ một đường
Thi Nhạc Văn đầy bờ giấy mới
Cỏ Thơm tờ báo của Văn Chương!*

*Chúc mừng anh chị Ban Điều Hành,
Chân cứng đá mềm tuổi vẫn xanh
Gìn giữ Cỏ Thơm thơm mãi mãi
Chút Tình xin gửi để tôn vinh!*

Hoa Văn

Hợp ca LY RƯỢU MỪNG (Phạm Đình Chương)

https://www.youtube.com/watch?v=k5_BsnewF5Q

Tranh về Rồng Tiên của cổ họa sĩ Thanh Trĩ

<https://www.art2all.net/tranh/thanhtri/huyenthaoairongtien/huyenthaoairongtien.html>

Huyền Thoại

Cha Rồng Lạc Long Quân, Mẹ Tiên Âu Cơ VietNam: Motherland and Myth

Rồng không những là vật thần thoại của người Phương Đông, mà còn là Huyền Sử của Dòng Việt.

Huyền thoại Cha Rồng Mẹ Tiên (con Rồng Cháu Tiên) là niềm tự hào của mỗi con dân Việt, là di sản thiêng liêng quý báu nhất mà các Bậc Tiên nhân Việt Nam đã truyền lại cho con cháu hậu thế.

Dragon is not only the legendary creature from the Orient, it is also the legendary figure in Vietnamese mythology.

The tale that Vietnamese people are the descendents of a Dragon and a Fairy makes us Vietnamese so proud. That legend is indeed the most precious heritage that the Vietnamese will pass through generations to generations .

Rồng Tiên (Dragon and Fairy)

Lạc Long Quân và Âu Cơ bỗng bay giữa trời thuở mới gặp gỡ
(Lac Long Quân and Âu Cơ soaring in the sky during their first encounter)

Lạc Long Quân thấy Âu Cơ dung mạo đẹp để kỳ lạ
đem lòng yêu mến (Theo Lĩnh Nam Chích Quái)

Lac Long Quân fell in love with pretty fairy Âu Cơ

Âu Cơ ôm 100 trứng đợi ngày nở con
Âu Cơ nurtured her 100 eggs, waiting for their hatching time

Mẹ Âu Cơ đem 50 con lên núi trồng cây hái quả, sinh sống bằng nghề nông
 Cha Lạc Long Quân cùng 50 con sống ven biển làm nghề đánh cá
 Mother Âu Cơ took 50 children to the highland, living on farming and gardening.
 Father Lạc Long Quân and other 50 children stayed along the seaside, living on fishing

... Lạc Long Quân nói: "Ta là nòi rồng, đứng đầu thủy tộc, nàng là giống tiên, sống ở trên đất, tuy khi âm dương hợp lại mà sinh ra con nhưng thủy hỏa tương khắc, giòng giống bất đồng, khó ở lâu với nhau được, nay phải chia lìa. Ta đem năm mươi con về Thủy Phủ chia trị các xứ, năm mươi con theo nàng về ở trên đất, chia nước mà trị. Lên núi, xuống bể, hữu sự báo cho nhau biết, đừng quên." ... (Theo Lĩnh Nam Chích Quái)

...Lạc Long Quân said, "I am the Dragon King of the sea and you are of Fairy ancestry. Though we once united to bore our kids, but we are from different world and need different living environment. It's hard for us to stay together, thus we have to depart. Now, I will bring fifty sons with me to reign the sea states and you will bring fifty sons to live and reign the higher lands. It does not matter where we are, sea or land, if either of us need any help, remember, we should call out for each other."

*Hình hài Âu Cơ in giòng Việt
Hồn nước Cha Rồng rạng sử Nam
(Thanh Tri)*

*Our distinguished Viet body bears the features of Mother Âu Cơ
Our glorious Nam history bears the soul of Father Dragon*

Năm Thìn Kể Chuyện
RỒNG LẮY NƯỚC
Hoàng Ngọc Liên

LTG- Câu chuyện này không nhất thiết đúng sự thực. Nếu có sự trùng hợp về tên người, tên đất và thời gian cùng sự việc là ngoài ý muốn của người viết. HNL

*Rồng trắng lấy nước vụ mùa,
Rồng đen lấy nước cho vua đi cây.
(Ca dao)*

Đứng trên đê Đài Môn, nhìn về phía hạ lưu sông Đáy, khách bộ hành thấy rất rõ hiện tượng Rồng Láy Nước. Đó là hình ảnh chiếc vòi voi khổng lồ đen ngịt trên nền trời xám mờ báo hiệu sắp có một trận mưa to. Cùng với những người đồng hành, tôi vội vã rảo bước tới một ngôi đình ven đê hầu tránh cơn mưa đang ào ào ập tới. lát sau, chúng tôi đã yên ổn ngồi trên những hàng ghế dài trong hiên đình. Không ai bảo ai, mọi người vẫn còn mải mê theo dõi cảnh Rồng Láy Nước, dù lúc đó chiếc vòi voi đang cuộn cuộn di chuyển về phía nam rồi mất hút.

Một giọng nói đồng dục cất lên:

- Đủ nước rồi, Rồng đã lên trời!

Tôi ngoảnh nhìn người vừa cất tiếng. Đó là một lão ông khoảng trên sáu chục tuổi. Cụ mặc chiếc áo the dài, quần cháo lòng, chân mang dép cao su Con Hổ. Áng chừng mọi người chưa hiểu mình nói gì, cụ nhìn qua hai bên, mỉm cười:

- Các ông bà và anh chị em vừa chứng kiến cảnh Rồng Láy Nước, ắt hiểu là muốn làm mưa, bao giờ Trời cũng sai rồng lấy nước từ biển lên. Khi lượng nước hút lên vừa đủ, Rồng cuộn vòi lại, bay về trời.

Cặp mắt cụ dừng lại trên khuôn mặt một thanh niên mặc Âu phục, đeo kiếng trắng, ngồi bên cạnh một bà lớn tuổi vấn khăn mỏ quạ:

- Ông... nghĩ có phải không? Ông...

Thanh niên nghiêng đầu, tự giới thiệu:

- Kính thưa cụ, cháu tên là Thường, dạy học dưới Giáo Lạc.

Ông già vui vẻ:

- Ông giáo có tin chuyện Ròng Láy Nước không? Cơn mưa này xem ra còn khá lâu mới tạnh. Bà con mình nói chuyện cổ tích cho vui.

- Thừa cụ, theo cháu thì hình ảnh mà Cụ và các ông bà, anh chị em vừa thấy, dân chúng địa phương này vẫn gọi là Ròng Láy Nước, chỉ là cách đặt tên cho một hiện tượng thiên nhiên. Còn tin hay không, không thành vấn đề. Đó là thiền ý của cháu.

Ông già mỉm cười:

- Ông giáo chưa trả lời câu hỏi của tôi.

Thanh niên chưa kịp lên tiếng thì đã nghe người đàn bà "khăn mỏ quạ" xen vào:

- Thừa cụ và thầy giáo, nếu tin là trên trời không sẵn nước, nên muốn làm mưa thì Ròng phải hút nước lên. Tôi là đàn bà nhà quê đã từng trải qua những cảnh lụt lội vì mưa quá nhiều, nhưng trước đó lại chẳng thấy Ròng Láy Nước như bữa nay.

Ông già điềm đạm:

- Có thể là Ròng đã lấy nước tại một nơi nào đó trên biển Đông mà ở đây bà không trông thấy...

Người đàn bà im lặng. Lại nghe thầy giáo lên tiếng:

- Có người cho rằng, đó là một cơn lốc gió xoáy vô cùng khủng khiếp. Do cuồng phong từ nhiều hướng chuyển tới một điểm, xoáy vòng theo chiều nghịch rồi di chuyển với tốc độ ghê gớm, nên đã bốc theo đà gió xoáy, tất cả sinh vật, nhà cửa... Cảnh tàn phá không thể nào tả hết mà con người đành bó tay không cách gì chống đỡ được. Khi bà con trông thấy cảnh Ròng Láy Nước, tức thảm cảnh đang xảy ra ở một nơi rất xa. Cũng may...

Ông già gật gù:

- Già đang định nói về cơn cuồng phong này. Cảm ơn ông giáo đã mở đầu. Chúng ta không hẹn mà cùng họp mặt tại đây, theo già thì chúng ta đã có duyên hội ngộ, dù rằng khi tạnh mưa chúng ta lại chia tay. Cũng vì chúng ta có duyên với nhau, già xin kể một câu chuyện, nhân có hiện tượng Ròng Láy Nước ban nãy, để tặng các ông bà và anh chị em.

Ông già đưa mắt nhìn qua hai bên thêm một lần rồi khoanh tay trước ngực, bắt đầu câu chuyện:

* * *

Thôn Vũ An thuộc xã Bình Thọ, một vùng đất nhỏ hẹp với khoảng ba chục gia đình người Kinh, từ miền xuôi lên khai khẩn trồng rẫy, trong địa đầu tỉnh Yên Bái, mé tây nam giáp ranh Sơn La. Hàng năm, cứ vào độ cuối đông, thôn dân thường lên khu nghĩa trang để làm cỏ, dọn dẹp, chuẩn bị cho lễ Tảo Mộ thường tổ chức vào ngày mùng bốn Tết.

Ngày 24 tháng chạp năm Canh Ngọ (1930), khoảng nửa năm sau khi 13 liệt sĩ Việt Nam Quốc Dân Đảng đền nợ Nước, cụ Đồ Vũ cùng con cháu lên nghĩa trang như mọi năm để sửa sang phần mộ cụ Bà. Do một chứng bệnh nan y, cụ Bà 62 tuổi đã thất lạc ba năm trước. Đối với cụ Đồ, bà Vũ vừa là người bạn đời, vừa là người đồng chí trong những hoạt động chống Pháp.

Gần tới nghĩa trang, Cụ rất ngạc nhiên khi thấy rẻo đất phía Nam xưa nay vẫn bỏ hoang, mọc lên một thảo am mà ba mặt chung quanh đã trồng những hàng chuối xanh tươi cùng nhiều luống rau diếp, xu hào, cải bắp...

Công việc sửa sang phần mộ cụ Bà xong xuôi, cụ Đồ cho con cháu về nhà trước, rồi men theo một lối mòn đến gần thảo am. Đó là một ngôi nhà nhỏ một gian hai chái lợp bồi, tường vách đất. Trên sân cỏ, một lão nhân mặc quần áo nâu đang phơi khoai lang khô.

Nhác thấy cụ Đồ đang bước tới, lão ông ngược nhìn, vui vẻ:

- Xin chào cụ!

Cụ Đồ tươi cười:

- Không dám, chào ông! Gần năm nay tôi mới lên khu nghĩa trang này nên chưa được biết ông...

Lão ông đứng lên, chắp tay trước ngực:

- Thưa cụ, chúng tôi họ Điền, từ miền xuôi lên mới nhập tịch, lại phải tự túc nơi ở nên thật có lỗi vì chưa đi chào thăm quý cụ...

Cụ Đồ niềm nở ngắt lời:

- Điền tiên sinh không cần khách sáo. Sẽ còn nhiều dịp để tiên sinh cùng các Bô Lão thôn này tương kiến. Tôi họ Nguyễn, người quen thường gọi là cụ Đồ Nguyễn. Thực là tam sinh hữu hạnh được gặp tiên sinh hôm nay.

Điền lão vái thêm một lần rồi vui vẻ:

- Cảm ơn Cụ hạ cố. Nhưng xin đừng dùng hai tiếng tiên sinh.

- Vâng, ông Điền! Chẳng hay quý quyền...

- Thưa, chúng tôi chỉ ở một mình từ nhiều năm nay. Kính mời Cụ vô trong dùng trà.

Cụ Đồ lắc đầu:

- Cảm ơn ông Điền, chúng tôi phải về kéo bọn trẻ mong. Chẳng là bữa nay có đám giỗ tiệt nội. Xin ông Điền cho phép.

Điền lão lại chấp tay:

- Vậy tôi không dám giữ. Xin cho tôi tâm hướng góp phần tưởng niệm cụ Bà.

Cụ Đồ cũng chấp tay đáp lễ:

- Đa tạ ông Điền, mong có dịp tái kiến!

- Tôi cũng mong như vậy. Cụ lại nhà!

- Chào ông Điền.

Đó là lần đầu tiên và cũng là lần sau chót cụ Đồ gặp Điền lão. Vì mùa Thu năm ấy, một cơn lốc xoáy lướt ngang rẽ phía nam của nghĩa trang thôn Vũ An, đã cuốn theo ngôi nhà tranh của Điền Lão, hầu như không còn để lại vết tích gì, ngoài một ống tre già vẫn còn đầy kín bị gió cuốn văng ra mé sông Ngòi Hút, gần Liên Tỉnh Lộ 13.

Sở dĩ thôn dân biết ống tre này là của Điền lão, vì người nhặt được đem về trao cho cụ Đồ Nguyễn, nhờ cụ đọc những trang chữ Nôm cuộn tròn để bên trong. Ngay buổi tối hôm đó, sau nhiều toán dò tìm tông tích Điền lão cả năm ngày mà chưa có tăm hơi, cụ Đồ mở cuộn giấy bản, đọc bút tự của Điền lão, người mà tuy chưa ở lâu tại địa phương này, nhưng đã khiến bà con cảm mến vì đức độ, vì lòng thương người luôn cứu giúp kẻ lỡ đường hay gặp khó khăn trong quan hôn tang tế. Của cho không bằng cách cho, - cổ nhân thường nói -, của Điền lão qua cung cách biểu lộ từ tâm, ân cần, đã khiến

thôn dân trân trọng. Thiên tai vừa xảy ra, lại chỉ giáng họa trên Điền lão làm cho nhiều người vội cho là Trời không có mắt. Người ta đắp một ngôi mộ tượng trưng ngay trên nền thảo am của Điền lão, trên bia đá có khắc dòng chữ: Điền Thị Lão Ông Chi Mộ để tỏ lòng kính nhớ.

Dưới ánh sáng của ngọn đèn Hoa Kỳ, cụ Đồ Nguyễn chăm chú đọc những hàng chữ nôm, di bút của Điền lão:

Tôi viết những dòng chữ này trong lúc còn khỏe mạnh sáng suốt, như một cách bày tỏ sự thống hối về tội ác mà tôi đã gây ra nhiều năm trước. Những việc thiện mà tôi thực hiện trong nhiều năm gần đây ở những nơi khác và tại địa phương này, không đủ chuộc tội cho tôi trong muôn một! Từ nhiều năm nay, tôi linh cảm sắp đến ngày hình phạt sẽ tới. Nhưng tôi không thể biết trước Việc Trời: tôi sẽ bị sét đánh, bị người ta sát hại, bị đắm thuyền, hỏa tai, ngộ độc... hay một tai họa nào khác. Dù dưới hình thức nào của Luật Trời giáng họa để xử phạt tội lỗi do mình gây ra, tôi cũng cúi đầu nhận lãnh. Tôi còn được sống đến ngày hôm nay - tháng trọng hạ, năm Tân Mùi (*) - cũng đã là may mắn lắm.

Sau khi tôi đền tội, dám mong đồng bào đừng tang chay, lập mộ, cầu siêu... tôi không đáng nhận lòng thương của đồng bào. Hãy chôn cất sơ sài, hợp vệ sinh cho kẻ tội lỗi này, được như vậy tôi thành kính tri ân liệt quý vị.

Tôi đã gây nhiều trọng tội, nay trước khi đền trả, tôi xin giải bày cùng đồng bào, trước là để giải oan cho hai kẻ bất hạnh đã nằm xuống dưới bàn tay vấy máu của tôi, sau là để vạch trần bộ mặt thực của một tên sát nhân đáng nguyên rủa là tôi.

Năm Ất Mão (**), tôi gia nhập một đảng cướp dọc theo miền duyên hải phủ Nghĩa Hưng thuộc tỉnh Nam Định. Chúng tôi uống máu ăn thề không bao giờ phản bội tổ chức. Đảng cướp của chúng tôi chuyên xử dụng những cây phóng có hình dáng chiếc bút chì, giống như chiếc mai thường dùng để đào đất, nhưng lưỡi lớn cuộn tròn và cán dài hơn, làm bằng một thứ tre già đã ngả màu vàng ánh. Một đầu là lưỡi "bút" được "tô" bằng thép đủ tuổi, sắc bén vô cùng; một đầu được đục lỗ để buộc sợi dây dài tùy theo sức phóng đi, bắt lại của người sử dụng.

Sau vài năm đánh cướp nhiều nơi, năm ấy, chúng tôi 6 người, "ăn hàng" tại nhà một tên điền chủ gian ác ven sông Đáy nhân đêm tân hôn đưa con trai của y. Vì là một địa chỉ quen, nên chúng tôi cẩn thận bịt mắt trước khi bắt hồng (***). Thường lệ, trong một chuyến ăn hàng, cần thu chiến lợi phẩm, chủ yếu là vàng bạc rồi tất đuốc rút nhanh về nhiều phía khác nhau.

Một tay cầm cây đuốc cháy rực, một tay cầm Bút Chì, tôi đập cửa căn phòng có hai chữ Tân Hôn bằng giấy đỏ. Không thấy chú Rể. Tôi cho rằng tên này đã chạy thoát, không kịp kéo theo cô vợ mới. Cô dâu mặc áo cưới, run rẩy nép mình bên góc giường.

Thốt nhiên tôi quên bằng việc lột nữ trang mà đăm đăm nhìn cái nhan sắc mơn mớn đào tơ của cô gái. Tà tâm nổi dậy, tôi dập tắt ngọn đuốc rồi dùng sức đè bẹp sự chống cự yếu ớt của cô ta để thỏa mãn thú tính...

Bất ngờ chiếc khăn bịt mặt của tôi bị kéo lệch qua một bên. Tiếng cô gái rú lên:

- Trời ơi! Ông Phó Tách!

Phản ứng tức khắc của tôi là cầm mép chiếc khăn đen che mặt lại. Thừa lúc tôi vô ý, cô gái còn lóa thể vụt chạy ra ngoài. Tôi thoáng thấy một người kéo tay cô ta đi. Tôi vội cầm bút chì đuổi theo. Đã lộ diện, tôi giết người, diệt khẩu. Hai ngọn bút liên tiếp được tôi phóng ra, thâu lại. Trước khi tháo chạy, tôi còn thấy hai bóng người gục ngã trên sân phơi lúa, gần một gốc cây cau và chiếc chum hứng nước mưa!

Sau vụ này, tôi bị loại ra khỏi tổ chức, vì không có... chiến lợi phẩm trong đêm cướp đó. Nhiều ngày liên tiếp, tôi thường nằm mơ thấy hai thầy người bị ngọn bút đâm từ sau lưng ra trước ngực, máu tuôn xối xả. Nhất là khuôn mặt khiếp đảm của cô gái. Có buổi chiều nhìn ra khoảng trời nước mênh mông, tôi thấy sợ hãi một sự báo oán nào đó từ hai kẻ bị chết oan giữa tuổi thanh xuân. Dần dần, tôi thấy hình như sự đền tội sắp bắt đầu.

Sống căng thẳng như vậy hơn hai năm, tôi không còn chịu nổi khung cảnh quen thuộc mỗi khi đi qua nơi bị cướp, tôi từ giả vợ con, nói là đi lên Hà Nội tìm việc làm, viện lẽ nghề thợ mộc không khá được! Những số của dành dụm được sau hai năm trong Đảng Cướp Bút Chì, tôi để lại phân nửa cho vợ con, phân nửa tôi đem theo.

Tôi đã sống nhiều năm ở mạn Núi Voi, Hòa Bình và Nghĩa Lộ, Sơn La, trước khi tới ngụ cư nơi đây. Tôi tự tu trong những năm xa nhà, ráng cứu giúp những người cùng khổ hòng tạ tội trong muôn một với Trời.

Tại đây, như đồng bào đã biết, tôi làm ngôi nhà tranh, bề ngoài sống bằng hoa lợi mấy thửa vườn, mục đích làm việc thiện để hồi hướng công đức cho hai người bị tôi sát hại. Từ hơn nửa năm nay, tôi linh cảm sắp tới ngày mình phải đền tội. Luật trời chí công, tôi tin như vậy. Chỉ không biết tôi sẽ phải đền trả bằng cách nào: bị sát hại, sét đánh, ngộ độc, đắm thuyền, Tây bắt đem chém vì nghi ngờ chống Pháp (nếu vậy cũng vinh dự cho tôi là kẻ không xứng đáng). Nhưng dù bằng cách nào, tôi cũng cam lòng nhận lãnh.

Chỉ mong được toàn thân mà chết và vợ con tôi không bao giờ biết đã có người chồng, người cha đáng nguyên rủa này.

Sau cùng là nguyện vọng của tôi, xin chính quyền địa phương vui lòng giúp cho:

Tôi có hai mẫu vườn có giấy tờ trước bạ, ít hiện kim và ngôi nhà tranh, xin được cúng vào việc từ thiện.

Tôi xin ký tên sau đây là: Đoàn Văn Tách

Có tiếng người đàn bà "khăn mủ quạ" tiếp theo lời ông già kể chuyện:

- Thừa cụ, nhà cháu nghe câu chuyện thảm quá. Nhưng xin cụ tha lỗi, trong câu chuyện cụ vừa kể, sao nhà cháu không thấy có Rồng Lấy Nước?

Ông già điềm đạm:

- Có đấy, bà ạ. Vì trong buổi chiều đã xảy ra cơn lốc xoáy cuốn đi mất ông già họ Điền và thảo am của ông ta, thì bên này sông Hồng, người ta đã thấy cảnh tượng Rồng Lấy Nước ở mạn đó. Một cái vòi rồng đen sì cuộn mình ra phía biển Đông rồi mất hút!

Thầy giáo Thường nhìn ra phía ngoài rồi nói với ông già:

- Cảm ơn cụ cho nghe câu chuyện có ý nghĩa. Tạnh mưa rồi, ta lên đường thôi.

Hoàng Ngọc Liên

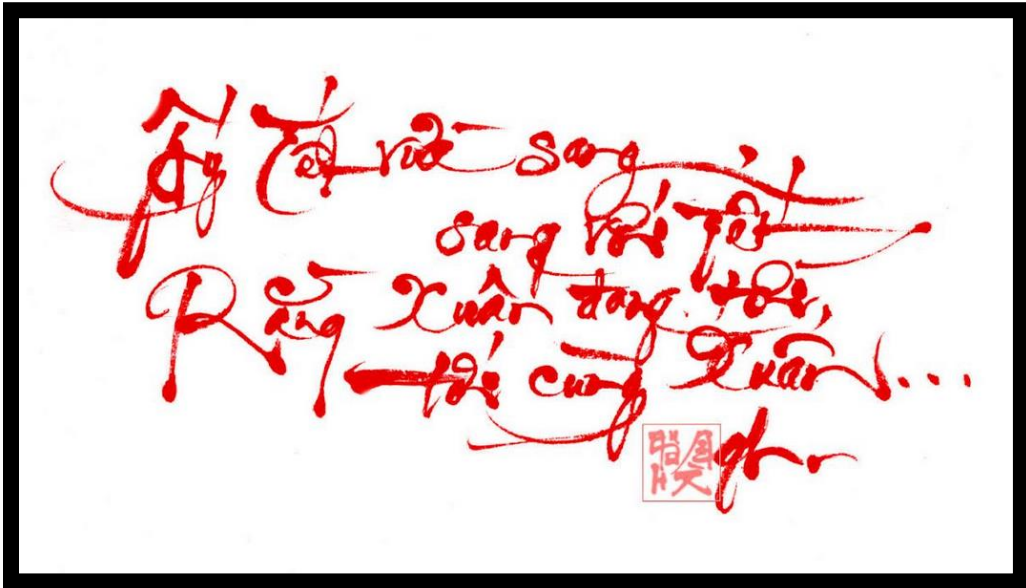
(Miền Đông, Y2K)

<https://hoangngoclien1.tripod.com/namthin.html>

(*) 1931

(**) 1915

(***) Đốt đuốc lên

Xuân - Hoa Cỏ Thơm Lừng

Mưa gió ngày Đông cũng đã qua
Ba mươi Tết nắng ấm chan hòa
Dưa hành củ kiệu còn thơm phức
Mỹ tục thuần phong mãi thiết tha
Vẫn chiếc bánh chưng thời mở nước
Này câu đối đỏ viết treo nhà
Chúc Mừng Xuân Mới Văn Thi Sĩ
Vườn **Cỏ Thơm** lừng vạn luống hoa...

Quang Hà

Năm Mới Xuân GIÁP THÌN 2024, Tuệ Nga Kính Chúc
Quý Anh Chị Sức Khỏe Dồi Dào Nhiều Niềm Vui Bên
Con Cháu Xum Vầy HẠNH PHÚC AN KHANG- VẠN ĐIỀU
NHƯ ƯỚC NGUYỄN ...

TN Kính Mời Quý Anh Chị Nhàn Lắm Thơ Xuân Thường
Thức Nhạc Phẩm: MÙA XUÂN THƠ DẠO NON BỒNG.

Kính Chúc Quý Anh Chị Vui XUÂN DI LẶC.VẠN PHÚC AN BÌNH XUÂN TÂM THƯỜNG
LẠC ...

Thân Kính, **Tuệ Nga**

Mùa Xuân, Thơ Đạo Non Bồng...

Theo Mây, Thơ đạo non bồng
Một vùng ảo huyền mênh mông cảnh trời,
Theo Mây, ngàn Suối, ngàn Khơi,
Tiếng Chim Lạ hót, đẹp thời Kinh Hoa,

Theo Mây, đi dạo Thiên Hà
Bao la mầu nhiệm, bao la cảnh trời
Mầu Trắng bạc, ánh chơi vơi
Tươi vườn thanh thảo ru đời trăm luân

Theo Mây, đi dạo Sông Vân
Sông Trắng tịch tịnh gió trầm hương lơ ...
Theo Mây, lơ lửng tầng trời
Cung trời nhả nhạc tuyệt vời Thiên Ca

Cùng Mây ngó xuống Ta Bà,
Mấy vần Thơ thảo lược là, Chúc Xuân ...
Chúc Đời Hạnh Phúc bội phần
Chúc Người Nhân Ái tình thân dịu dàng

Chúc muôn nhà, Xuân hân hoan
Vui Xuân Di Lặc nhân gian Nghĩa Tình
Sáng trong giọt nước Tịnh Bình
Theo Mây dài một hành trình Huyền, Không,

Thơ theo Mây, Thơ bênh bồng !
Một vùng mộng ảo, Sắc Không nhạt nhòa
Chiều vàng ai dạo đồi hoa
Thấy trong giọt nước là đà cảnh Không

Thiên Hà một giải mênh mông
Thơ ai thả gió nửa vòng mộng bay
Còn chi cuối cuộc đời này
Phải Sương đỉnh núi, phải Mây cuối trời,

Phải Thơ mấy thuở luân hồi
Phải như giọt nước chơi vui sóng đùa !
Chiều Xuân mưa bụi ... lựa thưa
Hồi chuông tĩnh thức, gọi mùa điểm trang

Kinh Hoa Vi Diệu hàng hàng ...
Mùa Xuân Mai Nở bát ngàn Mai Hoa ...

Tuệ Nga

MÙA XUÂN, THƠ DẠO NON BỒNG ...

(thơ Tuệ Nga - phổ nhạc & hoà âm: Quang Đạt - ca sĩ: Vân Khánh)

<https://www.youtube.com/watch?v=dqYyaf4gh28>

XUÂN KỲ VỌNG

Mây xa tản mạn, nắng vàng hanh
Mai chớm chồi non nẩy nụ xanh
Cánh én chập chờn bay trước ngõ
Lời oanh hớn hờ hót trên cành
Ngày qua thanh thoát vùi niên cữu
Tết đến rộn ràng hẹn nhật tân
Ước lại mùa xuân xưa chạm ngõ
Khơi dòng non nước được xoay vần.

Hạ Thái

NGÀY XUÂN VIẾNG CỎI TRỜI

Ngày xuân thông thả dạo lên trời
Cũng có thư mời mới ghé chơi
Sẵn dịp duyệt qua hàng cảnh sắc
Luôn đường sửa lại những sao dời
Hành trang một túi thơ và rượu
Phương tiện bầy đàn én với dơi
Hoan hỷ thiên đình ban lệnh đón
Trong ngoài rực rỡ sắc màu tươi.

Nhà trời cảnh trí quả xinh tươi
Sang trọng trang nghiêm khó diễn lời
Chén ngọc ly vàng thanh thảo rót
Mặt hoa da phấn thướt tha mời
Ngọc Hoàng ưu ái bày tâm sự
Bá tánh nghiêm trang trải tấu lời
Tiên nữ sục sùi khi tiến bước:
Sang năm huynh nhớ ghé lên chơi!

Hạ Thái

<https://quangtribacca.blogspot.com/>

TẾT TRƯỚC TẾT

**** SONG THAO ****

(tự truyện – Trích trong Truyện ngắn CÒN ĐÓ BÓNG HÌNH)

<http://www.songthao.com/con-do-bong-hinh/tet.htm>

Tết được nhắc tới từ lễ Giáng Sinh. Đêm Giáng Sinh chúng tôi khoảng chục người tụ họp nhau bên gốc ổi ngoài sân ngay trước cửa phòng. Mấy gốc ổi thấp lè tè được chúng tôi bứng về trồng theo đồ án thiết kế của Kiến Trúc Sư Ngô Viết Thụ. Từ đồ án Dinh Độc Lập đến đồ án sân trước của Nhà 2 trại Cải Tạo Làng Cô Nhi Long Thành, Kiến Trúc Sư giải Khôi Nguyên La Mã đang trượt dốc. Chúng tôi cũng đang cùng xuống dốc với ông. Suốt ngày lũ chúng tôi giang nắng kẻ khẩu hiệu trên tường, trồng cây ngoài sân, rẫy cỏ quanh hiên nhà, vẽ cờ trước đầu nhà... Chúng tôi đây là Tổng Bộ Trưởng, công chức cao cấp, dân biểu, nghị sĩ, thẩm phán, giám sát viên, đô trưởng... mới được gọi chung dưới cái tên ngục quyền. Sát cánh với chúng tôi là các tên tuổi

như Trần Trung Dung, La Thành Nghệ, Trần Văn Tuyên, Nguyễn Xuân Phong, Nguyễn Bá Lương, Trần Minh Tiết, Bùi Tường Huân, Văn Văn Cửa...Phía bên kia nhà chúng tôi là Khối Cảnh Sát gồm các sĩ quan Cảnh Sát cấp Tá. Cạnh Khối Cảnh Sát là Khối Đảng Phái có mặt từ Ông Vũ Hồng Khanh đến các đảng viên của các Đảng hoạt động dưới thời Việt Nam Cộng Hòa. Và sau chót là Khối Tình Báo gồm tất cả cấp chỉ huy và nhân viên tình báo chậm chân.

Chúng tôi từ các điểm trình diện học tập được di chuyển về đây với đoàn bộ đội hộ tống trang bị tới rặng, mũi súng lúc nào cũng chăm chăm muốn nhả đạn. Trong đêm tối, ngồi trong xe bí bùng bốn bề kín mít, chúng tôi thi nhau đoán mò địa điểm được chở tới dựa theo những vòng quẹo của xe. Chẳng ai đoán đúng cả. Chỉ khi bước chân xuống xe vào lúc hai giờ sáng, nhìn quanh quất, nhóm Bộ Xã Hội mới nhận ra Làng Cô Nhi Long Thành, một địa điểm quen thuộc của họ. Sáng hôm sau, mở mắt dậy, chung quanh toàn những tai to mặt lớn quần xà lỏn áo may ô ngồi thừ người trên chiếu cá nhân, tôi bỗng có cảm tưởng như mình đang ở hậu trường sân khấu. Mới Tổng Bộ Trưởng, Dân Biểu, Nghị Sĩ, Tổng Giám Đốc, Giám Đốc... đó mà giờ đây ngồi gior xươg ra với nhau chẳng rằng chẳng nói.

Hơn sáu tháng đã trôi qua kể từ ngày chúng tôi đi trình diện để học tập cải tạo một tháng. Đúng thời gian một tháng quả là có những dấu hiệu lạ. Nhà thầu dọn dẹp bếp

núc, thu vén nồi niêu soong chảo trong nỗi mừng khắp khởi của chúng tôi. Ai cũng chong mắt nhìn ra cửa trước cho xe đồ tới rước về. Một đám bụi mù tung ngoài đường đất cũng bốp nghệt được cả ngàn con tim. Rồi xe cũng xuất hiện bon bon chạy vào trong trại. Chỉ có hai xe. Làm sao đủ? Nhưng những chiếc cổ mà bây giờ có cho cài khuy cổ thắt cà vạt chắc nút cà vạt sẽ lỏng lẻo, vẫn cứ nghênh lên chăm chú quan sát. Xe dừng lại trước vuông đất trống gần nhà bếp. Quần giáo te te tái tái tập trung một đội tù dắt ra xe. Từng bao gạo được khiêng xuống. Gạo sao mà nặng thế! Từ đó chúng tôi có thói quen nhìn gạo trong kho nhà bếp để đoán ngày về giống như mấy ông thầy bói nhìn chân gà khô để đoán vận mạng con người. Lấy chân gà mà đoán số cho người cũng như lấy gạo để đoán thời gian ở tù dĩ nhiên là sai bét. Nhưng chúng tôi chẳng biết bầu vúi vào đâu cứ nhè lấy mấy bao gạo làm phao hy vọng. Chìm là cái chắc!

Chán gạo chúng tôi đi tìm ngày về ở thế giới siêu hình. Hai pho tượng Đức Mẹ và Phật Bà Quan Âm lớn bằng người thật do Làng Cô Nhi lập ở ngoài sân được chúng tôi thành tâm hồi han nhiều nhất. Rồi đoán mộng, cầu cơ, tử vi, bấm độn, coi chỉ tay, bói dịch, coi lá... Chẳng thứ nào chúng tôi chê cả. Mọi khả năng để mở cửa trại ra về được chúng tôi phát huy triệt để. Nói chuyện với quần giáo, chúng tôi cố gài những câu hỏi xa gần để xem có khai thác được tí ánh sáng nào không. Mỗi nhà có một quần giáo, tính tình và trình độ học vấn khác nhau. Quần giáo nào cũng như thần thánh. Mỗi câu nói được chúng tôi suy đoán, tán hươu tán vượn ra rồi đồn nhau. Từ nhà này qua nhà kia lời đồn đãi mỗi lúc mỗi phòng lên. Mà chúng tôi có tới 8 nhà tất cả. Đủ khả năng để từ một trái banh quần vợt phòng lên thành trái bóng chuyền! Lời đồn nào cũng đầy hồ hởi được chúng tôi ôm trong lòng làm thức ăn nuôi hy vọng. Không hy vọng làm sao mà sống!

Lời đồn đắt giá nhất được mọi người vênh tai nghe và căng người ra cho đợi phát ra từ Khối Đảng Phái. Một ông bạn của Nguyễn Hữu Thọ, đã từng nuôi con của Nguyễn Hữu Thọ khi ông này vào bụng làm Chủ tịch Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam, đang nằm trong khối này. Một bữa có một phái đoàn báo chí Saigon gồm các ký giả đội nón cối tới thăm trại. Con trai của Nguyễn Hữu Thọ có mặt trong phái đoàn này tới gặp riêng người đã nuôi mình. Anh hỏi ông có cần gì để anh mang vào. Tao chỉ cần thuốc suyễn thôi! Bác cần bao nhiêu viên? Về hỏi bố mày xem muốn giam tao bao nhiêu ngày thì mang vào từng đó viên.

Không biết anh ký giả này có mang thuốc vào không và mang bao nhiêu viên nhưng ngày lễ Độc Lập 2 tháng 9 ông này được ra về cùng với khoảng chục người đa số là các chị ở nhà nữ. Chúng tôi tái tê trước một sự thực đơn giản mà chẳng ai nghĩ ra: vào cùng ngày nhưng không phải về cùng ngày. Tái tê hơn nữa khi báo Nhân Dân đăng tin người học viên cải tạo cuối cùng của Trung Quốc vừa được thả về sau hai mươi lăm

năm học tập. Chúng tôi xiu như bánh tráng gặp mưa. Nhưng chỉ ít ngày sau lại đồn đãi, lại hy vọng. Chúng tôi ở cái thế không hy vọng không được. Gặp nhau chào hỏi bằng câu:

" Có tin gì không?". Rồi thì thăm bớm hơi cho nhau sống.

Hy vọng của chúng tôi đặt vào lễ Giáng Sinh. Nhưng lễ Giáng Sinh cứ lừng lững tiến tới mà chẳng có chuyển động gì. Chúng tôi lại bé cái làm lần nữa. Cộng Sản đâu có mừng lễ Giáng Sinh! Không những không mừng mà còn cấm chúng tôi mừng lễ nữa. Chúng tôi có xin phép cử hành thánh lễ. Câu trả lời dứt khoát là không được. Thêm một lệnh cấm trước ngày lễ: không được hát thánh ca. Chúng tôi cảm thấy hụt hẫng. Dù theo Thiên Chúa Giáo hay không, dân miền Nam vẫn coi lễ Giáng Sinh như một ngày vui tỏ bày sự thân ái và an bình giữa gia đình và bằng hữu. Chúng tôi tự động từng nhóm một quây quần nhau trong đêm thánh này để sưởi ấm cho nhau.

Nhóm chúng tôi khoảng chục người tụ họp nhau bên cạnh gốc ổi. Vài anh có sáng kiến cắm đèn cày vào hũ đựng chao treo toong teng trên những cành ổi. Trên tấm ván nhỏ dùng làm bàn chúng tôi gom góp lại được ít viên kẹo, vài thanh đường tán, lon gô trà và chiếc điều thuốc Lào. Chúng tôi kể cho nhau nghe những lễ Giáng Sinh trong đời mình. Dưới ánh đèn cày lung linh và những vệt sáng đỏ bập bùng từ chiếc điều thuốc Lào chuyển tay nhau, tôi nhìn quanh những khuôn mặt đồng cảnh chung quanh. Nửa năm tù đã đẽo gọt mặt mũi bạn bè tôi thành những góc cạnh cứng cỏi vêu vao. Chúng tôi có chung những đôi mắt buồn bã vô hồn. Nổi chán chường hẳn rõ trên từng khuôn mặt. Vài anh bạn trẻ, bất chấp lệnh cấm, hát nho nhỏ những bài thánh ca quen thuộc. Chúng tôi ngồi chết lặng. Nước mắt chục hờ chỉ muốn chảy ra. Đại Sứ Phạm Trọng Nhân tóc lơ thơ bạc trắng, hàm răng nhấp nhô chỉ muốn nhào ra khỏi miệng, rít một hơi thuốc ròn rã, thở ra một chùm khói và một câu than:

- Buồn bỏ mẹ, các cậu nhỉ!

Một anh bạn trẻ đưa tay đỡ chiếc điều cày, tay vè vè bi thuốc, cười buồn:

- Sắp tết rồi còn buồn kỹ hơn nữa, bố ơi!

Chữ tết thốt ra như một mũi kim chích đau nhói. Tôi chưa có thể tưởng tượng ra một cái tết trong tù, nhưng chắc phải lạnh tanh và buồn tủi lắm. Tôi hoảng hốt ném ra một câu thăm dò:- Chắc tết thế nào cũng có đợt về!

Hòn đá tôi ném ra khá nặng ký. Mọi người ào ào tranh cãi. Nói tới về thì có là thánh cũng chẳng thờ ơ được. Tán đi tán lại một hồi bao giờ mọi người cũng thú vị với những lời tán lạc quan nhất.

Tết như trái bóng sặc sỡ treo lơ lửng trong đầu chúng tôi. Các hăng tin đồn hoạt động mạnh mẽ xoay quanh con số người sẽ được thả. Nhà bếp đã bắt đầu mua heo về vỗ thịt. Bao nhiêu con heo? Bao nhiêu người chia nhau một con heo? Lấy tổng số tù trừ đi số người sẽ ở lại ăn thịt heo thì ra số người được thả về. Dĩ nhiên toàn là đoán mò không. Anh nào cũng lắc đầu quây quây chẳng thèm ăn thịt heo tuy cả mấy tháng nay có trông thấy miếng thịt heo nó ra làm sao đâu.

Rồi tíu tít thông báo thi đua thể thao, lập ban văn nghệ, làm bích báo, tranh giải cờ tướng nhân dịp tết. Nghe mà phát nản. Nhưng rồi cũng phải tham gia. Sống với mấy anh quân giáo tích cực quá cũng có ngày sanh chuyện mà lè phè quá thì bị điểm mặt thường xuyên. Tôi nghĩ làm cho mình chìm đi trong đám đông là thượng sách. Phải nín thở qua sông. Tôi tham gia vào ban hợp ca toàn trại vừa ra cái điều không lè phè vừa được miễn lao động ở nhà tập dượt. Trưởng ban văn nghệ là nhạc sĩ Vũ Thành An, rất tích cực được quân giáo biết mặt, cán bộ biết tên. Từ ngày vào trại, chỉ với một đề tài " học tập tốt, lao động tốt " mà anh đã sáng tác được tới năm bảy bản nhạc được cán bộ phụ trách văn nghệ duyệt y để cho cả trại gân cổ tập hát mờ người. Trong một buổi tập dượt của ban văn nghệ, nhạc sĩ họ Vũ đã ôm đàn đứng hát cho anh em nghe chơi một bài anh vừa sáng tác, bài Giao Thừa phổ thơ của Lưu Trương Khương cũng là một cải tạo viên trong trại. Trước khi hát anh giáo đầu là với bản nhạc này, anh đã trở lại dòng nhạc của anh. *Thấp nển hồng lên em. Giao thừa về rồi đó. Ánh sáng ngời trong đêm. Như bình minh đã lên. Ngoài kia xuân đang tới. Thơm ngát Bao cảnh non lộc mới. Lòng thương em bấy nhiêu. Nôi con thơm giấc ngủ. Giấc thiên thần.....Hãy ru con nho nhỏ.....* Bản nhạc nói đúng tâm trạng thương con nhớ vợ của chúng tôi trong những ngày cận tết nên được chuyền tay nhau chép lại để ngâm nga cho vơi niềm thương nhớ. Hai mươi một năm đã qua lời nhạc tôi chỉ nhớ lổ mổ phần đầu. Phần kết còn có hên hò ngày về coi đó mới là xuân thật. Xuân trong lòng xuân tươi.

Bích báo được diễn nôm là báo tường thì bắt buộc mỗi Nhà phải có một tờ. Đại Sứ Phạm Trọng Nhân ở cùng tổ với tôi bỏ lăn bỏ càng ra chiếu làm thơ. Dĩ nhiên là thơ xuân. Bài thơ khá dài tán nàng xuân ráo riết rồi kết bằng hai câu:

*Xuân nay đoàn kết xuân đoàn tụ
Sao mãi thẳng Nhân chưa thấy về!*

Sứ Thần Ngoại Giao Nguyễn Cao Quyền nằm sát tôi và cụ Nhân vội can. Con xin cụ, cụ đưa bài thơ này ra thì tội nó hành cụ nhỏ xác! Cụ cười nhạt. Moa đếch sợ, tởi là cùng chứ gì! Bài thơ được treo trên tường. May phước chẳng sao cả. Anh em tùm tùm thú vị. Cụ cười khoái chí. Nhưng cứ mỗi lần cụ lên cơn buồn cụ lại phán. Các toa ạ, chắc moa

tôi mất! Vật đổi sao dời, sau đó cụ cũng bảy tám năm lê bước chân cải tạo khắp đất Bắc, rồi cụ về, cụ qua Pháp đoàn tụ gia đình, cụ qua Montréal diễn thuyết về thơ Bằng Bá Lân. Tôi gặp cụ tại thành phố tuyết này. Bá vai bá cổ nhau, vỗ lưng nhau bồm bộp, cả hai cười toe toét. Này cụ! Khó tôi gớm nhỉ? Mặt cụ căng lên. Tôi thế chớ nào được!

Trông cụ cổ còn cà vạt lại nhớ ngày cụ may ô xà lòn. Bữa ăn thì đâu có gì. Một tô cơm và một chén canh lỏng bồng toàn nước. Vậy mà bữa nào cụ cũng trải chiếc khăn trắng, xếp muống xếp dưa thẳng thơm trước khi đi lãnh cơm. Rõ ra là một ông Đại Sứ. Nhiều lần nhìn cụ bày biện tôi nghĩ tới khóa học ngắn hạn Nghi Lễ và Ngoại Giao được tổ chức tại Bộ Ngoại Giao dành cho viên chức các Phủ Bộ lo về nghi lễ hai năm trước. Trong khóa này cụ là giảng viên chính và tôi là một học viên. Trong bài dạy về tổ chức tiệc ngoại giao cụ đã chỉ căn kẽ cách bày bàn tiệc, xếp chỗ ngồi, nghi thức dự tiệc, nghi thức đón khách.... Từ bàn tiệc tráng lệ dọn làm mẫu tại Bộ Ngoại Giao tới vuông vải trắng trên chiếc chiếu cá nhân và đáng ngồi ăn lom khom của cụ, tôi thấy như mình vừa hụt chân hụt cẳng.

Giữa ba chúng tôi, cụ luôn luôn cười phô răng ra chống đỡ những châm chọc của Quyền và tôi. Một hôm Quyền liếc mắt về phía cụ lớn giọng nói với tôi cốt cho cụ nghe. Đáng lẽ cụ tếch được đấy chứ nhưng vương em út nên cụ kệt, giờ cụ nằm đây kỹ quá chắc các em cho cụ dze từ khuya rồi! Cụ cười hì hì. Tôi chẳng hiểu nụ cười của cụ. Có thật hay không? Nhưng buổi tối họp sinh hoạt Nhà tập hát bài Trường Sơn Đông Trường Sơn Tây tôi bỗng nổi máu đùa dai ngồi nghĩ đổi lời bài hát để chọc cụ. Qua một đêm tôi cải biên xong lời ca. Ngày hôm sau tôi ghé tai hát nhỏ cho Quyền nghe. Anh phá ra cười rồi tìm cụ mách. Thằng này nó chọc cụ, cụ ơi! Cụ đòi nghe. Ra chỗ vắng về tôi hát. *Cùng đứng ngắm chung một vầng trăng, hai đứa ở hai đầu xa thẳm. Đường ra về mùa này đẹp lắm. Người bên đông nhớ người bên tây. Ở bên đông anh ăn, anh ăn khoai sắn hơi nhiều, con đường cải tạo khó khăn gập ghềnh cho đời anh nát. Hết rần rồi anh bắt cóc anh ăn. Còn bên tây em sống vẫn phây phây, hết ăn rồi lấy xe đi tìm kếp, biết rằng em bắt được kếp lạ, chắc em quên đời có anh rồi...* Nghe xong cụ lại cười hì hì.

Quyền dặn tôi đừng hát cho ai nghe không lại khốn cái thân. Dĩ nhiên tôi ngu gì mà trình diễn ca nhạc miễn phí. Ằng ten loe ngoe trong nhà, biết ai thật biết ai không. Cán bộ quản giáo bao giờ cũng ca cái điệp khúc cũ rích. Ở hay về là tùy ở các anh, cứ học tập tốt lao động tốt là ra về thôi. Trong mục học tập tốt dĩ nhiên có khoản báo cáo với cán bộ những hành vi của anh em. Một số người cam tâm làm Ằng ten để mong sớm được về. Cỏ đuôi chó chớ nào mà chẳng mọc được. Một ông làm tới Tổng Giám Đốc đã làm một bài thơ ca tụng họ Hồ nhân ngày lễ Độc Lập. Trong một buổi họp Nhà nhân ngày lễ lớn, viên quản giáo vắt vẻo ngồi trên ghế, ông khúm núm đứng đọc bài thơ, đọc xong

lại khúm núm dâng bài thơ cho cán bộ bằng cả hai tay. Mắt ông chẳng quên nhỏ chút nước mắt cho thêm phần đậm đà. Chúng tôi chỉ cười thầm với nhau và tránh xa những tên khả nghi.

Chiều chiều cơm nước xong (cơm nước có gì đâu mà không xong!), chúng tôi thường kéo nhau đi bách bộ trên con lộ chính trong trại, hành động được gọi là bát phố Catinat! Người đi lên đi xuống kìn kịt. Rất một thứ may ô quần đùi. Tất cả các Nhà đều túa ra ngoài. Gặp bạn quen là hỏi nhau có tin gì mới không. Chỉ có một thứ tin được chú ý. Về! Ngày nào cũng hàng đồng tin. Toàn những diễn giải lạc quan tếu. Nghe cho vui rồi cứ ôm ảo ảnh mà hy vọng.

Quyền là một người lúc nào cũng lạc quan yêu đời. Ít khi vắng nụ cười trên chiếc miệng rộng nằm trên bộ mặt dài. Anh có nhiều tài. Hát. Vẽ. Chẳng gì cũng là anh của họa sĩ Ngy Cao Uyên. Anh vẽ chân dung khá đạt. Tôi nằm bên cạnh được anh lôi ra vẽ chân dung đến mòn da mặt. Nói chuyện tếu cũng là cái tài của anh. Dép nhựa được chúng tôi mang theo chỉ vài tháng là đứt quai lung tung. Chúng tôi khắc phục bằng cách dùi lỗ lấy dây ni lông cột lại. Dây thì vớ được mẫu dây là quý xá chi cái chuyện màu sắc lặt vặt.

Lệnh của cán bộ là cấm đi dép vào trong nhà lát gạch bông nên dép xếp đầy ngoài cửa. Quyền nhìn đồng dép cột dây màu loạn xạ, phán. Cứ y như đồng bóng, điệu này thì vợ nó bỏ hết cả lũ!

Khi cán bộ loan báo cho phép gửi thư về nhà báo tin nhân dịp tết nhà nước khoan hồng cho mỗi người nhận 5 kí đồ gửi qua bưu điện, người nào người nay buồn muốn khóc. Hy vọng gì vào đợt về tết nữa! Quyền cười toe. Moa sẽ viết một đơn đặt hàng thật khảm, ít ra cũng phải một kí giò lụa cần cho ngập răng.

Bác sĩ Thăng, một cây chịu chơi, đồng ý ngay. Thăng có bộ mặt rất ngổ ngáo được Quyền đặt cho hõn danh là Đốc Tư Django. Một bữa buồn tình tôi lê tới chiếu của Thăng đầu:

- Nay cậu, ở trong này đi khám bác sĩ tiện thật. Cứ xà lỏn thoải mái lại chẳng phải chi xu nào cả.

Thăng trợn mắt nạt:

- Ăn nói hay nhĩ! Có bệnh gì thì khai đại ra đi.

- Bệnh đau bụng.

- Có mỗi một cái bụng mà cũng bày đặt đau. Mà cơm canh có mẹ gì đâu mà đau bụng!
- Bị hôm qua có thằng bạn không biết xoay đầu ra mà cho một miếng cháy có phết chút mỡ. Vừa đút vào miệng là nó trôi tuột xuống bụng cấp kỳ.
- Đúng rồi! Lâu ngày không ăn thịt ăn mỡ, ăn vào đau là phải. Lần sau bạn có cho thì đưa tớ ăn cho!

Chúng tôi cứ chia nhau những niềm vui nho nhỏ như vậy cho qua ngày tháng. Ngày tháng cứ tấp tểnh nhảy bước một tới cái tết. Mỗi ngày trôi đi là niềm hy vọng ngày về của chúng tôi hụt mất một mảnh. Mãi tới khi ông Táo về trời xong xuôi rồi tin đồn mới nở rộ lên. Mấy ông thầy địa lý, thầy bói dịch, thầy xem lá... cũng xác định là sẽ có chuyển động. Mặt tên nào tên nay nở thêm ra một chút. Đêm nằm ngủ tôi cứ vợ vắn với ý nghĩ được ra về. Thư của vợ gửi vào cho biết là bây giờ dạy học chẳng có giờ giấc gì. Dạy một, họp hành và học chính trị tới mười. Nhiều đêm phải ở lại trường khuya lác khuya lơ. Hai đứa con một phải gửi bà nội, một gửi bà ngoại. Gia đình có bốn người chia làm bốn mảnh. Càng nghĩ càng thấy nẫu lòng.

Sáng dậy tí tê với Quyền:

- Mùa này ra về chắc đẹp lắm toa nhỉ?

Quyền toác miệng ra gọi cụ Nhân:

- Này cụ, thằng này nó đòi về đấy cụ ạ.

Cụ Nhân buồn ra mặt, chậm rãi:

- Thì ai về được mừng cho người đó. Chắc tớ còn lâu lắm.

Tối 25 tết có hiện tượng lạ. Quản giáo kêu ba người lên làm việc. Gặp quản giáo về, ba anh mặt hớt hơ hớt hải im thin thít không nói tiếng nào. Anh em rề rề theo hỏi các đương sự cứ lơ đi. Nhiều anh nổi cáu chửi thề um sùm cũng chẳng có kết quả gì. Miệng nào miệng nấy như được đóng khăng năm lần bảy lượt. Rất khuya, đợi cho anh em chui vào mừng ngủ hết, các đương sự mới lò mò thắp đèn cây trong mừng ngồi viết. Quyền vạch mừng nói nhỏ với tôi:

- Tụi nó viết cảm tưởng. Chắc chắn mai sẽ có đợt về.

Mặt tôi giật giật tê điếng. Lạy trời cho có tên tôi. Người tôi như có nguyên một ngọn núi lửa đang phun xối xả. Lật qua lật lại chán mà chẳng ngủ được, tôi mò dậy đi tiểu. Vừa quơ được đôi dép bước ra cửa tôi giật mình nhìn ra bụi cây trước nhà. Một bóng trắng

đầu phủ khăn cũng trắng toát ngồi bất động giữa lùm cây. Tôi tính quay vào kêu Quyền thì bóng trắng nghe thay tiếng động quay người lại. Tôi lên tiếng:

- Ai đó?

- Hường đây.

- Cậu ngồi làm gì đó?

Tôi tiến sát tới bên Hường. Giọng anh nặng nề:

- Hồi hộp quá ngủ không được ra ngồi cầu nguyện.

Tôi ngồi chồm hổm bên cạnh Hường. Mặt anh đầm nước mắt. Tay anh nắm chặt chuối tràng hạt. Anh thều thào:

- Mai mà không được về chắc tôi chết mất cậu ạ!

Tôi định an ủi anh nhưng miệng nói không nên lời. Lòng tôi cũng đang torì còn an ủi được ai. Tôi không muốn dối mình dối người. Tôi lẳng lặng bỏ đi. Mai mà không được về tôi sẽ ra sao? Tôi rùng mình. Trờì đêm cuối năm thật lạnh.

Sáng hôm sau, 26 tết, cán bộ tất tưởi tay cầm cuộn giấy lên kêu họp nhà. Mọi người vội vàng vào hàng ngũ. Chưa bao giờ anh em lại tập họp nhanh nhẹn đến như vậy. Tôi nhìn quanh. Mọi khuôn mặt đều căng lên hồi hộp. Bụng tôi đánh lô tô. Đang ngồi tôi đứng lên nói với đám bạn quen ngồi cạnh:

- Đứng lên một cái lấy hên!

Chẳng ai cười. Người nào cũng còn đang bận đội một thúng chì trên đầu. Mọi cặp mắt đều dồn vào tờ giấy trên tay cán bộ. Tôi thấy trang giấy đen kịt chữ. Chắc cũng phải vài chục tên. Có tên tôi trong đó không? Tôi nhấp nhòm như muốn soi thủng những con chữ trên tờ giấy.

Cán bộ lên tiếng yêu cầu im lặng. Căn phòng lặng ngắt tức thì. Cán bộ giảo đầu cà kê về chính sách khoan hồng của nhà nước. Tim tôi nhảy loạn xạ. Được về hay ở lại? Hai tình huống xa nhau như Thiên Đàng Địa Ngục. Tai tôi hững hờ với những sáo ngữ rỗng tuếch đang phát ra từ cái miệng bôi mỡ. Rồi giây phút định mệnh cũng đến. Tên người đầu tiên được xướng lên. Kẻ diễm phúc đứng phất dậy mặt mũi ngơ ngác tái mét. Tôi bấm đốt ngón tay đếm từng tên. Ngón tay cái chạy gần hết bốn ngón tay kia thì tên tôi được đọc lên. Tôi đứng phất dậy. Có phải chân tôi đang chạm đất đây không? Đầu tôi lỏng le như chẳng có gì ở trong. Mặt mũi tôi tê rần. Tai tôi lùng bùng nghe tiếng quản giáo hỏi: - Anh ở nhà này à? Sao tôi ít thấy mặt anh?

Lạy trời đừng có gì trục trặc. Môi tôi như gắn hàm thiếc không nói năng được gì. Tại tôi lại lúng búng nghe: - Anh ngồi xuống.

Tôi ngồi phịch xuống. Chiều nay mình sẽ ở nhà mình. Tôi cố làm quen với ý nghĩ mới mẻ này. Những khuôn mặt quanh tôi nhũn ra khi cán bộ gấp tờ giấy lại. Tôi nhìn thấy nét bàng hoàng hoảng hốt, tôi nhìn thấy những giọt nước mắt vội vã, tôi nhìn thấy những khuôn mặt nặng nề cổ nuốt nổi thất vọng. Và tôi cũng nhìn thấy nỗi mừng vui cổ dẫu kín của những người có tên. Hướng nhìn tôi cười. Anh cũng được về. Một anh mới bị cảnh cáo vì tội trộm rau ngoài vườn cũng có tên trong sổ những người...học tập tốt! Chúng tôi về chỗ thu xếp đồ đạc để lên hội trường. Một vài người bám lấy quần áo hỏi han. Bổng quần áo lớn tiếng kêu:

- Anh nào là Đào Văn Hường?

Hường vội chạy lại đáp: - Thừa cán bộ, tôi.

- Anh sinh năm nào?

- Thừa cán bộ, năm 1937.

- Lộn rồi. Anh không có tên. Tên trong danh sách là Đào Văn Hưởng, sinh năm 1927, là anh này đây.

Người Hưởng đổ nhào xuống. Nỗi tuyệt vọng đã đánh gục anh. Mắt anh như đôi mắt giả vô hồn ngơ ngáo nhìn quần áo. Mọi người xúm lại quanh anh.

Tôi ngồi thừ trên chiếu. Bạn bè tôi túa đến. Người dẫn dò tôi ghé qua nhà, người xin các vật dụng cá nhân, người dúm vội mẩu giấy nhắn tin về nhà... Tôi bỏ lại hết đồ đạc lèo tèo của mình cho anh em, nhẹ tênh ra sắp hàng lên hội trường. Quyền chạy theo tôi. Nhớ ghé nhà moa nghe! Tôi đảo mắt tìm cụ Nhân. Bóng cụ ử rử ngồi dựa tường. Tôi nhìn hàng người lố nhố đứng nhìn những con người may mắn bước ra khỏi cổng trại. Bên kia hàng rào có chòi gác là hội trường. Tiếng máy phóng thanh thúc dục ra lệnh làm thủ tục ra về. Mỗi người được phát một ổ bánh mì thịt. Tôi đứng gặm bánh mì nhìn vào trại. Trời giữa ngọ nắng gắt chói chang. Những bóng người lụm cụm lui tới. Phải mất bao nhiêu thời gian để các bạn tôi tiêu hóa được nỗi bất hạnh ngày hôm nay. Thằng đứng cạnh tôi đã lूम gần hết ổ bánh mì. Tôi nhìn bụng anh, anh nhìn bụng tôi. Hai đứa toét miệng cười. Cái bụng có đau thì kệ thầy nó!

Đoàn xe bộ đội đưa chúng tôi về bỏ ra khỏi con đường đất bụi mịn mù gặp Quốc lộ 15 quẹo mặt. Đường về Saigon. Nỗi bàng hoàng chưa rời khỏi chúng tôi. Ôm nỗi vui mừng quá lớn lao mà chúng tôi ngồi im thin thít không dám nói năng gì. Gió lồng lộng tung

hồn tôi lên cao. Tôi nhắm mắt tận hưởng nỗi sung sướng tưởng chừng như nổ tung người ra. Cầu Xa Lộ. Ngã tư Hàng Xanh. Saigon đây rồi. Đoàn xe chạy vào vườn Tao Đàn. Dân chúng đổ xô chạy theo. Khi xe ngừng cho chúng tôi xuống thì con đường nhựa giữa vườn nối liền hai cổng đường Nguyễn Du và đường Hồng Thập Tự đã đầy nhóc người. Những câu hỏi tíu tít trả lời không kịp. Mọi người, nhất là các bà có chồng đi học tập, muốn níu chúng tôi lại hỏi chuyện. Chúng tôi thì muốn bay về nhà ngay. Tôi vất vả luồn lách ra được tới đường Hồng Thập Tự. Một anh xe ôm trở tới:

- Thầy lên xe em chở về.

Tôi leo lên xe. Anh xe ôm vui tính bắt chuyện suốt đoạn đường về tới Thị Nghè. Tới nhà tôi bước xuống bảo chờ tôi vào lấy tiền ra trả. Anh khoát tay:

- Tiền xong rồi thầy! Em là lính cũ. Các thầy về là mừng rồi. Thôi, chào thầy em đi.

Tôi ngần ngại đứng nhìn chiếc xe rú ga lao đi. Cạnh tôi, một nhóm người tụ tập quanh chiếc xe ba bánh trên có một thùng phuy và chiếc bơm. Một hàng can nhựa cẩu bần xếp hàng ngoằn ngoèo trên vỉa hè. Mặt mũi người nào cũng thấy căng thẳng nhìn vào mực dầu hôi trong chiếc bơm. Chắc là dầu tiêu chuẩn ngày tết. Tôi quay bước vào đường hẻm. Đứng trước cửa nhà tim tôi đập loạn xạ. Tôi đã về tới nhà. Chúa ơi, sao lại có lúc sung sướng đến như thế này! Bên trong cửa sắt tiếng cười nói ồn ào. Tôi thò tay vào mở cửa. Con chó vàng sủa inh ỏi. Mày không nhận ra tao sao kiki? Bố mẹ tôi, anh chị tôi, vợ tôi, các em tôi há hốc miệng ra nhìn. Mấy can dầu, dăm ba gói nhu yếu phẩm trong những bao nhựa đen đúa nằm ngổn ngang dưới đất, những thứ vừa mang lại tiếng cười nói vui vẻ ồn ào của gia đình tôi, bỗng bị bỏ quên. Mọi người tái mặt chạy ra ôm lấy tôi nấn nấn xem có thực là tôi không. Chắc chẳng ai ngờ tôi lại hiện ra vào những ngày giáp tết như thế này.

Tôi cúi xuống ôm đứa con gái đầu lòng. Nó te tái chạy vào phòng, núp sau cánh cửa ló đôi mắt đen nhánh ra nhìn. Nó chẳng nhớ tôi là ai. Phải vài ngày sau con tôi mới ôm tôi thỏ thẻ với giọng ân hận: Con lạ ba! Tôi ôm chặt lấy con. Làm sao có thể nói cho đứa con ba tuổi hiểu được rằng chính tôi cũng chẳng còn là tôi. Mất đi gần chục kí thịt có nhằm nhò gì so với khoảng mù mịt trước mặt, khoảng mù mờ sau lưng. Tôi trắng tay quá khứ và què quặt tương lai.

Tôi cố xua đi mọi phiền muộn. Dù sao tôi cũng lê được cái thân xác xơ vè với gia đình vào một ngày cận tết. Chẳng phải cận tết. Năm đó tôi chỉ có một cái tết. Vào ngày 26 tháng chạp!

SONG THAO

Nhân dịp **Xuân Giáp Thìn**, xin kính chúc Quý Vị Thân Hữu một **Năm Mới** luôn **mạnh khỏe**, **bình an** và **Hạnh Phúc**.

Xin mời Quý Vị thưởng thức **Youtube**:
<https://www.youtube.com/watch?v=aOleiTXdptA>

Chợ Tết Fairfax, Virginia ~ Ngày 03 Feb. 2024.

Tại **Trường Lake Braddock H.S.**

Số 9200 Burke Lake Rd., Burke VA 22015.

Tổ chức do **Chùa Xá Lợi**,

6310 Manor Woods Road, Frederick, MD. 21703.

Vào 2 ngày **Thứ Bảy 03** và **Chủ Nhật 04 Feb. 2024**.

2 Bản Nhạc: **Xuân Hạp Mặt** & **Xuân Miền Nam**.

Thực hiện: **Phạm Văn Tuấn**.

PvTuan. 05 Feb. 2024.

CHÚC MỪNG NĂM MỚI 2024 - TẾT GIÁP THÌN

Chúc Tết Giáp Thìn

Đầu năm xin chúc Tết Giáp Thìn
Chúc ông bà cha mẹ an bình
Yên vui sống khỏe cùng con cháu
Dần dặt gia đình đẹp thắm tình

Kính chúc văn thi nhạc sĩ nhà
Bài thơ hòa điệu khúc hoan ca
Tranh vẽ sắc màu vui tô thắm
Bài viết cho đời thêm nở hoa

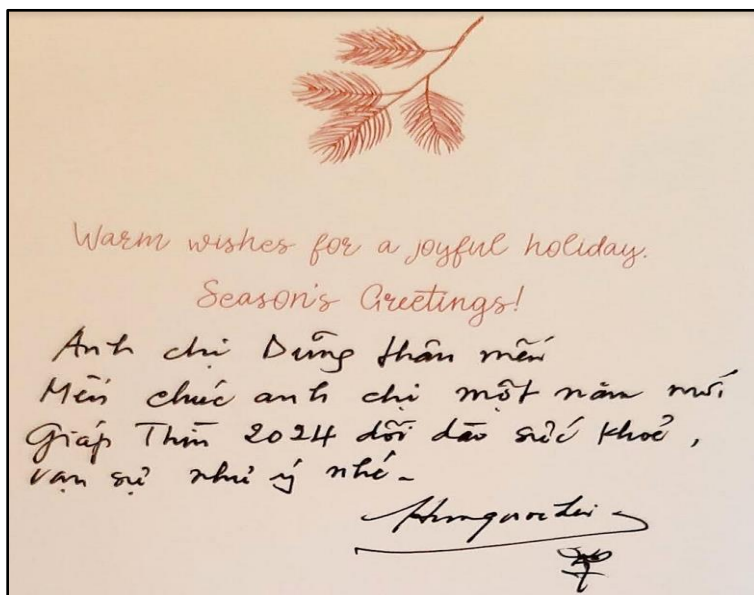
Rồng mây hội ngộ là ơn phước
Thẳng tiến dân lành cảnh khổ qua
Cầu xin đất nước tai qua khỏi
Sống được bình yên phước đức nhà

Lê Nguyễn Nga
2024 Tết Giáp Thìn

Nhớ Xuân Xưa – thơ: Lê Nguyễn Nga - Nhạc: Nguyễn Tuấn

<https://www.youtube.com/watch?v=QPQmlmuGvTg>

Tủ Sách
Tiếng Quê Hương

Chúc Mừng Năm Mới

Giáp Thìn **2024**
An Khang
Toàn Nguyễn

TS Tiếng Quê Hương - P.O.Box 4653 - Falls Church, VA 22044

Ngoài ngõ mừng xuân nhành lộc
Trong nhà vui Tết đón bình an

Nguyễn Văn Bá & Ngọc Mai

MÂY TÍM MÂY HỒNG

Đĩa vàng rơi xuống sau đồi
Hàng cây lá rụng bồi hồi đứng trông
Chiều tôi mây tím mây hồng
Mặt trời phương ấy rạng đông quê nhà.

Việt Nam một dải sơn hà
Hao gầy chữ “S” thiết tha ân tình
Biển xanh biếc nhớ lung linh
Cát bờ trắng xóa bóng hình mờ xa.

Thuyền đi mưa gió nhạt nhòa
Trùng khơi sóng bạc bao la ngọn buồn
Ghềnh cao đá chẳng xoi mòn
Xóm xưa, làng cũ, ai còn viếng thăm.

Thùy dương nghiêng ngả bao năm
Lạnh lùng đường biển âm thầm núi non
Quê nghèo tiếc thuở vàng son
Phố phường tăm tối oán hờn nhân gian.

Giật mình tỉnh giấc phũ phàng
Chập chờn mộng, thực thờ than ngậm lòng
Hai mươi năm sống khổn cùng
Ngục tù xiềng xích anh hùng đấu tranh.

Bạo quyền lừa dối hòa bình
Tự do no ấm chưa sinh ra đời
Linh hồn tổ quốc tội bởi
Oan khiên nghiệp chướng rã rời chân thân.

Kiếp dài chưa hết nợ nần.
Trả vay được chút ân cần thế thôi
Ai người nơi đó xa xôi
Tâm thư nhắn gửi mấy lời thương trông.

Chiều tôi mây tím mây hồng
Khung tranh diễm lệ qua song dịu dàng
Phép Tiên ước có đĩa vàng
Hóa cho quê cũ huy hoàng như xưa.

NGUYỄN THỊ NGỌC DUNG

NGUỒN GỐC và MỸ TỤC VỀ TẾT NGUYÊN ĐÁN VIỆT NAM

**** Phạm Thị Nhung ****

(bài đăng trong tạp chí Cỏ Thơm số 70, 2015)

Chúng ta đều biết, một năm có bốn mùa Xuân Hạ Thu Đông, luân lưu trôi chảy. Đông hết Xuân sang, năm hết Tết đến.

Tết do chữ Tiết (chỉ thời tiết) mà ra, ở đây còn có nghĩa là Lễ Hội hằng năm. Nguyên là bắt đầu và Đán là buổi sáng mai. Như thế, Tết Nguyên Đán chính là Lễ Hội mừng tiết Xuân về, mở đầu cho một năm mới, có từ thời thượng cổ của dân tộc ta cũng như nhiều dân tộc khác thuộc về nền văn minh mễ cốc (civilisation du riz) Đông Nam Á. Cũng bởi sống đời nông nghiệp, trực tiếp hàng ngày với sự sinh trưởng tự nhiên của từng loại cây củ, lúa mạ theo thời tiết bốn mùa, nên người xưa dùng Miêu Lịch, gọi giản dị là nông lịch (Miêu

có nghĩa là mễ, tức ngũ cốc), để định ngày trồng trọt, gieo mạ, gặt hái cho đúng thời, đúng buổi, như ca dao của ta đã từng ghi nhận :

- *Bương chải không bằng phải thì.*
- *Tháng hai trồng đậu, trồng khoai, trồng cà...*
- *Trên đồng cạn, dưới đồng sâu Chồng cầy, vợ cấy, con trâu đi bừa.*
- *Tháng năm gặt hái vừa rồi*

...

*Tháng mười cắt hái cho nhanh kịp người Khó khăn làm mấy tháng trời
Từ rày mới được yên lòng ấm no.*

-Tháng giêng ăn Tết ở nhà Tháng hai cờ bạc, tháng ba hội hè...

Công việc nhà nông quanh năm vất vả, chân lấm tay bùn, hai sương một nắng; nay vừa lúc mùa thu hoạch đã hoàn tất, có cơm no áo ấm, lại đang khi được nghỉ ngơi, nhàn rỗi thì đúng dịp tiết Xuân về, mở đầu một chu kỳ vận hành mới của trời đất. Những ngày Đông xám rét mướt qua đi, tiết Xuân ấm áp trở lại...cây cối bắt đầu đâm chồi nảy lộc, bảo sao nhà nông không hoan hỉ mở hội nghênh Xuân, ăn Tết, vui chơi thỏa chí cho bổ

những ngày đầu tắt mặt tối, ăn nhịn để dành? Bởi vậy dân ta mới có câu “Cung Chúc Tân Xuân”, đồng nghĩa với câu “Cung Chúc Tân Niên”!

Tuy nhiên phong cách và thời gian ăn Tết, thưởng Xuân mỗi dân tộc lại mỗi khác. Riêng tại nước ta, tục lệ ăn Tết, lễ Tết đầu năm đã được nói đến ngay từ thời đại các vua Hùng mới lập quốc. Theo truyền thuyết, dân Lạc Việt, tổ tiên chúng ta, thuộc giống Bách Việt, khởi nghiệp tại vùng hồ Động Đình, ở phía nam lưu vực sông Dương Tử; sống về nghề nông trồng lúa nước. Sau lui dần về phương Nam. Khoảng đời Trang Vương nhà Chu (696-682 TCN), có người lạ, dùng ảo thuật, qui phục được các bộ lạc bản địa lập nên nước Văn Lang trên đồng bằng sông Hồng, tự xưng là Hùng Vương, truyền được 18 đời. (Việt Sử Lược. Nguồn gốc người Việt-Người Mường, Tạ Đức). Sách Lĩnh Nam Chích Quái (ghi lại lời kể của dân gian) đã nhắc tới tục lệ Ăn Tết, Lễ Tết vào đời Hùng Vương thứ sáu như sau: Khi dẹp xong giặc Ân, nhà vua đã già, muốn truyền ngôi lại cho con, bèn phán rằng, nhân dịp ngày lễ đầu năm, con nào có của ngon vật lạ đem dâng để ta tiến cúng tiên vương cho thỏa lòng hiếu kính, thì ta sẽ truyền ngôi cho. Ngày hẹn đến, các vị Hoàng Tử tấp nập đem dâng đủ các món sơn hào hải vị, hiếm quý trên đời; riêng Lang Liêu vị Hoàng Tử thứ 18, mẹ chết sớm, nhà nghèo, chỉ có Bánh Dầy

Bánh Chưng, sản phẩm làm từ gạo nếp đơn giản. Vua Hùng thấy lạ, hỏi, Lang Liêu bèn thuật lại lời Thần mộng: “Trong Trời Đất không có gì quý bằng gạo, gạo là thức ăn nuôi sống con người và ăn không bao giờ chán. Vậy hãy lấy gạo nếp trắng giã nhuyễn làm bánh hình tròn, tượng trời, gọi là Bánh Dầy; còn bánh lá xanh hình vuông, tượng đất, gọi là Bánh Chưng.

Bánh vuông, lá bọc ngoài, trong để gạo, giữa để nhân đậu xanh, thịt cùng mỡ vị còn tượng trưng cho công ơn Cha Mẹ sinh thành, yêu thương, đùm bọc con cái. Nay đem hai thứ bánh ấy mà dâng vua cha.” Vua Hùng nếm thử, quả thấy ngon và có ý nghĩa sâu sắc, bèn truyền ngôi cho. Dân ta từ đó có tục lệ làm **bánh dầy, bánh chưng** vào dịp Tết Nguyên Đán để tạ ơn Trời Đất và tạ ơn Tổ Tiên Ông Bà.

Nhìn sang lịch sử Trung Quốc, theo tài liệu WikipediA, thì nguồn gốc Tết Nguyên Đán có từ đời Tam Vương Ngũ Đế, nhưng thay đổi tùy theo từng triều đại, chứ không phải vào đầu tháng giêng Âm Lịch như hiện nay: Như - **Nhà Hạ** chọn tháng Dần (tức tháng giêng trong Miêu lịch); - **Nhà Thương** chọn tháng Sửu (tức tháng Chạp); - **Nhà Chu**

(1050-256 TCN) chọn tháng Tý (tức tháng mười một) làm tháng Tết đầu năm. Các vua chúa nói trên chọn như vậy là dựa vào quan niệm tốt, xấu theo ngày giờ lúc mới "tạo thiên lập địa", như: giờ Tý có trời, giờ Sửu có đất, giờ Dần sinh loài người; rồi tùy sự cân nhắc tốt nhiều, tốt ít theo quan điểm của mỗi triều đại mà chọn ngày Tết Nguyên Đán khác nhau.

-Đời Đông Chu, Khổng Tử đổi lại ngày Tết vào tháng Dần.

- **Đời Tần** (thế kỷ III TCN), Tần Thủy Hoàng lại đổi qua tháng Hợi (tức tháng mười). Đến đời- nhà Hán, Hán Vũ Đế (140 TCN) đặt lại ngày Tết vào tháng Dần như nhà Hạ. Từ đó về sau, không còn triều đại nào thay đổi về tháng Tết nữa.

Vậy là cuối cùng người Trung quốc đã chọn Tết Nguyên Đán vào ngày đầu tháng Dần trong Âm lịch của họ, trùng với ngày Tết Nguyên Đán vào đầu tháng giêng trong nông lịch của ta. Có thể nào vì thế mà bảo rằng dân ta ăn Tết Nguyên Đán là bắt chước họ?

Chúng ta nên biết, Ngày Tết Nguyên Đán Âm Lịch của Tàu mãi đến đời Đông Hán (25-220 CN) mới du nhập vào nước ta, trong khi dân Lạc Việt đã có Tết Nguyên Đán từ thời Hùng Vương (khoảng Thế kỷ thứ 7)

Vậy chỉ có thể giải thích rằng, Mã Viện, một lão tướng đời Đông Hán (25-220 CN) được lệnh vua Quan Vũ đem hùng binh sang đánh dẹp Trưng Vương (41CN). Sau khi diệt được hai Bà (43 CN), hấn liền áp đặt một thể chế cai trị hà khắc lên đầu người dân. Biết trống đồng Lạc Việt có giá trị văn hóa rất cao, Mã Viện liền ra lệnh tịch thu, rồi truy tìm đem hết về Tàu, đồng thời cấm ngặt người dân lưu trữ như đồ quốc cấm, với thâm ý để ông Sơ bà cố của ta lâu dần không còn biết gì về Trống đồng Lạc Việt nữa. Đồng thời Mã Viện bắt dân ta loại bỏ Nông lịch mà thay thế bằng Âm lịch của dân phương Bắc, với rêu rao là họ đã đem văn hóa văn minh Tàu truyền bá cho dân tộc Lạc Việt.

Nói cho công bằng, Âm Lịch của họ, một tháng gồm 29 hoặc 30 ngày, tương đương với một chu kỳ của mặt trăng quay quanh trái đất, và họ cũng lấy tháng dần, tức tháng giêng của ta làm tháng đầu năm, do đó thời tiết bốn mùa xuân hạ thu đông trong Âm Lịch và Nông lịch cũng tương tự nhau nên nhà nông ta vẫn theo dõi được thời gian trồng trọt, cấy cày. Lại nữa, Ngày Tết Nguyên Đán của họ cũng trùng với ngày Tết Nguyên Đán vốn sẵn có của ta; bởi vậy dân ta dễ dàng chấp nhận, rồi dần dần có thói quen gọi Tết Âm Lịch là Tết Ta ; và vẫn giữ nguyên những món ăn truyền thống cùng với những mỹ tục, tập quán, quan niệm của dân tộc về Lễ Tết, mừng xuân, khiến cho ngày Tết Nguyên Đán âm lịch của người Việt có một phong vị riêng, không thể lẫn lộn với người Trung quốc.

Tết Nguyên Đán Âm lịch đã thực sự trở thành ngày Lễ hội lớn nhất của dân tộc; không chỉ nhà nông mới ăn Tết thưởng Xuân mà mọi giới, mọi ngành nghề trong xã hội: sĩ, nông, công, thương, hết thảy đều nao nức, say sưa nhiệt tình đón Tết, vui Xuân :

- *Tết chẳng riêng ai, Tết mọi nhà.*

- *Vui Xuân, vui cả một trời.*

Tục lệ Ăn Tết, Mừng Xuân của dân ta phong phú cả về nội dung lẫn hình thức.

. Trước hết, nó gắn liền với **tục lệ thờ cúng Ông Bà** có từ rất lâu đời, từ thuở các vua Hùng mới dựng nước.

Tục lệ làm Bánh Chưng vào dịp Tết Nguyên Đán để dâng cúng Ông Bà, Tổ Tiên đã trở thành món ăn truyền thống của dân tộc vào ngày Tết. Hễ nói đến Tết, người mình nghĩ ngay tới Bánh Chưng, còn như không có Bánh Chưng, thì không ra cỗ Tết! (ở trong Nam thì dân ta làm Bánh Tết thay cho Bánh Chưng).

Trong việc sửa soạn đón Tết, mừng Xuân, dân tộc ta còn nhiều mỹ tục khác nữa, như:

. Vào ngày 23 tháng chạp có **Tết Ông Táo**. Người mình dựa vào truyện truyền kỳ cổ xưa của dân tộc, tin rằng, ngày này vua bếp gồm hai ông một bà (xưa bếp có ba chân) sẽ lên chầu Ngọc Hoàng Thượng Đế, để báo cáo chuyện tốt xấu trong năm của những người trong gia đình dưới thế. Nên ngoài cỗ bàn, người ta còn cúng mũ áo và cá chép ; cá chép sẽ hóa long đưa ba Ông Bà Táo về trời.

. Sau đó bà con ở thôn quê bắt đầu **dựng cây nêu** trước sân nhà, vì từ 23 tháng Chạp tới nửa đêm Giao Thừa Táo Quân vắng mặt, ma quỷ thừa dịp lên về quấy nhiễu; người ta phải dựng cây nêu để trừ tà. Trên ngọn nêu được treo lủng lẳng một cái vòng lục lạc, có những chiếc chuông, chiếc khánh bằng đất nung và một dải lụa màu làm phướn. Theo tín ngưỡng bình dân, nhờ có phướn và có tiếng leng keng của chuông khánh va chạm nhau, ma quỷ tưởng đó là vùng đất có Phật che chở nên không dám đến phá phách.

Cũng vì đêm ba mươi cuối năm, trời không trăng sao, tối mò, người ta phải treo thêm chiếc đèn lồng nhỏ để vong linh tổ tiên, ông bà thấy đường về nhà.

. Dân ta không đi tảo mộ vào tiết Thanh Minh, tháng ba như người Trung quốc, mà đi vào cuối năm. Từ ngày 25 tháng chạp trở đi, ngày nào tốt trời, bà con trong mỗi gia tộc lại họp nhau **đi tảo mộ**, tức đi quét dọn, sửa sang lại mộ phần của tổ tiên cùng các thân nhân quá cố và cúng thỉnh vong linh các vị về ăn Tết cùng con cháu.

. Không khí đón Tết, mừng xuân càng rộn ràng hơn khi người ta bắt đầu lau chùi và **trang hoàng, bày biện bàn thờ gia tiên**. Mấy cái chân nến cùng lư hương, đỉnh trầm bằng đồng được đánh bóng loáng. Những bài vị hay những tấm hình chân dung ghi tên tuổi, chức phận, ngày sinh ngày mất của ông bà, thân quyến quá cố được bày trên ngai. Trong mấy ngày Tết, bàn thờ còn được trang hoàng lộng lẫy thêm bằng hai bình hoa đặt hai bên góc và một mâm bông chính giữa chưng đầy ngũ quả, tượng trưng cho năm điều cầu mong : Phúc, Lộc, Thọ, Khang, Ninh. Nhưng mỗi vùng đất nước hoa trái một khác, nên mâm ngũ quả ngoài Bắc thường chưng phật thủ, cam sành, quýt đường, na, hồng hay sung. Trong khi mâm ngũ quả trong Nam vẫn giữ nguyên truyền thống gồm: mận cầu, sung, dừa xiêm, đu đủ và xoài (cầu - xin - vừa - đủ - xài). Nhưng nhất thiết phải có thêm quả dưa đỏ, còn vú sữa, hồng, cam, quýt, mận (quả roi) thì tùy hỉ.

. **Chưng hoa Tết truyền thống của dân tộc.** Tết đến, hầu như nhà nào cũng có 1 bình Hoa Mai vàng (miền Trung và Nam), hay bình Đào hồng (miền Bắc) được chưng giữa phòng khách, trên cành treo những cánh thiệp chúc tết. Hai bên cửa ra vào thì chưng hai chậu Cúc vạn thọ. Hoa mai, hoa đào có màu sắc long lanh, màu của hy vọng, tượng trưng cho sự may mắn; còn hoa cúc vạn thọ thì tiêu biểu cho sự sống lâu.

. Ngoài ra, ở xứ ta vào dịp Tết còn có tục lệ trang hoàng nhà cửa bằng những **câu đối hay tranh Đông Hồ** treo cột nhà hay treo tường. Xưa câu đối viết chữ đại tự đen trên nền giấy đỏ thắm, thường do gia chủ sáng tác, hoặc xin chữ nơi các vị khoa bảng đã về hưu. Người bình dân thì mua câu đối do các ông đồ, thầy khóa viết sẵn, bán ngoài chợ Tết.

Câu đối chữ Hán như:

- *Niên niên tăng phú quý Nhật nhật hưởng vinh hoa.*

Câu đối chữ nôm ghép 1,2 chữ Hán để phiên âm tiếng Việt) như :

- *Oanh ca yến múa, mừng xuân trẻ Nước thịnh dân giàu, hưởng phúc chung.*

Ngày nay người ta có một treo tường những câu chúc Tết viết chữ quốc ngữ theo lối Thư pháp hay còn gọi là Thư họa.

Tranh Đông Hồ được vẽ trên giấy điệp. Ngoài những tranh vẽ cảnh đẹp bốn mùa, như : Mai - Lan - Cúc - Trúc, người ta còn chuộng những tranh Gà, Lợn đủ mẹ và bầy con (tượng trưng cho sự no đủ, hạnh phúc); tranh Thằng bé ôm quả đào tiên (mong trường thọ) hay tranh đàn cá vàng bơi lội (mong giàu có, dư dả) v.v...tất cả đều ngụ ý

cầu chúc đem lại điều tốt lành cho gia đình.

. **Sắm Tết, chuẩn bị cỗ bàn ngày Tết.** Ngay từ đầu tháng chạp, các bà nội trợ đã lo mua sắm quần áo giày dép mới cho con cháu ; từ rằm tháng chạp trở đi thì lo mua trước các vật liệu để chuẩn bị nấu cỗ Tết. Đoạn các bà lo muối vại dưa hành, ngâm hũ cải

dầm hay lọ dưa món. Nhiều bà còn làm mứt : mứt sen, mứt bí, mứt gừng, mứt dừa... đủ cả. Những ngày giáp Tết thì lo cỗ bàn ; cuối cùng là gói nôi bánh chưng (hay bánh tét).

. **Biểu Tết** . Người Việt ta cứ đến những ngày cận Tết lại có lệ biểu Tết ; không chỉ biểu Tết những vị trưởng thượng trong gia tộc như ông bà, cha mẹ, cô bác; mà còn biểu Tết những người ơn nghĩa như thầy thuốc, thầy giáo, cùng những nơi làm ăn hay những chàng rể tương lai phải sêu Tết nhà vợ hôn thê.

. **Cúng gia tiên và xum họp Gia đình**. Chiều ba mươi Tết nhà nào cũng cỗ bàn thịnh soạn, trước là để cúng gia tiên, vong linh các cụ về ăn Tết; sau để con cháu thừa hưởng lộc các cụ trong cảnh đoàn viên. Vì dân ta có tục lệ, tới chiều ba mươi Tết, dù ai đi buôn bán, làm ăn xa cũng đã trở về đoàn tụ dưới mái nhà tổ phụ.

Mâm cỗ Tết không bao giờ thiếu món bánh chưng (hay bánh tét), thịt đông (hay giò thủ) cùng món dưa hành (hay dưa món) theo đúng truyền thống:

- Thịt mỡ, dưa hành, câu đối đỏ Cây nêu, tràng pháo, bánh chưng xanh. Sau nữa, phải có thêm đĩa cá quả kho riềng, hay cá thu kho tiêu ; đĩa thịt bò hầm gừng hay thịt heo với trứng kho nước dừa... cùng các món xào, nấu như măng khô hầm gà nhồi, su hào thả bóng, măng tươi xào mực khô, chả giò rán ..Cả gia đình ông bà, cha mẹ, con cái ăn uống, chuyện trò say sưa. Tiệc vừa tàn thì quay ra đánh tam cúc, chơi rút bắt chờ đón giao thừa .

Thế rồi giây phút giao thừa đến, tiếng chuông chùa đổ hồi xen lẫn tiếng pháo nổ vang trời chào mừng năm mới.

. **Lễ Giao thừa**. Giao thừa là giây phút giao tiếp giữa năm cũ và năm mới. Theo tín ngưỡng bình dân, mỗi năm trên Thiên đình lại cho thay đổi vị Hành khiển nơi hạ giới. Sự bàn giao diễn ra giữa đêm giao thừa. Để tiễn đưa quan quân nhà Trời năm cũ trở về và đón tiếp phái đoàn năm mới đến, người ta thiết lễ ở ngoài trời đủ cả xôi gà, hoa quả, bánh mứt vì sợ có nhiều vị đi, về vội vã chưa kịp ăn uống.

Lễ thiên thần ngoài trời xong, người ta đốt pháo mừng năm mới rồi quay vào nhà **lễ gia tiên**. Trên bàn thờ gia tiên đèn nến sáng trưng, trầm hương ngào ngạt. Những lễ vật như vàng mã, hoa quả, bánh chưng, kẹo mứt, trà rượu, trầu cau đã sẵn sàng; gia chủ chỉ còn phải thắp thêm hương và bắt đầu hành lễ. Không khí lễ gia tiên lúc này thật nghiêm trang và cảm động. Cả nhà đều hiện diện, áo quần chỉnh tề, người gia trưởng trịnh trọng khấn vái trước bàn thờ tổ tiên và cầu xin các vị phù hộ cho đàn con cháu một năm mới được an khang, thịnh vượng. Con cháu tuần tự theo thứ bậc tiến lên lễ rồi quay ra chúc Tết ông bà, cha mẹ để tỏ lòng biết ơn đối với các đấng sinh thành, theo

đúng tinh thần đạo thờ ông bà của người Việt. Sau đó con cháu cũng được ông bà, cha mẹ chúc lại và cho tiền mừng tuổi, đựng trong những chiếc phong bao đỏ ỏi. Cả gia đình đều vui vẻ chuyện trò, ăn mứt uống rượu hay uống trà để mừng năm mới. Nhiều nhà có trẻ nhỏ thì tổ chức chúc Tết vào sáng mùng một.

.Tục lệ bói hoa mai. Sáng mùng một Tết, nơi phòng khách hoa mai (hay hoa đào) nở rộ, tỏa hương thơm ngát khiến người ta có cảm tưởng chúa Xuân đang ngự trị nơi đây.

Trên bàn thờ gia tiên đèn nến lúc nào cũng được thắp sáng, trầm hương nghi ngút ; người gia trưởng lễ gia tiên rồi cùng con cháu ra vườn thăm hoa mai để bói hên xui. Nếu không có cây ngoài vườn thì người ta bói hoa cắm trong bình. Nếu hoa nở rộ là điềm tốt- Hoa khai phú quý - thời vận gia chủ trong năm mới sẽ thăng tiến, con cháu đi làm, đi học đều được tấn phát.

.Tục lệ Xông đất. Bói hoa, ngắm cảnh ngoài vườn rồi ông cháu, cha con theo nhau vào nhà chờ người khách đầu tiên đến xông đất. Vì tin dị đoan, người xông đất sẽ có ảnh hưởng tốt, xấu đến gia đình cả năm. Bởi thế, nhiều người đã cẩn thận tự xông đất lấy hay mời sẵn một vị tính tình vui vẻ, mau mắn lại có chức phận trong xã hội, sáng mùng một đến xông đất cho để lấy hên. Người khách quý ấy đã được đón mừng trịnh trọng bằng một tràng pháo nổ tưng bừng.

.Tục lệ xuất hành. Người khách xông đất ra về, gia chủ mới xuất hành. Vì là năm mới, lần đầu tiên bước chân ra khỏi cửa nên người ta thường tìm hướng đi nào hợp tuổi và thích đi lễ chùa hay đền miếu để cầu phước, cầu duyên và xin lộc, hoặc tự đi hái lộc lấy. Sau đó tiếp tục đi lễ Tết, chúc Tết họ hàng, bạn bè thân và bà con lối xóm. Người lớn thì quần áo bảnh bao, trẻ con quần áo xúng xính đi theo cha mẹ. Nhà này đi chúc Tết nhà kia, không khí thật vui vẻ, nhộn nhịp. Đúng là vui như Tết !

.Tục Kiêng cử. Cũng vì sợ giông, tức sợ gặp sự không may tái diễn đi, tái diễn lại quanh năm suốt tháng nên từ phút giao thừa trở đi cho đến hết ba ngày đầu năm mới, người ta kiêng đủ thứ, nào là kiêng đổ rác (sợ thần tài ra khỏi nhà), kiêng đánh vỡ chén bát (sợ điềm gia đình ly tán), kiêng bị đòi nợ, kiêng nói tiếng xui xẻo, thô tục, kiêng gặt gồng, giận hờn, cãi cọ....

-Có thờ có thiêng - Có kiêng có lành! Các cụ chẳng nói thế sao?

Và càng kiêng làm những điều xấu bao nhiêu, người ta càng cố gắng trở thành người hoàn thiện, hoàn mỹ bấy nhiêu:

-Nét mặt thì lúc nào cũng tươi tỉnh, vui vẻ

-Cử chỉ thì dịu dàng, lịch sự

-Lời nói thì hòa nhã, ngọt ngào

-Tấm lòng thì cởi mở, độ lượng.

Thế nên vô tình gặp kẻ thù oán, người ta cũng sẵn lòng hỉ xả tha thứ, đổi giận làm vui để giữ hòa khí trong ngày Tết. Đúng là: *-Giận đến chết ngày Tết cũng vui*

.Hội Hè.Tết đến, Xuân về, ngoài ngoài những tục lệ cúng lễ tại tư gia và tế lễ thần linh nơi làng xã, dân tộc ta còn có tục lệ mở Hội Xuân khắp nơi với các trò chơi (đánh vật, bắt chạch, đánh bài, đua thuyền. lấy

giải.) gọi chung là bách hí cho dân chúng vui chơi, tranh tài:

-Thái bình mở hội xuân, Nô nước khắp xa gần

Nhạc dâng ca trong điện Trò thưởng cuộc ngoài sân... Đúng là :

-Tháng giêng là tháng ăn chơi Tháng hai cò bạc, tháng ba hội hè...

Tóm lại, qua cung cách sửa soạn đón Tết, qua những lễ nghi, phong tục ngày Tết và qua thái độ thường Xuân ăn Tết của người Việt như vừa được trình bày ở trên đã chứng tỏ, Tết Nguyên Đán đối với dân tộc ta quả là một ngày Lễ lớn nhất trong năm, mang nhiều ý nghĩa thâm thúy và thiêng liêng. Nhưng nổi bật hơn hết vẫn là đạo thờ cúng tổ tiên, ông bà, cha mẹ ...của dân ta. Lòng hiếu thảo, sự biết ơn cộng với niềm tin tưởng có sự sum họp, cảm thông và gắn bó giữa các đấng sinh thành quá cố với con cháu tại thế, đã trở nên một tín ngưỡng; nó đã thực sự hiện hữu và chi phối mọi sinh hoạt của con người trong những ngày Tết Nguyên Đán.

Đồng thời là sự thể hiện một quan niệm nhân sinh lạc quan, đặc thù của người Việt. Trong những ngày Tết, người ta không chỉ cầu chúc hay khấn nguyện các ơn trên phù hộ ban cho hạnh phúc; mà người ta còn tin tưởng ở sự đổi mới, gạt bỏ mọi buồn phiền, thất bại của năm cũ để đón chào năm mới (tổng cựu nghinh tân) với niềm hy vọng mới, sẽ đạt được thành công trong tương lai. Hơn thế nữa, người ta còn cố gắng tự cải thiện để tạo dựng hạnh phúc cho bản thân và những người xung quanh ngay trong hiện tại

: ăn ngon, mặc đẹp; ngắm nhìn cảnh trí rực rỡ, nên thơ của thiên nhiên và do chính mình sáng tạo, đặt bày. Trong gia đình thì được sống trong yêu thương, đoàn tụ (đoàn tụ không chỉ với người sống mà cả với những người thân đã qua đời). Ngoài xã hội thì được sống trong không khí hòa ái, thân thiện và độ lượng.

Theo thiển ý, đây chính là những nét đặc sắc nhất trong đời sống văn minh và văn hóa của dân tộc Việt nam chúng ta vậy./.

PHẠM THỊ NHUNG (Paris)

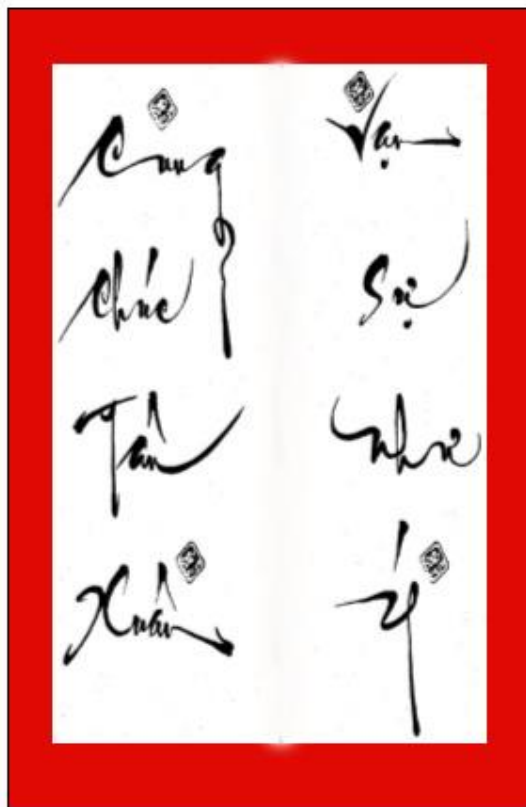
CUNG CHÚC TÂN XUÂN

XUÂN LŨ THỨ

*Thiên nhiên khởi sắc đón mùa sang
Lòng kẻ tha hương bỗng rộn ràng
Đất khách chẳng còn trảng pháo đỏ
Quê người dù thiếu bóng mai vàng
Chúc Xuân lời vẫn ươm tình nghĩa
Mừng Tết thơ luôn đượm ánh quang
Thoang thoảng hương trầm khơi kỷ niệm
Vẳng chuông chùa cũ tiếng còn vang.*

Tâm Minh Ngô Tằng Giao

Thư họa: **VŨ HỒI**

LỜI ƯỚC ĐẦU NĂM

Ngày đầu năm
Vừa chúc Tết nhau xong
Em chợt nhìn anh âu yếm hỏi:
“Nếu chúng mình có quyền sách ước
Anh sẽ ước gì anh yêu dấu của em?”
Anh cúi đầu suy nghĩ: Để anh xem
rồi nhìn sâu vào mắt em, anh khẽ nói:
“Anh không ước được trở thành triệu phú
Cũng không mơ làm bá chủ thế gian
Anh chỉ mong em vẫn mãi hiền ngoan
Và ước quê hương mình
sẽ hoàn toàn đổi mới
Để thực hiện những điều
anh vẫn hằng mong đợi
Là đưa em về lại VIỆT NAM
Chúng ta sẽ đi từ ẢI NAM QUAN
đến MŨI CÀ MAU
Ngắm tất cả những danh lam thắng cảnh
Mình sẽ ở một thành phố thật dễ thương
ĐÀ LẠT mờ sương

Có hoa MIMOSA
mà em vẫn thường nhắc nhở
Mỗi buổi chiều
anh sẽ đưa em đi dạo HỒ THAN THỒ
Hay ngồi bên nhau ngắm THÁC CAM LY
Lâu lâu cuối tuần mình sẽ rủ nhau đi
Xuống miền biển NHA TRANG đầy nắng ấm
Đôi ta sẽ nằm gối đầu trên cát
Dưới hàng dừa xanh đầy bóng mát
Nghe những bài hát câu hò,
chan hòa tình tự quê hương
Tay trong tay mình sẽ đi dạo
dưới những rặng Thùy dương
Em sẽ thấy cuộc đời
Ôi! sao mà dễ thương quá đời
Để bù lại bao năm trời trôi nổi
Sống tha hương nơi xứ lạ quê người”

Hồng Thủy

Ảnh: **PHUVOPHOTOGRAPHY**

Rồng Việt

Tai bò mắt thỏ móng chim ưng
 Vảy cá liền vảy dọc sống lưng
 Bụng éch thân thon nhìn khiếp sợ
 Sừng hươu miệng rộng thét vang lừng
 Chân to tựa hổ trông anh dũng
 Lưỡi bự như lân thấy đỏ bừng
 Cổ rắn bờm dài răng cửa nhọn
 Đuôi luôn chuyển hóa mãi không ngừng

Y Thi 012424

Chúc Xuân

Một chậu hoa Đào trước gió Xuân
 Mang Xuân rực rỡ biết bao phần
 Tầm Xuân hé nụ bên khung cửa
 Dạ Lý chào Xuân cạnh kẻ gân
 Tuyết trắng mừng Xuân đùa kẻ sĩ
 Xuân hồng đón Tết cợt thi nhân
 Ngày Xuân mấy chữ xin trao đến
 Gửi chút hương Xuân đối với vàn

Y Thi

Lê Hữu: Lời chúc, câu chào ngày Tết

<https://t-van.net/le-huu-loi-chuc-cau-chao-ngay-tet/>

“Câu chúc Tết nào là hay nhất của người Việt mình?” một anh bạn hỏi tôi.

Câu hỏi bất ngờ, tôi chưa kịp nghĩ ra để trả lời.

Từ lâu, người Việt không còn thói quen gửi cho nhau những “cánh thiệp đầu Xuân”. Thay vào đó, người ta gửi lời chúc Xuân qua email, text, facebook... Thường, mỗi khi gửi đi hay trả lời một câu chúc tôi phải nghĩ ngợi, thay đổi một vài chữ, để không lặp lại rập khuôn câu chúc từ những năm trước. Một anh bạn tôi trả lời email chúc Tết bằng câu ngắn gọn “Tôi cũng vậy”, hay “Anh chị cũng vậy nhé” (phỏng theo cách nói “Me too”, “You too” của người Mỹ) và đề nghị các bạn mình cũng làm theo cách ấy cho... gọn. Sáng kiến hay ho này được nhiều người hưởng ứng. Một chị bạn nói không làm như vậy được vì máy móc quá và thấy “ngượng tay” khi gõ bàn phím.

Cho dù chúc Tết cách nào thì những câu chúc quen thuộc lặp đi lặp lại mãi cũng bị “mòn” ít nhiều tình cảm ấm áp, chân thật gửi trong câu chúc.

Người Việt, câu chúc tiếng Việt

“Câu chúc nào hay nhất?” anh bạn lặp lại câu hỏi.

“Chịu,” tôi nói, “nhưng nếu hỏi câu chúc nào phổ biến nhất thì tôi trả lời được.”

“Câu gì?”

“Chúc năm mới an khang thịnh vượng!”

Tôi trả lời vậy khi bắt được câu ấy nơi trang đầu một tờ báo Xuân. Cả tuần nay, đâu đâu tôi cũng nghe, cũng đọc được câu chúc quen thuộc đó. Từ những trang báo Xuân cho đến các đài phát thanh, truyền hình luôn phát đi câu chúc ấy gửi tới đồng hương người Việt. Cũng không chỉ Tết năm nay mà năm nào cũng như năm nào, vẫn là câu chúc ấy, vẫn là chúc “an khang thịnh vượng”.

Vì sao câu chúc ấy lại phổ biến và được yêu chuộng đến vậy? Hẳn là được yêu chuộng vì có yêu chuộng thì mới phổ biến chứ. Có thể do câu chúc ngắn gọn, phát âm nghe thuận tai, vừa có khí thế lại vừa trang trọng. “Chúc mừng năm mới an khang thịnh vượng!”, nghe như một khẩu hiệu tròn rã, như tiếng pháo nổ ngày xuân.

Tôi nhớ, một trong những màn trình diễn quen mắt trên các sân khấu của cộng đồng người Việt vào những ngày Tết là các em nhỏ, lứa tuổi tiểu học, với lễ phục khăn đóng áo dài, khoanh tay cúi đầu trước khán giả người lớn trong lúc thốt ra những câu chúc như “Con xin kính chúc quý vị năm mới an khang thịnh vượng, vạn sự như ý, phát tài phát lộc.”

Trong lúc người lớn vỗ tay tán thưởng tôi lại cảm thấy chút gì ái ngại cho các cháu. Trong khối óc non nớt và trong số vốn ngữ vựng tiếng Việt ít ỏi của các cháu chắc không có những tiếng lạ lùng ấy. Hẳn các cháu phải vất vả học thuộc lòng để “trả bài” những câu, chữ lủng cà lủng cũng mà người lớn gắn vào miệng các cháu như “quý vị”, “an khang thịnh vượng”, “vạn sự cát tường”, “tân niên vạn phúc”, “mã đáo thành công”... mà không làm sao hiểu nổi những chữ ấy có nghĩa gì.

Giả dụ các cháu hỏi bố mẹ, “An khang thịnh vượng nghĩa là gì vậy Bố?”

“Đây là tiếng Hán-Việt. An là yên ổn, khang là khỏe mạnh, thịnh vượng là khá giả.”

“Tiếng Hán-Việt là tiếng gì vậy Bố?”

“Là tiếng Hán, tức là tiếng Trung quốc, đọc theo âm Việt.”

“Vậy sao mình không nói theo nghĩa tiếng Việt của mình cho dễ hả Bố?”

Ông bố chắc cũng hơi khó trả lời, chả lẽ lại nói “Bố cũng không rõ, mọi người đều... nói vậy”, hay là “Nói an khang thịnh vượng thì nghe... hay hơn.”

Nếu cứ phải vay mượn tiếng Hán-Việt hoặc tiếng nước ngoài trong sinh hoạt hàng ngày, trong lúc kho tàng tiếng Việt mình không hề thiếu thốn những chữ ấy thì không dễ gì thuyết phục được các cháu rằng “Tiếng Việt giàu và đẹp” (đã “giàu” rồi thì còn đi vay mượn làm gì nữa). Những tiếng Hán-Việt nặng nề và tối tăm ấy hoàn toàn không giúp gì được cho việc “giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt” mà những người làm công tác giáo dục ở trong và ngoài nước vẫn hô hào như một khẩu hiệu phổ biến, đẹp ý đẹp lời.

Dạy trẻ em câu chúc Tết cũng là một cách dạy trẻ học tiếng Việt. Thiết nghĩ, chỉ nên dạy những câu, chữ đơn sơ giản dị, dễ phát âm và dễ hiểu hơn là bắt các cháu lặp lại như cái máy những câu chúc của người lớn, cũng chẳng khác nào tập cho trẻ em hát những bài tình ca của người lớn, không phù hợp với lứa tuổi thơ ngây, hồn nhiên của các cháu.

Thay vì nói “vạn sự như ý, vạn sự cát tường”, nói “ước gì được nấy, mọi chuyện tốt lành”.

Thay vì nói “Con chúc mọi người năm mới an khang trường thọ, phúc lộc trường tồn”, có thể nói “Con xin chúc ông bà, bố mẹ năm mới vui vẻ, khỏe mạnh sống lâu, ăn ngon ngủ ngon.”

Ông bà, bố mẹ nào cũng chỉ mong được vậy và rất vui vẻ... lì xì cho các cháu.

Cứ mỗi mùa Tết đến Xuân về là câu chúc quen thuộc ấy lại theo về. Từ các cơ sở kinh doanh thương mại, các cơ quan truyền thông báo chí cho đến các sinh hoạt văn hóa giáo dục và giải trí ngày Tết, nếu không “Kính chúc quý khách hàng / quý thân chủ / quý thân hữu / quý khán giả / quý độc giả / quý đồng hương / quý thầy cô...” thì cũng “Chúc các bạn / chúc mọi người / chúc cả nhà năm mới an khang thịnh vượng”.

Người Việt trong nước chúc an khang thịnh vượng. Người Việt ngoài nước cũng chúc an khang thịnh vượng. Nhiều nhất, phổ biến nhất vẫn là câu chúc ấy. Trong những bức thư pháp bốn chữ ngày Tết thì “An khang thịnh vượng” là “cụm từ” được yêu chuộng nhất.

Liệu có cần phải vay mượn những từ ngữ Hán-Việt ấy cho câu chúc Tết của người Việt? Nói khác, liệu có cần phải “xổ nho”, “xổ Mỹ” trong ngày Tết truyền thống của người

Việt? Nói Cung Chúc Tân Xuân nghe trịnh trọng hơn, nói Happy New Year nghe sành sỏi hơn những câu chào Xuân, đón Tết của tiếng Việt mình chẳng?

Nếu giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt là nói thuần tiếng Việt, là dùng “hàng nội hóa” thì người Việt mình hẳn không thiếu những câu chúc hay ho và ý nghĩa không kém gì... “chúc an khang thịnh vượng”.

Chúc mừng hay chào mừng năm mới?

“Chúc mừng năm mới” và “An khang thịnh vượng” vẫn sánh đôi nhau như cặp bài trùng.

“Chúc mừng năm mới” là câu chào hơn là câu chúc, cho dù có chữ “chúc” trong câu. Nếu là câu chúc, câu ấy chưa trọn nghĩa, phải là chúc mừng năm mới... như thế nào thì mới ra câu chúc. Chẳng hạn, “Chúc mừng năm mới hết dịch bệnh”, khi cả nước sạch bóng Covid-19; hoặc “Chúc mừng năm mới phát tài”, cho người bạn đầu năm trúng số; hoặc “Chúc mừng năm mới, nhà mới” trong tiệc tân gia đầu năm.

Vì là câu chào, nói “Chào mừng năm mới” hoặc “Đón mừng năm mới” nghe thuận tai và hợp nghĩa hơn là “Chúc mừng năm mới”, với nghĩa vui mừng chào đón mùa xuân mới vừa sang, cũng tựa như vui mừng chào đón khách quý đến thăm nhà hay người thân vừa đi xa trở về.

Tương tự, câu “Chúc sức khỏe”, người Việt trong nước hay dùng, chưa đủ nghĩa của câu chúc. Nếu nói “Chúc nhiều sức khỏe” hay “Chúc khỏe” thì hiểu được, cũng tựa cách nói “Chúc vui”, “Chúc lành”, “Chúc may mắn”, “Chúc bình an”. Còn nếu chỉ nói “Chúc sức khỏe” hay “Chúc công việc” thôi thì chưa đủ nghĩa, mà phải... như thế nào, ra làm sao. Chẳng hạn, “Chúc sức khỏe dồi dào”, “Chúc công việc thuận lợi” thì mới là... chúc.

Nhân nói chuyện lời chúc câu chào, các xưởng ngôn viên truyền thanh, truyền hình thường kết thúc một bản tin với câu chúc tốt lành, “Chúc quý khán thính giả một ngày vui tươi và hạnh phúc” hoặc “Chúc quý vị một cuối tuần thật nhiều niềm vui và hạnh phúc bên gia đình và người thân”. Lời chúc ngọt ngào, chỉ có điều vui sướng với hạnh phúc cũng chẳng khác nhau bao nhiêu. Hạnh phúc là đủ, không cần sánh đôi với vui vẻ, vui tươi hay nhiều niềm vui. Hoặc có thể chúc “bình an và hạnh phúc”, “khỏe mạnh và hạnh phúc” hay “nhiều niềm vui và nhiều sức khỏe”... để không lặp lại cùng một ý. Lại có đôi lúc, người đọc bản tin, đúng hơn là người biên soạn bản tin, trộn lẫn tin tức

với bình luận. Tin tức là thông tin về sự kiện lớn, nhỏ, có sao nói vậy, không có ý kiến, nhận xét, phê bình chi chi cả. Không thể đang nói về tình hình chiến sự sôi động giữa Nga và Ukraine thì tiếp theo là “Điều này cho thấy là Putin ngày càng dễ lộ tham vọng chính trị qua hành động xâm lược Ukraine”. Câu “Điều này cho thấy là...” không phải là tin tức mà bình luận về tin tức. Tin tức chỉ là tin tức, không thể vừa thông tin vừa bình luận. Nếu có ý kiến, nhận xét gì về bản tin ấy thì đưa sang mục “Bình luận” sau mục “Tin tức”, khi ấy tha hồ bình phẩm, khen chê hay dở, tốt xấu. Khán thính giả cũng chỉ muốn được nghe tin tức khách quan, trung thực hơn là thông tin theo lối “hướng dẫn dư luận quần chúng”.

Hoặc có đôi lúc, người đọc bản tin đưa vào cụm chữ “Trong khi đó” (thường để dẫn sang một sự kiện có ít nhiều liên hệ đến nội dung của mẫu tin đang đọc) khi hai sự kiện trước, sau chẳng có ăn nhập gì với nhau, khiến người theo dõi bản tin phải hụt hẫng. Chẳng hạn, cũng tin về tình hình chiến sự giữa Nga và Ukraine, “Nga tuyên bố vừa chiếm thêm được một thị trấn ở miền Đông Ukraine. Trong khi đó...” Khán thính giả ngỡ “Trong khi đó, phía Ukraine bác tin...” hoặc “... khối NATO”, hoặc “... Liên Hiệp Quốc” có phản ứng sao đó, nhưng lại không phải vậy mà là “Trong khi đó, Pháp đánh bại Maroc với tỷ số 2-0 ở vòng bán kết, giành được tấm vé vào trận chung kết World Cup 2022 với Argentina”. Hoặc mới đây, “Hoa hậu Mỹ R’Bonney Gabriel, 28 tuổi giành được vương miện Miss Universe 2022 vào tối thứ Bảy, 14 tháng Giêng tại New Orleans. Trong khi đó..., người Mỹ gốc Việt ở Cali rộn rịp mua sắm chuẩn bị đón Tết bất chấp cơn mưa tầm tã.” Thay vì nói “Trong khi đó”, nói “Tin cộng đồng người Việt ở Mỹ” chẳng hạn, khi chuyển sang phần tin tiếp theo.

Thiết nghĩ, các xưởng ngôn viên, ngoài ngoại hình và giọng đọc tốt cũng cần thêm tính chuyên nghiệp thể hiện qua những cách ứng xử nho nhỏ, chẳng hạn trong lúc đọc nếu có hắt hơi, ho sù sụ hoặc đọc vấp, đọc nhầm thì cũng nên xin lỗi một tiếng như các xưởng ngôn viên thạo nghề, hơn là “à..., à quên” hoặc cứ vô tư đọc tiếp.

Chỉ là những chuyện nhỏ, chuyện lan man, chuyện “tản mạn ngày Tết” nên không đi xa hơn. Do bài nói về lời chúc, câu chào ngày Tết, cầu chúc người Việt mình ở khắp nơi Năm Mới yên vui và mọi chuyện tốt lành.

Lê Hữu

XUÂN VẼ NỒNG NÀN

Hôm qua anh nói với em
Rằng xuân làm phai sắc áo
Thầm vương xuân trên xác pháo
Ai đùa rỡ trước hài thêu

Người ta thích em thương yêu
Mới thả bè mây vàng phấn
Bướm say tưng xuân say đắm
Sao anh bỏ em phiêu lưu

Tưởng là hoa sầu vô ưu
Hoá ra rục trời nhung nhớ
Mùa xuân vẫn nồng nàn đó
Chẳng hề hư hao mộng mơ

Tình buồn mê si tương tư
Ngạt ngào hương tan diễm tuyệt
Mùa oi, đầy lòng tha thiết
Chân hoà thơ trong xuân anh ...

CAO MỸ NHÂN

XUÂN GỌI NẮNG VÀNG

Nắng đã vàng thêm tự lúc nào
Một trời xuân sắc lại xôn xao
Vườn sau cúc muôn từng bùng nở
Sân trước mai tươi rực rỡ chào
Có phải lan buồn sương thấm lạnh
Hay là trúc đợi gió lên cao
Bao nhiêu năm bước lưu vong nhỉ
Khanh tướng chờ ai tiếp lửa đào...

CAO MỸ NHÂN (HNPD)

MỞ CỬA CHỜ XUÂN

Mùa xuân thì ca hát
Chớ yên lặng nhìn trời
Nắng xuân đang ấm áp
Sao tâm hồn chơi vơi

Đừng khoanh tay hờ hững
Hãy mở rộng lòng ra
Mây trời bay lãng đãng
Tinh khiết giữa bao la

Ôi xuân dài bất tận
Như tấm lụa thiên thu
Tóc tơ em vương vấn
Cuộc tình ở trong thơ

Anh là người khách lữ
Mãi đi tìm mùa xuân
Trao về em nỗi nhớ
Chứa chan cửa đông quân ...

CAO MỸ NHÂN (HNPD)

ngón tay thương, anh về đây dúi dất
được cùng em tha thẩn thuở địa đàn
anh gửi tặng nụ hôn làm quà nhỏ
cho vắn vương cùng âu yếm dịu dàng...

Trường Đình
UK, sương mù già 2024

Xuân Về Trên Mắt Môi Em

*xuân đang về trên quê hương đất mẹ
hoa mai vàng rộ nở khắp muôn nơi
trong mắt em niềm vui về rộn rã
làm đẹp thêm yêu nhớ giữa mây trời*

*sáng vừa lên, em dậy khoe áo mới
nét ngoan hiền mà mảnh khảnh kiêu sang
có phải thương đã làm hồng duyên dáng
em bước vào vườn thơ nhạc, điểm trang*

*cánh hoa mai một đời anh thương quý
đất trời vàng còn ghi dấu trong tim
lời yêu đương đưa nhau vào mê đắm
chan chứa tình cho nồng ấm say thêm*

*ngón tay thương, anh về đây dúi dất
được cùng em tha thẩn thuở địa đàn
anh gửi tặng nụ hôn làm quà nhỏ
cho vắn vương cùng âu yếm dịu dàng*

*em hồn nhiên cứ chờ anh theo nhé
hai đứa mình tìm lại tuổi ấu thơ
bước chân mây giữa mùa xuân hoa nắng
mắt em là châu ngọc dưới làn thơ*

*đóa hoa yêu nở tươi cùng ngày tháng
cho đời vui chút ý nghĩa nồng nàn
đêm nay nhé, đèn quê nhà thấp sáng
xuân đang về vẽ đẹp mắt môi em*

Trường Đình

UK, sương mù già 2024

Nước Việt mình có hai miền Nam Bắc khí hậu rất khác biệt, nên tín hiệu mùa Xuân về ở miền Nam là hoa mai rực rỡ (*Nếu mai không nở anh đâu biết Xuân về hay chưa* - Trần Thiện Thanh), và ở miền Bắc là hoa đào thắm tươi. Vì thế mà Nhịp Xuân Ca cũng có hai versions:

Version 1: *Mùa Xuân đã về trên những cành mai vàng
Nhịp đời thênh thang như lắng nghe mùa sang
Tình Xuân thắm nồng trên những đôi môi hồng
Nụ cười hân hoan trong ánh mắt thiên thần.*

Version 2: *Mùa Xuân đã về trên những cành hoa đào
Lòng người xôn xao trao đổi câu chào nhau
Bầy chim hót mừng ríu rít vang trong vườn
Đàn trẻ đùa vui trong nắng Xuân tươi bừng.*

Mời các bạn nghe thử nhịp Salsa rộn rã với tiếng hát trẻ trung của Tóc Tiên.

Nhịp Xuân Ca: <http://www.youtube.com/watch?v=hE8186EmZMk>

CHÚC CÁC BẠN VÀ GIA ĐÌNH MỘT NĂM GIÁP THÌN BÌNH AN HẠNH PHÚC
Lê Văn Tú – Úc Châu

RỒNG TRONG DÂN GIAN

**** Nguyễn Quý Đại ****

Theo lịch vạn niên thì Tết Nguyên Đán năm 2024 Dương lịch là ngày 10/2/2024 rơi vào ngày thứ Bảy. Âm lịch là ngày 1/01/2024 năm Giáp Thìn, con rồng trong cung hoàng đạo, đứng vị trí thứ 5 trong số 12 con giáp. Lịch năm Giáp Thìn (壬辰) thứ 41, theo Thiên Can Địa Chi là: Giáp Tý, Ất Sửu, Bính Dần, Đinh Mão, Mậu Thìn, Kỷ Tỵ, Canh Ngọ, Tân Mùi, Nhâm Thân, Quý Dậu.... chu kỳ sáu mươi năm (năm 2024 Giáp Thìn 2036 Bình Thìn (thứ 53) tới năm 2072 trở lại năm Nhâm Thìn.

Về đời sống, trong khoa học cũng như qua thi ca của 12 con giáp như: hổ, rắn, khỉ, chuột được nuôi trong sở thú, heo, gà, chó, mèo, trâu, ngựa được thuần hóa thành gia súc, nhưng con rồng không thể tìm đâu ra trong thực tế. Rồng sống trong những câu chuyện thần thoại từ Á sang Âu trong các phim hoạt hình giả tưởng. Tuy nhiên con rồng là biểu tượng đặc

biệt trong văn hóa, tín ngưỡng của dân tộc Việt Nam, liên quan đến truyền thuyết **Con Rồng Cháu Tiên** chuyện huyền thoại Lạc Long Quân lấy nàng Âu Cơ đẻ ra bọc trăm trứng và nở thành một trăm người con....Rồng là biểu tượng của sự cao quý tốt đẹp, thăng hoa và thịnh vượng, rồng xuất hiện thể hiện cái đẹp chân, thiện, mỹ. Hình ảnh con rồng đã ăn sâu vào tâm thức của người Việt, những di tích lịch sử, cổ vật có hình rồng bay phượng múa, (long-lân-qui-phụng) được sử dụng trong kiến trúc tôn giáo, điêu khắc và hội họa, hình rồng mang bản sắc riêng.

Từ đời Lý rồi qua các triều đại, rồng có những khác biệt như: thân rồng uốn hình 12 khúc, đại diện 12 tháng trong năm. Thân mềm mại uốn lượn thể hiện sự biến hóa. Trên lưng có vây nhỏ liền mạch và đều đặn. Đầu rồng có bờm dài, râu cằm, không sừng. Mắt lồi to, hàm mở rộng có

răng nanh, bốn chân mỗi chân có ba, bốn móng cong nhọn. Đầu rồng ngẩng cao, há miệng rộng vờn đớp viên ngọc quý (ở Nhật Bản, Đại Hàn và Trung Hoa rồng hay cầm ngọc bằng chân trước). Rồng luôn tìm kiếm viên ngọc đỏ như một vật hình cầu lơ lửng ngay gần miệng rồng để diễn tả ý rồng nhả ngọc, rồng châu ngọc, hay rồng tranh ngọc.

Rồng ở các nước Á châu có nhiều khác biệt với rồng ở Âu châu, rồng Á châu có mình rắn, vảy cá, bờm sư tử, sừng hươu và biết bay, là con vật linh thiêng. Ngược lại các nước Âu châu rồng “Dragon” là một loài quái vật, thân con khủng long có cánh dơi là biểu tượng của cái ác và sự hung dữ đều phun ra lửa hay nước phá hủy tất cả. Sức mạnh của rồng ở trong miệng và đuôi của nó.

Những hình tượng đó đều sinh ra từ trí tưởng tượng của con người và là đặc điểm của mỗi nền văn hóa, nên rồng Đông phương có những nét khác rồng Tây phương.

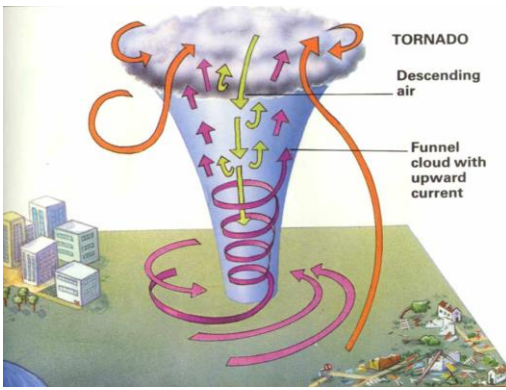
- Fairy Dragon, rồng màu sắc sặc sỡ, có cánh chuồn chuồn hoặc cánh bướm, cổ dài, đuôi dài, mắt to.
- Azure Dragon, loại rồng thường có màu xanh lục hoặc xanh blue, sống rất thọ, hay gặp ở Bắc Cực.

- Chimera, loại rồng 3 đầu, hung ác, có sải cánh rộng, ở trong rừng núi cao, rồng mang sức mạnh của thiên nhiên là 4 yếu tố tạo nên vũ trụ: Gió, Lửa, Đất và Nước. Sự khác biệt về rồng của Đông phương cũng như Tây phương đều giúp con người nhận thức khám phá về thế giới thêm phong phú.

Hiện tượng vòi rồng hút nước

Vòi rồng hút nước là hiện tượng một luồng không khí lớn xoáy tròn mở rộng ra từ một đám mây dông xuống tới mặt đất. Lốc xoáy do có 2 luồng gió mạnh thổi ngược chiều và lệch nhau tạo nên xoáy mạnh cuốn nước lên cao giống như vòi rồng, sức hút ở trung tâm cơn lốc lên đến 100km/giờ. Do đó cơn lốc này có thể hút nước biển và cả những con cá đem lên trời, đường kính của vòi

rồng có thể thay đổi từ 20m đến khoảng 50m. Người ta gọi vòi rồng âm Hán-Việt là "lục long quyền", tiếng Anh Tornado có nguồn gốc từ tiếng Tây Ban Nha là tornar.

Nhìn từ xa vòi rồng có thể có màu đen hoặc trắng, tùy thuộc những thứ mà nó cuốn theo, vòi rồng xuất hiện ở trên đại dương thường hút nước biển lên cao tạo thành các cây nước (waterspouts).

Rồng sống trong huyền thoại

Trong dân gian, rồng vẫn là sự kích thích trí tưởng tượng tạo cảm hứng sáng tác cho con người. Ở Việt Nam hình tượng rồng đại diện cho uy lực triều đình, rồng được thêu lên áo bào vua. Áo vua được gọi là long bào, mũ vua được gọi là long quân, giường vua ngủ được gọi là long sàng, sân vua được gọi là long đình, xe vua dùng được gọi là long xa, thuyền vua ngự được gọi là thuyền rồng... Cột trụ chùa, cung điện, bia trụ ngày xưa đều có hình rồng uốn éo theo chiều đứng, (bò uốn éo theo chiều ngang, không có hiện tượng rồng lộn đầu xuống đất miệng há rộng như muốn cắn nuốt người ở trước cửa, đuôi thì đưa lên trời! nếu có trường hợp như vậy là do người thợ đắp rồng thiếu văn hóa không hiểu biết về nghệ thuật kiến trúc...)

Lý Công Uẩn lật đổ nhà tiền Lê năm Kỷ Dậu 1009, lên ngôi tức Lý Thái Tổ trị vì (1010-1028) có công lập nên nhà Lý. Tháng 7 năm 1010 vua dời đô từ Hoa Lư (Ninh Bình) ra thành Đại La, có huyền thoại rằng khi vua đi thuyền đến Đại La thì rồng xuất hiện trên trời, báo điềm lành cho triều đại tốt đẹp nên vua đổi tên Đại La thành Thăng Long, có nghĩa là “rồng bay lên”. Từ đó bắt đầu một giai đoạn lịch sử mới đối với vận mệnh của dân tộc trên đất Thăng Long. Vua Minh Mạng (trị vì 1820-1841) đổi Thăng Long (821 năm) thành Hà Nội năm 1831, nhà thơ Huy Cận đã hoài cổ Thăng Long với “đất ngàn năm văn vật”:

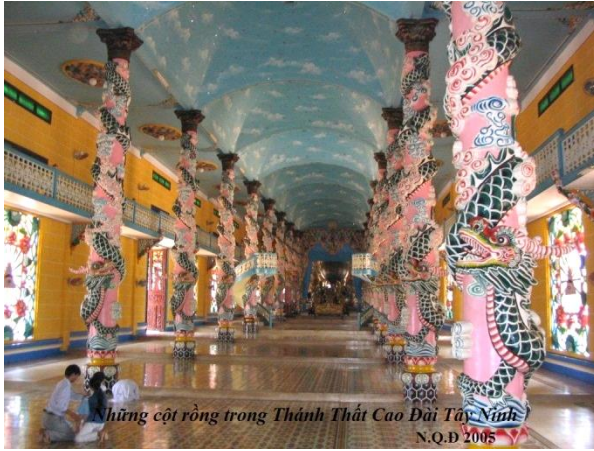
Đáy Thăng Long đất sắp tròn nghìn tuổi

Rồng bay lên ngày tháng tốt tàu vua

Lý Công Uẩn mắt thần nhìn nước non mở hội

Bốn phương trời Đại Việt lập kinh đô

Trong thi ca, tục ngữ lưu truyền, hay các truyện thần thoại ly kỳ, hấp dẫn đều do trí tưởng tượng trong đời sống dân gian đó là những ước mơ và khát vọng của con người về rồng...

*Phận gái lấy được chồng khôn
Xem bằng cá vược vũ môn hoá rồng.*

*Nghĩ con cá lý ngư cũng như thân thiếp
Chờ cho mãn kiếp tu hoá rồng
Thôi anh đừng mong vợ mong chồng
Để cho em xa lánh bụi hồng gió trắng*

*Nước lên khỏi bậc tràn bờ
Thương thì nói vậy, biết chờ đợi không
Đặng không tôi cũng gắng công
Chùng nào ao cá hóa rồng sẽ hay.*

Trí tưởng tượng thật phong phú, rồng không ấp trứng nhưng nở ra rồng

*Trứng rồng lại nở ra rồng
Liu diu lại nở ra dòng liu diu
Trứng rồng lại nở ra rồng
Hạt thông lại nở cây thông rườm rà*

*Sông Trà sát núi Long Đầu
Nước kia chảy mãi rồng châu ngày xưa
Núi Long Đầu lưu danh hậu thế
Chùa Thiên Ấn ẩn để hậu hoàng
Ai về xứ Quảng cho nàng về theo*

Sự chênh lệch về kiến thức trong tình yêu, tình vợ chồng xưa cũng như nay, quả là một trở ngại lớn lao trong việc xây dựng hạnh phúc gia đình:

Rồng nằm bẻ cạp phơi râu,
Mấy lời anh nói dấu đầu hở đuôi.
Rồng vàng tắm nước ao tù,
Người khôn ở với người ngu bực mình.

Rồng giao đầu, Phụng giao đuôi,
Nay tui hỏi thiệt: Minh thương tui không mình ?

Rồng châu ngoài Huế, ngựa tể Đồng Nai
nước sông trong chảy lộn sông ngoài
thương người quân tử lạc loài tới đây

Rồng đen lấy nước thì nắng,
Rồng trắng lấy nước thì mưa ...

Cái đẹp phát xuất từ tâm tư con người, quan niệm của người bình dân thời xưa cho chúng ta thấy được một phần nhân sinh quan:

Lỗ mũi em thì tám gánh lông
Chồng yêu, chồng bảo râu rồng trời cho
Đêm nằm thì ngáy o o
Chồng yêu, chồng bảo ngáy cho vui nhà.

Hôm qua anh đến chơi nhà
Thấy mẹ nằm võng, thấy cha nằm giường
Thấy em nằm đất, anh thương
Anh đi mua gỗ đóng giường tám thang
Bốn góc thì anh bịt vàng
Bốn chân bịt bạc, tám thang chạm rồng

Ví von rồng qua các câu đố về tàu cau và con gà trống
Đầu rồng đuôi phụng le te
Mùa đông ấp trứng mùa hè đẻ con
Đầu rồng, đuôi phụng cánh tiên
Ngày năm bảy vợ, tối ngủ riêng một mình.

Thực vật và động vật mang tên rồng

Các loại cây xương rồng tên khoa học: Cactaceae có từ 24 đến 220 chi, tùy theo nguồn (90 chi phổ biến nhất), trong đó có từ 1.500 đến 1.800 loài. Cây xương rồng có nguồn gốc từ vùng sa mạc Mỹ châu và một số mọc trong rừng nhiệt đới, xương rồng có gai và thân, lá cây chứa nước dự trữ hai lá mầm và có hoa nở đẹp lâu tàn... Trái Thanh long (Dragon Fruit) của Việt Nam thơm ngon xuất cảng ra thị trường thế giới...

Nhiều loại cá gọi là cá rồng, cá rồng Á châu (tên khoa học: Scleropages formosus) Cá rồng được tìm thấy ở một số nước như: Thái Lan, Indonesia (Borneo, Sumatra), Malaysia. Úc loại cá này theo màu sắc và hình dáng chia ra làm 4 loại chính là:

Kim long quá bối Cross Back Golden Malaysia (giống này từ Malaysia):

Huyết long Super Red (giống này từ Indonesia)

Kim long hồng vĩ Red Tail Golden (giống này từ Indonesia)

Thanh long Green Arowana giống này có ở nhiều nơi trên vùng nhiệt đới.

Loài cá Rồng Lá Leafy Seadragon (Phycodurus eques), cá Rồng Tảo The Weedy Seadragon (Phyllopteryx Taeniolatus) là những loại cá đẹp trông giống như một thân cây có những cái lá thật lạ, lộng lẫy là những phiến da, treo khắp đầu, thân, đuôi, rồng lá sống ở độ sâu từ 5-35m, ở vùng nước ôn đới theo duyên hải miền Nam Australia trong khu rừng tảo bẹ dưới biển, ở Viện Hải dương học Long Beach California có nuôi những loại đó.

Cá vượt vũ môn theo truyền thuyết cho rằng loại cá chép vượt vũ môn để hóa rồng. Người Tàu đời nhà Hạ quan sát mùa vượt thác của cá Hồi về những dòng suối trên cao để đẻ trứng, họ không hiểu về tập tính đời sống loại cá này nên bịa ra lời giải thích rằng đoàn cá thi vượt qua các bậc cao gọi là vũ môn để hóa rồng bay đi, con nào không thành công thì chết.

Theo tài liệu dẫn chứng đó là loại cá Hồi Salmon/Lachs dòng họ Salmonidae có 4 loại chính: Chinook,

Coho, Sockeye và King Salmon. Đời sống hấp thụ cả cả hai môi trường đối nghịch là nước mặn lẫn nước ngọt. Cá Hồi được sinh trưởng tại vùng nước ngọt, nơi bắt nguồn của các con sông, suối, hồ. Sau đó chúng xuôi theo dòng ra biển sống tại các đại dương bao la. Đến mùa giao phối, chúng lại ngược dòng thời gian dài một vài tháng, quay về nguồn vượt thác để sinh sản rồi chết. Trứng nở ra thế hệ con cái lại tiếp tục quay ra biển sinh tồn duy trì nòi giống....

Những địa danh có hình tượng rồng

Sân rồng, thuyền rồng của ông kỹ sư Nguyễn Thành Nam (1909-1990), là người sáng lập Đạo Dừa; hay còn gọi là Hòa đồng tôn giáo; Cuộc sống tu hành thức ăn chỉ là trái cây và dừa (nên người đời gọi Ông Đạo Dừa) ông thành lập đạo Dừa tại cồn Phụng ở Bến Tre vào năm 1963. Khu vực hành đạo của Đạo Dừa rộng khoảng 1.500m² hiện vẫn còn “Sân rồng”, có hình 9 con rồng ôm thân cột, hình ông ôm nhỏ đứng giữa 9 bà vợ tượng trưng cho 9 con rồng (vợ nhưng không quan hệ tình dục?).

Sông chín rồng là sông Cửu Long, hay Cửu Long Giang (九龍江), là tên gọi chung cho các phân lưu của sông Mê Kông chảy trên lãnh thổ Việt Nam. Bắt đầu từ Phnom Penh, nó chia thành 2 nhánh: bên phải là sông Bassac (sang Việt Nam gọi là Hậu Giang) và bên trái là Mê Kông (sang Việt Nam gọi là Tiền Giang), cả hai đều chảy qua đồng bằng châu thổ rộng 3,3 hecta ruộng lúa phì nhiêu, nước sông chảy ra biển có chín cửa. Từ Hậu giang các cửa: Định An, Ba Thắc, Tranh Đề. Từ Tiền giang các cửa: Tiểu, Đại, Hàm Luông, Cổ Chiêm, Cung Hầu, Ba Lai, nên sông Mê Kông còn được gọi là sông Cửu Long, tức "sông chín rồng", ngày nay do môi trường thay đổi một cửa sông đã bị cát bồi biến mất một con rồng! nhưng trong lòng của nhân gian vẫn còn 9 con rồng

Sông Cửu Long chín cửa hai dòng

Người thương anh vô số

Nhưng anh chỉ một lòng với em

Ngoài ra còn có nơi mang tên long tức rồng: Vĩnh Long, Long Hồ, Bình Long, Long Bình, Hạ long, Phước Long, Long Mỹ, Long Hải, Long Xuyên, Long Khánh, Long An, Long Hồ, Long Đất, Long Thành, Long Biên...

Những phim và sách mang tên rồng:

Các phim Tàu kiếm hiệp và võ thuật nổi tiếng như: Ngọa hổ tàng long, Mãnh long quá giang, Thiên long bát bộ, Long hổ đầu, các phim hoạt hình của Nhật: Truyền thuyết về rồng, Tales From Earthsea, legen of the Millennium Dragon 2011, ngoài ra còn có các loại phim Dragonnica, Dragon and Elf Beauty wallpaper from Dragons wallpapers; D War, Dinosaur and Dragon...

Loạt truyện Bảy viên ngọc rồng được phát hành với 3 loạt truyện, 17 phim hoạt hình, Video game. Năm 2008, hãng 20th Century Fox sản xuất bộ phim đầu tiên với người thật đóng trình làng năm 2009. Các tên tài tử điện ảnh võ thuật Tàu được nhiều người biết như Thành Long (Jackie Chang) Lý Tiểu Long (Bruce Lee) Địch Long, truyện Tam Quốc có Triệu Tử Long, Ngọa Long Khổng Minh Gia Cát Lượng, Đào Duy Từ có “Ngọa Long Cương Vãn”....Tác phẩm “Con Rồng An Nam” của cựu hoàng Bảo Đại (1913-1997) hoàng đế thứ 13 là con “rồng nằm” cuối cùng của nhà Nguyễn đã qua đời và bị lãng quên trên xứ người. Tác giả Bill-Hayton viết “Vietnam Rising Dragon”.

Người Tây phương coi rồng là biểu tượng cho sự xấu xa, độc ác, là đối tượng mà con người cần phải chinh phục, thì ngược lại Đông phương xem rồng là biểu tượng cho sự tốt đẹp, may mắn và thịnh vượng... Dù quan niệm khác nhau nhưng năm 2024 Giáp thìn đến mọi người dù Âu hay Á đều mơ ước một tương lai tươi đẹp hơn, đời sống vượt qua những khó khăn sau bệnh dịch Covid, dù kinh tế chưa có thể phục hồi, giảm bớt lạm phát... Mong Ukraine chiến thắng đánh đuổi quân xâm lược Nga ra khỏi bờ cõi xây dựng lại đất nước trong hòa bình và thịnh vượng cũng như Israel và các nước ở Trung Đông sớm chấm dứt xung đột, chiến tranh làm cho nhân loại khổ đau nghèo đói...Năm mới dân tộc Việt Nam hy vọng có nhiều đổi mới sống với các quyền tự do căn bản một xã hội công bằng, bác ái, bớt tham nhũng hội lộ, xây dựng đất nước phú cường, hội nhập với thế giới Tây phương văn minh tiên bộ. Theo kịp những con rồng tại Đông Nam Á Châu, kinh tế phát triển giàu mạnh cất cánh bay cao, để chúng ta có thể tự hào là **CON RỒNG CHÁU TIÊN**. Năm Giáp Thìn chúng tôi kính chúc gia đình quý Độc giả và Thân Văn Hữu của Cỏ Thơm, thân tâm an lạc, bình an, khoẻ mạnh, con cháu thành đạt như mong ước, đời sống hạnh phúc đầy vui.

Nguyễn Quý Đại (hoamunich)

Tài liệu tham khảo.

Thi ca bình dân Việt Nam Ng. Tấn Long-Phan Canh NXB Sống Mới Saigon 1969

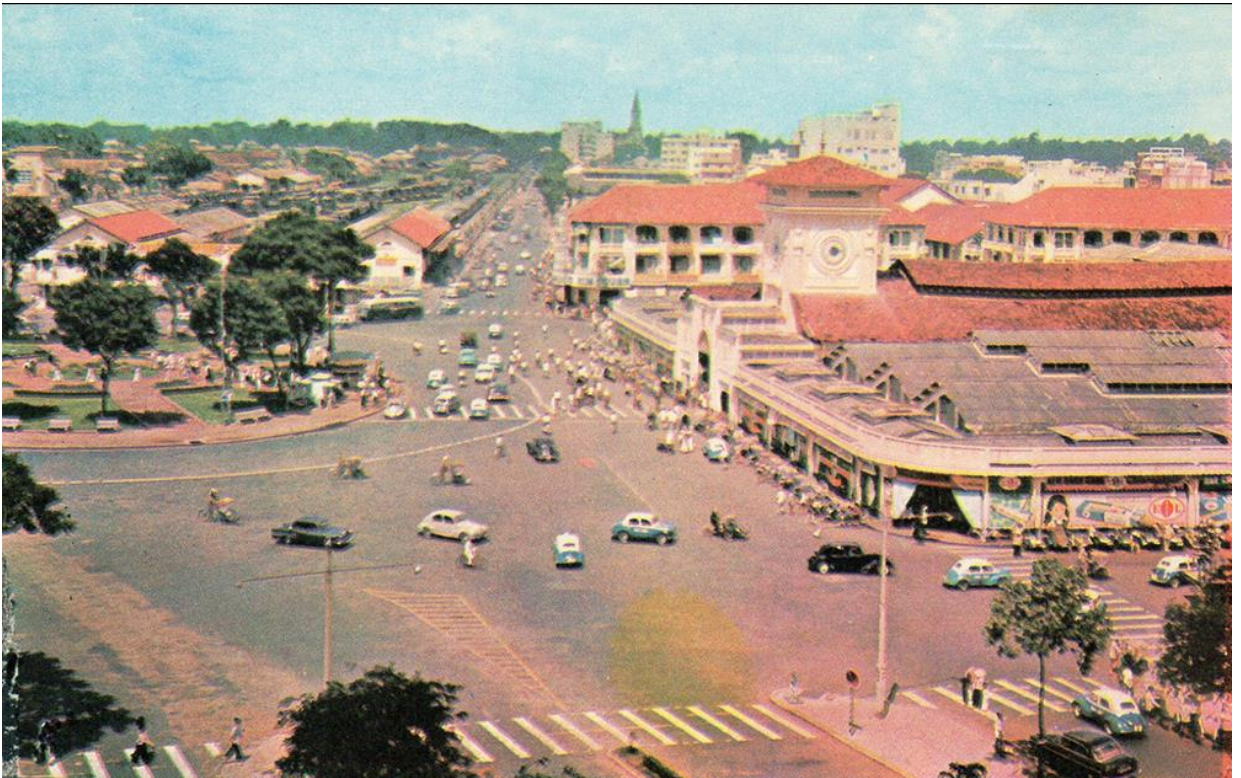
Ca dao trữ tình Việt Nam NXB Giáo Dục

Tài liệu, hình trên các Website và Wikipedia

MỘT SỐ HÌNH ẢNH SÀI GÒN XƯA

Nguyễn trọng Nghĩa gửi

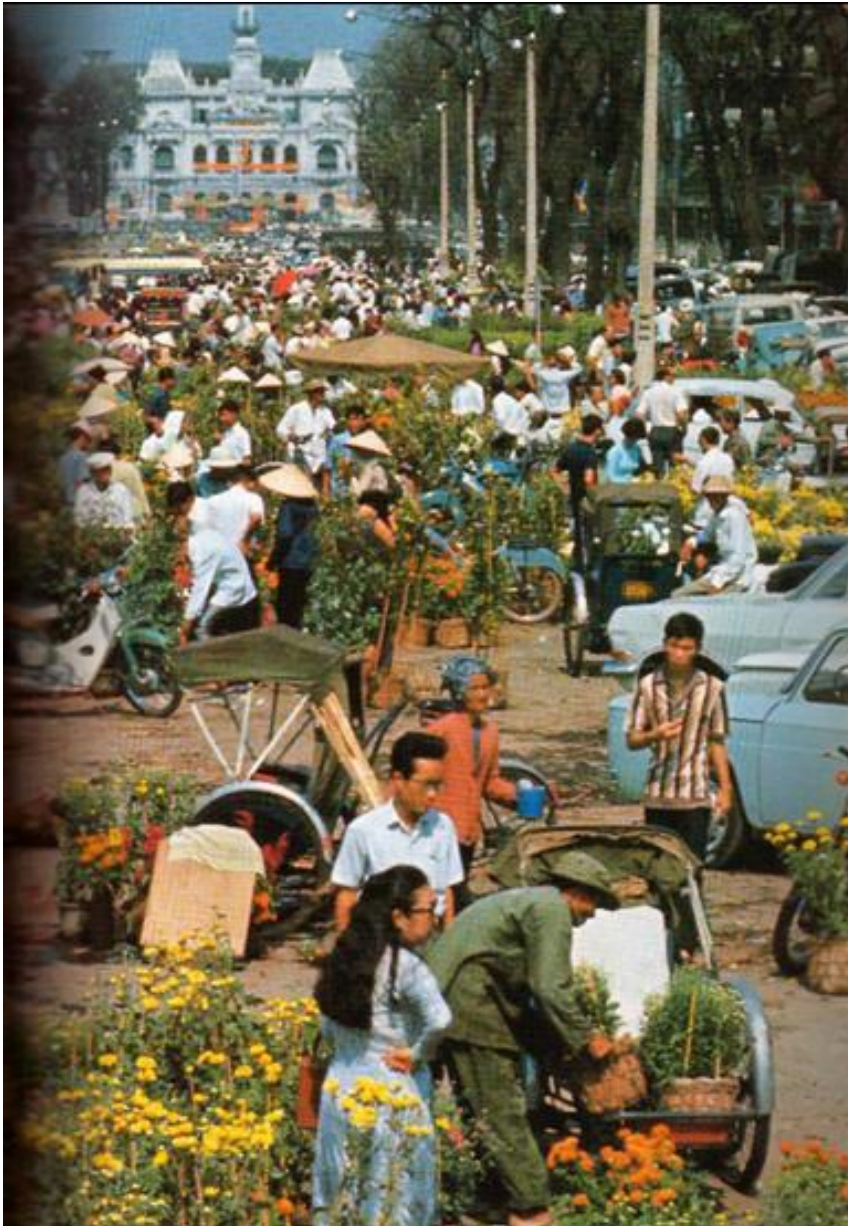

Sài Gòn của tôi, 50 năm trước

**** Nguyễn Đạt ****

Đặt chân tới Sài Gòn năm 1954, lúc ấy tôi là đứa bé 9 tuổi, theo gia đình từ miền Bắc di cư vào miền Nam tự do. Ký ức của đứa bé 9 tuổi hẳn nhiên không thể ghi nhận được gì nhiều; nhưng đứa bé lớn lên và sinh sống tại Sài Gòn từ thuở ấy tới bây giờ, đã giúp tôi dễ dàng gọi dậy trong ký ức, ít nhất là những hình ảnh đậm nét của Sài Gòn, 50 năm về trước.

Ấn tượng về Sài Gòn trong tôi từ lúc ấy tới bây giờ cũng không phai nhạt bao nhiêu, dù đã hơn nửa thế kỷ trôi qua. Ấn tượng sâu đậm, bởi Sài Gòn những ngày tháng ấy quá mới lạ trong tâm trí tôi, đứa trẻ đã trải qua một đoạn đời ấu thơ tại Hà Nội.

Điều đầu tiên tôi nhận biết lúc ấy, tôi nói với cha tôi, là Sài Gòn có vẻ rất Tây so với Hà Nội. Cha tôi bảo, bởi vì một trăm năm Pháp thuộc, Sài Gòn và miền Nam là thuộc địa; trong khi Hà Nội của miền Bắc là bảo hộ.

Cha tôi làm thông ngôn trong quân đội Liên Hiệp Pháp, dạy tiếng Pháp cho các con từ nhỏ; nên tôi nhớ được rành rõ những tên Pháp ngữ đặt cho nhiều đường phố lớn của Sài Gòn lúc ấy. Căn nhà đầu tiên của gia đình chúng tôi khi vào Sài Gòn ở đường Bà Hạt, quận 10. Đường Bà Hạt là đường phố nhỏ, một đoạn chạy ngang đường phố lớn mang tên Tây, là Lacaze – tức đường Nguyễn Tri Phương.

Vài năm sau, Tổng Thống Ngô Đình Diệm cho thay thế tên Tây; vẫn giữ lại tên những danh nhân thế giới, dù danh nhân ấy là người Pháp, như Calmette, Pasteur, Alexandre de Rhodes... Những đường phố mang tên Tây, đa số là quan chức Pháp, được thay thế, như: Bonard – Lê Lợi; Charner – Nguyễn Huệ; Galliéri – Trần Hưng Đạo; De la Grandrière – Gia Long; Catinat – Tự Do; Lacaze – Nguyễn Tri Phương... Tuy nhiên, nhiều năm sau đó, dân Sài Gòn vẫn nói: Đi bát phố Bô-na, Catinat; đi mua hàng ở thương xá Charner..., luôn là gọi tên Tây, cho 3 đường phố đẹp bậc nhất của Sài Gòn.

Phố phường Sài Gòn lúc ấy đa số là những con đường lớn rộng, dài dằng dặc. Và rất nhiều cổ thụ. Đặc biệt loại cây có tên rất bình dân là cây dái ngựa – tên khoa học là Meliaceae – thân to nổi mấu gồ ghề, tỏa rộng cành lá, bóng mát ngợp đường Lê Đại Hành, trước mặt Trường Đua Phú Thọ, quận 11. Hàng cây me xanh mát mắt suốt con đường Gia Long, con đường có bệnh viện Grall do người Pháp lập nên, giữa vườn cây rộng rinh. Rừng cao su bát ngát, chạy dài theo con đường Nguyễn Văn Thoại, từ Trường Đua Phú Thọ tới ngã tư Bảy Hiền...

Năm tôi còn nhỏ tuổi, cha vẫn dẫn đi chơi mỗi Chủ Nhật. Vào Vườn Ông Thượng, còn có tên Tây là Bờ-rô, sau đó mới gọi tên là Vườn Tao Đàn; dẫn đi chơi ở Sở Thú-Thị Nghè... Cây trồng ở Sài Gòn phong phú là nhờ công sức của vị giám đốc Sở Thú đầu tiên, người Pháp; ông từng là chuyên viên nghiên cứu về cây trồng ở nhiều nơi trên thế giới; nhất là vùng nhiệt đới ở Phi Châu, có nhiều loại cây thích hợp với thổ nhưỡng Sài Gòn. Những năm sau này, lớn thêm vài tuổi, lại được anh cùng cho đi “bát phố Bô-na,” để thấy rõ Sài Gòn quả là rất Tây; tôi tha hồ thưởng ngoạn vẻ đẹp “Paris” của nó.

Tản bộ trên đường Catinaut, từ nhà thờ Đức Bà tới bến Bạch Đằng, nhìn ngắm các cửa hiệu sang trọng thời thượng dọc con phố. Và Passage Eden, rất nên gọi là “Hành Lang Đi Bộ,” chính diện nhìn ra đường Catinaut. Passage Eden gồm trong đó: bát phố; xem chiếu phim – trong rạp Eden giữa lòng hành lang; mua sắm; ăn kem uống cà phê ăn tối ở quán Givral liền bên... và để ngắm nhìn trai thanh gái lịch, quý ông quý bà Sài Gòn, cũng ở trong đó. Trai thanh – quý ông thì áo sơ mi quần tây trắng lốp; mũ flechet; giày deux couleurs; đồng hồ quả quít đeo ở dây lưng. Gái lịch – quý bà thì áo dài Lemur-Cát Tường không thua phụ nữ Hà Nội, hoặc vận jupe như “bà đầm”; tay xách porte feuille, chân đi guốc cao gót; tóc búi cao hoặc uốn dợn sóng, cổ đeo kiềng vàng...

Ra vào Passage Eden nhiều lối, ưa thích ra vào lối nào cũng được. Anh tôi dẫn tôi vào lối cửa ở đường Charner, rồi đi vòng qua Bonard, rồi ra cửa Catinaut... Rồi chúng tôi ghé hiệu sách Albert Portail – sau có tên là Xuân Thu – sát cạnh đó, toàn là sách từ bên Tây đưa sang, tha hồ mà đọc mà ngắm.

Rồi với bạn học cùng lớp cùng trường Chu Văn An, Trường-Trung-Học-Di-Chuyển-Bắc-Việt (có ghi ở bằng hiệu của trường như vậy, vì trường cũng di cư từ Hà Nội vào Sài Gòn) đi chơi và chụp ảnh lưu niệm Sài Gòn. Bất cứ buổi sáng Chủ Nhật nào, góc thân thuộc nhất, tập trung nhiều nhất các “bác phó nhòm,” chính là quảng trường trước mặt quán Givral. Mái hiên cong kiểu diêm của quán Givral, và con đường Catinat thẳng tắp, với hai hàng cây hai bên chạy dài ngút mắt, đã đi vào không biết bao nhiêu tấm ảnh lưu niệm Sài Gòn. Hoặch những tấm ảnh của cả gia đình, lưu niệm ngày đi mua sắm ở thương xá Charner; buổi dùng bữa cơm Tây ở một nhà hàng Pháp trên phố Bonard...

Những ngôi đền Ấn Độ giữa lòng Sài Gòn lúc ấy, cũng đi vào ký ức của đứa bé miền Bắc di cư khá đậm nét. Sao mà Sài Gòn nhiều đền đài của Ấn Giáo, với kiến trúc tinh tế kỳ công đến thế. Những ngôi đền uy nghi tọa lạc ở các con đường Tôn Thất Thiệp-Trương Định-Công Lý của quận 1, trung tâm Sài Gòn. Người Ấn Độ sinh sống tại Sài Gòn khá đông, chỉ không nhiều bằng người Hoa, ở cả một vùng Chợ Lớn. Tôi nghe dân Sài Gòn gọi họ là Chà Và. Sau này tôi mới hiểu, Chà Và là đọc trại từ Java, gọi chung cho người Ấn Độ và người Mã Lai; họ thường làm nghề mại bản, quản lý nhà đất, cho vay tiền, làm trung gian giữa người Việt và người Pháp... Đường Tôn Thất Thiệp, vào năm 1954 vẫn được xem là một tiểu Ấn Độ, với những ông Chà Và cho vay tiền, chủ quán cà ri nị, mở tiệm kim hoàn. Những người Ấn Độ gốc ở Bombay thường kinh doanh ngành vải; họ có nhiều cửa hiệu ở đường Catinat, Bonard, Hàm Nghi, Galliéni, và chợ Bến Thành. Từ lâu trước đó, cộng đồng người Ấn Độ ở quận 1 còn đông đảo hơn nhiều; đã có một đợt người Ấn Độ rời Sài Gòn sang định cư tại Pháp, vào năm 1945.

Có lẽ cái mới lạ, và thấy thân thương nhất, đối với người miền Bắc di cư vào Sài Gòn như tôi, là những quán tiệm bình dân, tiệm Hoa kiều. Hai thứ quán tiệm này khá giống nhau. Buổi sáng tới quán, những ông già Sài Gòn đọc nhật-trình, nói chuyện ưa chêm tiếng Pháp, xưng tôi là mỗ (moi); những bà già hút thuốc điếu; những anh tài xe xích lô máy chở cả vợ con trong lòng xe rộng bè, tới quán ăn hủ tíu uống cà phê, xong chở về nhà rồi mới đi chở khách. Một thời gian trong năm 1954-55, khi có xài tiền

5 cắc bằng kim loại; thì tại Sài Gòn, cứ việc lấy giấy bạc một đồng – có hình Nam Phương hoàng hậu – mà xé làm hai, xài một nửa tương đương 5 cắc! Thật là thuận tiện, đơn giản.

Người Sài Gòn-Nam Bộ không cần thiết phải biết tên người mới quen; chỉ hỏi người này là con thứ mấy trong gia đình, để kêu anh Hai, anh Ba... Thân thương biết mấy! Chuyện trò với người Sài Gòn-Nam Bộ, câu chuyện của họ giản dị, rõ ràng, không úp úp mở mở; không bắt người cùng trò chuyện với mình phải chịu đựng sự vòng-vò-tam-quốc, sự rào trước đón sau, như rất

nhều người miền Bắc và miền Trung, trong đó có dân di cư năm 1954 thường như vậy.

Nguyễn Đạt

Giai phẩm Người Việt Xuân Đinh Dậu - February 9, 2017

Nguồn: <http://www.nguoi-viet.com/xuan-2017/baoxuan-sai-gon-cua-toi-50-nam-truoc/>

Chào Đón Tân Niên

Em yêu ơi!

*Sao sáng hôm nay, ngồi trầm mặc
Để gió mơn man sợi tóc mai
Nắng hồng ướp long lanh trên thảm cỏ
Và trái mềm ve vuốt bờ vai*

*Em có thấy hai con chim nhỏ
Hôn nhau trên ngọn trúc đào
Thật dễ thương
Hót líu lo khúc nhạc tình êm ái
Mỏ trắng ngà như hạt gạo vàng hương*

*Trong mắt em, thời gian ngừng lại
Và môi em trọn vẹn một mùa Xuân*

*Em biết không
Hạnh phúc đến thật gần
Như hương hoa
Như ánh hồng làn gió
Như kim cương long lanh trên ngọn cỏ
Ta hồn nhiên, đón nhận...
Em ơi!*

*Này tình yêu
Trái chín tuyệt vời
Hãy ân ái đắm say như chim nhỏ
Nắng ban mai chan chứa Xuân hồng
Sao em ngồi yên đó*

*Hãy đến bên anh
Với hạnh phúc, với tình
Mình hôn nhau và chào đón Tân Niên.*

Trần Quốc Bảo

Richmond, Virginia

CHÙM THƠ CHO CỎ THƠM

**** PHƯƠNG HOA ****

VŨ ĐIỆU XUÂN HỒNG

Dáng quỳnh Xuân nép tựa cành dao
Gợn má hồng len ửng sắc đào
Rộn rã buồn tim, tim đổi nhịp
Chập chùng bờ mắt, mắt ngời sao
Đàn ngân diu dặt cung vương ngút
Nhạc trời êm đêm nốt luyến cao
Vũ điệu huyền mơ chờ đón Tết
Nâng ly Tiên tửu bút thi chào.

ÁNH QUANG THƠ

Biển chữ rừng thơ gọi tiếng mời
Hoa đồng nụ quý xướng hoà chơi
Vườn Xuân còn trường tuôn tràn ý
Dấu Hạ đã ươm trái ngập lời
Cây cỏ rộn ràng thương chất ngất
Núi đồi xao xuyến nhớ đầy vui
Ru hồn thi sĩ làm rung động
Bóng nguyệt ngời quang chiếu rọi đời

CHÚC XUÂN VUI

(Thủ nhất thanh - bát điệp **XUÂN-HỒNG-THẨM** - tam khúc liên châu)

CHÚC mừng Giáp Thìn đón **XUÂN** sang
CHÚC khoảng trời **XUÂN** thắm nắng vàng
CHÚC cảnh **XUÂN** mơ miền thế tục
CHÚC vườn **XUÂN** đẹp chốn trần gian
CHÚC ươm **XUÂN** biếc hừng thanh sắc
CHÚC chạm **XUÂN** hồng tỏa ánh quang
CHÚC nụ tầm **XUÂN** thơm gác tía
CHÚC cho hoài bảo đảm **XUÂN** tràn

XUÂN tràn chất ngất lối **HỒNG** hoa
XUÂN chuyển **HỒNG** ươm đẹp mặn mà
XUÂN thắm sắc mai **HỒNG** má phấn
XUÂN **HỒNG** nét ngọc ửng gương nga
XUÂN đem **HỒNG** tía trao nhân loại
XUÂN trải **HỒNG** nhung đến mọi nhà
XUÂN mãi mãi **HỒNG** tô chữ nghĩa
XUÂN về **HỒNG** tỏa rộn vui ca

VUI ca nồng **THẨM** điệu trong ngàn
VUI má **THẨM** hồng tiếng hát ngân
VUI gửi thư xanh tình **THẨM** thiết
VUI trao duyên **THẨM** nghĩa ân cần
VUI bờ môi **THẨM** mờ tiên cảnh
VUI ánh mắt trong **THẨM** cội trần
VUI Tết muôn hoa khoe sắc **THẨM**
VUI cùng nhân thế **THẨM** tình Xuân

Những Phong tục đón tết truyền thống của Người Nhật Bản

<https://camnangnhatban.com/van-hoa-nhat-ban/nhung-phong-tuc-don-tet-truyen-thong-cua-nguoi-nhat-ban.html>

Ngày Tết truyền thống của Nhật Bản còn được gọi là “Oshougatsu” được diễn ra vào 1 tháng 1 dương lịch với những sắc thái văn hóa của quốc gia cùng những phong tục tập quán đón tết độc đáo từ xa xưa. Cùng Dolphintour tìm hiểu ngày tết Nhật Bản ý nghĩa được thể hiện từ những món ăn cho đến hoạt động đón chào năm mới vô cùng thú vị.

Năm mới tại Nhật Bản

Ở một số quốc gia, những trang trí Giáng sinh được gỡ xuống sau Giáng sinh (hoặc thậm chí là năm mới), nhưng ở Nhật Bản, sau ngày 25, dường như Giáng sinh chưa bao giờ xuất hiện. Đó là bởi vì ở Nhật Bản, Giáng sinh, giống như Halloween, chỉ là một ngày lễ vui vẻ mà không có nhiều ý nghĩa truyền thống hay văn hóa. Ngày lễ truyền thống của người Nhật là **oshogatsu** (nghĩa đen là tháng đầu tiên của Nhật Bản), hay năm mới.

Lễ kỷ niệm năm mới của Nhật Bản khá khác biệt so với những người phương Tây bởi tại Nhật Bản, họ đón tết năm mới theo lịch dương bắt đầu từ 1 tháng 1 với các lễ kỷ niệm kéo dài đến ngày 3 tháng 1. Năm mới ở Nhật Bản phần lớn là những công việc gia đình ấm cúng, trang trọng. Vào dịp năm mới, người dân Nhật Bản sẽ ở nhà cùng với gia đình.

Dưới đây là những hoạt động đón năm mới tại Nhật Bản, hãy cùng Dolphintour tìm hiểu rõ hơn nhé!

Đêm giao thừa – Omisoka (晦日)

Omisoka là cách diễn đạt của người Nhật trong đêm giao thừa. Để bắt đầu năm mới với một tâm hồn tươi mới, các gia đình và trẻ em sẽ cùng nhau dọn dẹp toàn bộ ngôi nhà (gọi là osoji) và sử dụng những ngày cuối cùng của năm cũ để chuẩn bị cho osechi ryori – bữa ăn mừng năm mới tại Nhật Bản. Người Nhật sẽ trang trí đặc biệt cho ngôi nhà và chuẩn bị các nghi lễ cho ngày đầu năm mới. Khi nhiều người trở về quê hương trong thời gian này, bạn sẽ thấy Tokyo thường nhộn nhịp và bận rộn đột nhiên trở nên yên tĩnh và vắng vẻ.

Khai chuông giao thừa – Joya no Kane (夜の)

Một vài phút trước Tết, một số ngôi đền rung chuông lớn 108 lần như một phần của nghi lễ gọi là joya no kane. Tại sao 108 lần? Trong Phật giáo, 108 là số lượng những ham muốn trần thế khiến con người phải chịu nhiều đau khổ và joya no kane có nhiệm vụ thanh lọc tâm trí và linh hồn của con người trong năm tới.

Tại Tokyo, những ngôi đền nổi tiếng cho buổi lễ này là Zojoji gần Tháp Tokyo và Đền Sensoji của Asakusa. Cả hai địa điểm trở nên cực kỳ đông đúc, vì vậy hãy đến sớm! Du khách du lịch Nhật Bản tết cũng không phải lo lắng về việc bỏ lỡ chuyến tàu cuối cùng, vì xe và tàu điện ngầm sẽ chạy suốt đêm cho đến sáng hôm sau vào đêm giao thừa.

Mì trường thọ –Toshikoshi-soba (越し蕎麦)

Truyền thống ăn soba (mì Nhật) vào đêm giao thừa được cho là đã trở nên phổ biến trong thời đại Edo (1603-1868). Khi soba được làm, bột được kéo dài và cắt ở dạng dài và mỏng, được cho là đại diện cho một cuộc sống lâu dài và khỏe mạnh. Thật thú vị, vì soba được cắt dễ dàng so với các loại mì khác, nó cũng tượng trưng cho một mong muốn cắt bỏ tất cả những bất hạnh của năm cũ để bắt đầu năm mới được làm mới.

Kadomatsu (門松)

Bạn có thể đã nhìn thấy một trang trí màu xanh lá cây làm từ cây thông, tre và hoa mơ (ume) trước nhà và văn phòng của người Nhật trong những ngày cuối cùng của năm cũ và vài ngày đầu tiên của năm mới. Nó được gọi là kadomatsu, và trong khoảng thời gian từ ngay sau Giáng sinh cho đến ngày 7 tháng 1, người ta tin rằng nó là dấu hiệu cho toshigami sama (vị thần) ghé thăm nhà họ, đảm bảo một vụ mùa bội thu và phước

lành từ tổ tiên của gia đình đối với mọi người trong nhà. Cây thông, tre và hoa mơ mỗi cây tượng trưng cho sự trường thọ, thịnh vượng và vững chắc.

Kagami-mochi (もち)

Kagami-mochi, thường được dịch là bánh gạo gương, là một loại bánh gạo được sử dụng như một trang trí.

Ở Nhật Bản, gương từ lâu có hình dạng tròn và thường được sử dụng cho các nghi lễ Thần đạo quan trọng. Vì gương được cho là nơi cư trú của các vị thần, những chiếc bánh mochi (bánh gạo) này có hình dạng như một chiếc gương tròn cổ xưa để chào mừng năm mới cùng với các vị thần.

Kagami-mochi gồm hai chiếc bánh mochi đặt chồng lên nhau và một quả quýt Nhật – Mikan, tượng trưng cho mặt trăng và mặt trời. Hợp lại, chúng là biểu tượng của sự may mắn.

Vòng hoa shimekazari (しめ飾)

Shimekazari là một vòng hoa được treo trên cửa, là vật chào đón các vị thần may mắn và xua đuổi tà ma. Chúng bao gồm shimenawa (một sợi dây rơm thiêng), cây thông và một quả cam đắng (một biểu tượng của hậu thế)

Ngày đầu năm mới – Ganjitsu (元日)

Ganjitsu – ngày đầu năm mới 1 tháng 1 là một ngày khá bận rộn đối với các gia đình Nhật Bản. Sau khi ăn sáng (osechi ryori) với tất cả người thân, họ đến thăm đền thờ cầu chúc cho một năm mới tốt lành...

Bữa ăn mừng Tết Nhật Bản – Osechi Ryori (おせち料理)

Osechi ryori bao gồm các loại thực phẩm truyền thống của Nhật Bản được ăn vào đầu năm mới. Chúng được phục vụ trong một tráp sơn 3 hoặc 4 khay chồng lên nhau để mở ra ăn dần vào ngày đầu năm. Các osechi truyền thống được cho là đã bắt đầu từ thời kỳ Heian Era (794-1185), và kể từ đó, mỗi mặt hàng thực phẩm trong osechi đại diện cho một mong muốn đặc biệt cho năm mới.

Ví dụ, renkon (củ sen) đại diện cho một hy vọng cho một tương lai tốt đẹp và hạnh phúc mà không gặp trở ngại phía trước, bởi vì bạn có thể nhìn thấy phía bên kia (tương lai) thông qua các lỗ hổng mà không gặp trở ngại.

Iwai-bashi (祝 箸)

Khi bạn ăn osechi ryori, bạn sẽ sử dụng một loại đĩa đặc biệt gọi là iwai-bashi. Thông thường, đĩa sẽ nhọn hơn về phía một trong những đầu mà bạn sử dụng để gấp thức ăn, trong khi với iwai-bashi, cả hai đầu đều sắc. Điều này là do một bên sẽ được sử dụng bởi chính bạn và bên còn lại được cho là được sử dụng bởi một vị thần.

Osechi ryori là thứ được cung cấp cho vị thần trước tiên, người sau đó cho phép bạn chia sẻ nó để bạn sẽ được ban phước với một năm hiệu quả phía trước. Vì vậy, ngay cả khi bạn nghĩ rằng sử dụng cả hai mặt của đĩa để lấy một ít thức ăn từ đĩa dùng chung là tốt, thì nó sẽ bị coi là thiếu tôn trọng đối với vị thần.

Otoso (お屠蘇)

Otoso đôi khi được dịch là rượu sake của năm mới, nhưng khi được viết bằng kanji, nó cho thấy một ý nghĩa khác. Chữ kanji cuối cùng được cho là tên của một con quỷ dùng để quấy rối dân làng, và chữ kanji ở giữa có nghĩa là “giết”. Bây giờ bạn có thể dễ dàng đoán ra rằng mục đích của việc uống otoso là để xua đuổi linh hồn ma quỷ xung quanh bạn và mong muốn một cuộc sống lâu dài mà không có bất kỳ bệnh tật.

Truyền thống của otoso, ban đầu được du nhập từ triều đại nhà Đường ở Trung Quốc, nơi loại rượu sake này được sử dụng cho mục đích y học, đã được thực hiện như một nghi lễ năm mới của giới quý tộc Heian. Chỉ trong thời đại Edo, nó đã trở thành thông lệ của người dân. Khi bạn uống otoso, các gia đình dùng chung ba cốc đặc biệt. Lệnh uống thường bắt đầu từ người trẻ nhất trong nhóm và kết thúc với người già nhất, mục đích của họ là cho phép người già hấp thụ một chút sức sống từ những người trẻ tuổi.

Tiền lì xì năm mới – Otoshidama (お年玉)

Otoshidama đề cập đến một truyền thống của Nhật Bản mà tất cả trẻ em mong đợi hàng năm. Trẻ em nhận được phong bì nhỏ với một số tiền mặt từ cha mẹ, ông bà và người thân, thường từ 5-6 người. Số tiền trung bình trên mỗi phong bì là 5.000 yên, nhưng nó thường tăng lên khi những đứa trẻ lớn lên.

Truyền thống bắt nguồn từ việc cúng dường bánh gạo gọi là kagami mochi to toshigami-sama, một vị thần năm mới. Những chiếc bánh gạo đó, được cha mẹ tặng cho con cái, trước đây được gọi là toshidama, và chúng đã được thay thế bằng đồ chơi nhỏ, và sau đó bằng tiền ngày hôm nay.

Viếng thăm đền thờ đầu năm -Hatsumode (初詣)

Khởi đầu năm mới bằng cách cầu nguyện hoặc cầu chúc cho sự thịnh vượng, an toàn và sức khỏe tốt (và bất cứ điều gì khác mà bạn muốn cầu nguyện). Theo truyền thống, Hatsumode đề cập đến việc viếng thăm một ngôi đền hoặc đền thờ vào 1 trong 3 ngày đầu tiên của năm mới. Nếu bạn ghé đền sau tuần đầu tiên của tháng 1, nó thường không được coi là hatumode nữa, ngay cả khi đó có thể là lần đầu tiên bạn bước chân lên thánh địa trong năm.

Thiệp chúc tết – Nengajo (年賀)

Nengajo là một loại bưu thiếp đặc biệt mà người Nhật gửi cho bạn bè và người quen của họ như một hình thức chào hỏi vào cuối năm. Phong tục này khá giống với truyền thống ở các nước phương Tây gửi thiệp Giáng sinh. Chúng thường được giao vào ngày 1 tháng 1 khi được đăng vào một ngày nhất định vào tháng 12 nhờ một dịch vụ do bưu điện điều hành.

Nengajo thường bắt đầu bằng một câu tiêu chuẩn Akemashite Omedeto Gozaimasu (Chúc mừng năm mới) và Kotoshi mo Yoroshiku Onegaishimasu (Cảm ơn vì tất cả sự hỗ trợ của bạn trong năm nay)

Nhưng lời chúc từ bạn bè của bạn không phải là mục đích duy nhất của nengajo. Tất cả các bưu thiếp của người Nengajo đều có số xổ số trên đó và khi được giao, người

nắm giữ các số trúng thưởng sẽ có thể nhận được nhiều giải thưởng khác nhau, bao gồm một số mặt hàng đắt tiền như vé du lịch và thiết bị điện tử.

Tuy nhiên, trong thời đại kỹ thuật số này, một số người trẻ coi việc gửi bưu thiếp là điều lỗi thời. Đối với những người như vậy, một dịch vụ mới đang ngày càng trở nên phổ biến – dịch vụ cho phép mọi người gửi và nhận nengajo nhanh chóng qua email hoặc bằng một số ứng dụng SNS, và thậm chí để đính kèm một video clip vào nengajo.

Chiếc túi may mắn – Fukubukuro (福袋)

Fukubukuro, có nghĩa đen là túi may mắn, hay là một túi chứa đầy sự lựa chọn ngẫu nhiên của các mặt hàng, thường được bán với giá thấp hơn tổng giá trị của các mặt hàng.. Truyền thống được cho là xuất phát từ một câu ngạn ngữ Nhật Bản nói “ Khi may mắn nằm trong những món đồ còn sót lại” (Nokorimono ni wa fuku ga aru).

Một số cửa hàng nổi tiếng như 109 ở Shibuya có một hàng dài vô cùng trước mặt họ hàng giờ trước khi họ mở cửa vào ngày đầu năm mới. Giá trị của các mặt hàng thường cao hơn 50% so với giá bán. Nếu bạn không ngại chờ đợi và chuẩn bị cho một cuộc chen lấn, ngày đầu năm mới là một cơ hội mua sắm tuyệt vời cho bạn.

Nàng Xuân

Xuân mãi ngàn năm chẳng có già
Xuân đàn khúc nhạc hợp hoà ca
Xuân vui nắng đẹp đùa ong bướm
Xuân thỏa trời hồng chiếu nụ hoa
Xuân tạo niềm tin cho khắp chốn
Xuân đem sức sống đến từng nhà
Xuân mong phước, thọ luôn đầy ắp
Xuân muốn công danh cứ tiến đà

Minh Thúc Thành Nội

Xuân Thâm

*Tôi thăm trở lại những Xuân xưa
Cận Tết ông trời cứ mãi mưa
Ấm cúng lò than ngàò mút dẻ
Ba mươi cúng rước, đợi giao thừa*

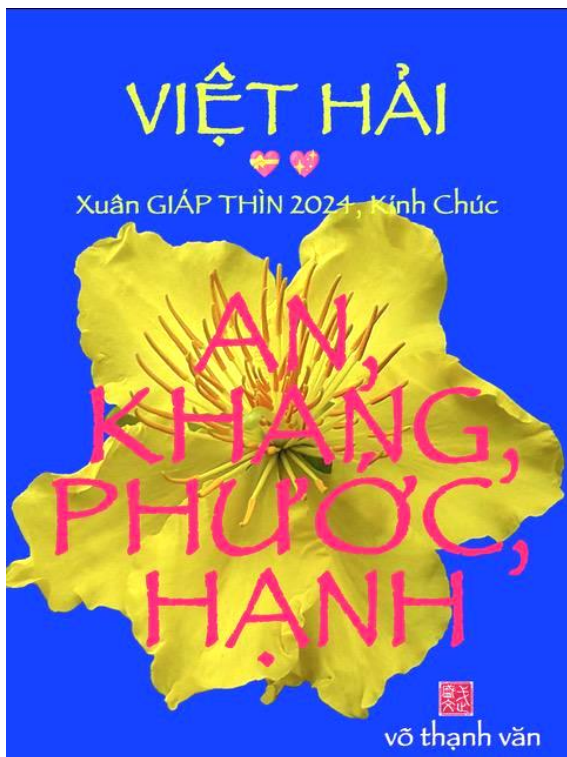
*Tôi thăm nhặt lại bóng thời gian
Thủa ấy chờ ai dạo tiếng đàn
Đất nước chiến chinh dòng nhạc nghễn
Nhìn Xuân thờ thần bóng đêm tàn*

*Tôi thăm dạo phố ngắm vườn hoa
Cúc, Huệ, Đào, Mai nở sắc loà
Phố chợ Đông Ba người nhộn nhịp
Thương người áo trận chiến trường xa*

*Tôi thăm đếm những bước gian truân
Có lúc bơi sầu chẳng thấy Xuân
Ngỗ tối sương choàng đời lạc mộng
Chất thêm ký ức đậm vô ngần*

*Tôi thăm buộc gió thổi vườn thơ
Khúc cũ đưa thuyền tới cõi mơ
Đêm cuối năm sao trời tối lặn
Dư hương mùa cũ điểm từng giờ*

Minh Thúc Thành Nội

Cung chúc tân niên, Sức khỏe vô biên,
Thành công liên miên, Hạnh phúc triền
miên, Túi luôn đầy tiền, Sung sướng như
tiên. Chúc mừng năm mới!

Cung chúc tân xuân phước vĩnh cửu –
Chúc trong gia quyến được an khang – Tân
niên lai đáo đa phú quý – Xuân đến an
khang vạn thọ tường.

CUNG kính mời nhau chén rượu nồng
CHÚC mừng năm đến, tiễn năm xong
TÂN niên phúc lộc khởi vừa dạ
XUÂN mới tài danh khởi thỏa lòng

Kính chúc mọi người một năm mới tràn đầy niềm vui và hạnh phúc. Vui trong sức khỏe, trẻ trong tâm hồn, khôn trong lý tưởng và trưởng thành mọi lãnh vực.

Năm mới chúc nhau sức khỏe nhiều. Bạc tiền rủng rỉnh thoải mái tiêu. Gia đình hạnh phúc bè bạn quý. Thanh thản vui chơi mọi buổi chiều

VẠN chuyện lo toan thay đổi hết
SỰ gì bế tắc thấy hanh thông
NHƯ anh, như chị, bằng bè bạn
Ý nguyện, duyên lành, đẹp ước mong.

XUÂN THA HƯƠNG

Tôi đón mùa xuân ở xứ người,
Mai vàng không có én rong chơi
Tóc bay theo gió lùa thưa rớt
Buồn đậu bên lòng chữa thấy rơi!

Năm hết Xuân về đâu mút bánh?
Ngày tàn ai đến viếng thăm tôi?
Một đi không hẹn ngày quay gót
Xuân đến Xuân đi dạ ngậm ngùi!

Thảo Chi Bùi Mỹ Hoa

XUÂN ẤM TÌNH THƠ

*Đang mong mùa tuyết sớm qua non,
Để đón mùa Xuân ấm áp hơn
Đông đến đường chiều hơi khó tới
Nhớ về bên ấy tấm lòng son.*

*Tôi có người Thơ ở xứ xa,
Tháng ngày chung ý lối chung hoa
Viết câu thơ nhỏ lời tha thiết
Dâng một đời cho Thi với Ca!*

*Tôi có Người Thơ tình tuyệt vời,
Niềm vui duyên bút chẳng hề vơi
Câu Thơ con chữ lung linh sáng
Trong nghĩ suy hồng ước vọng đôi...*

*Tôi có Người Thơ cùng lối mơ,
Một lòng một dạ một lời thơ
Yêu câu nhân ái vàng đầu đó
Ấm bước chân đi ấm bốn mùa!*

*Mùa này bên đó tuyết rơi rồi,
Tôi ở bên này chẳng mấy vui
Thương mến Tình Thơ trà độc ấm
Tây buồn Đông cũng lắm mây trôi...*

*Tôi có Người Thơ nơi xứ mưa,
Viết câu hội ngộ tháng năm chờ
Mong ngày nắng mới ngày Xuân mới
Để ấm Tình Thơ đẹp cõi Thơ.*

Hoa Văn

Kén Chồng Cho Con

**** Phạm Thành Châu ****

Ở xứ Mỹ này, thời đại văn minh mà nói chuyện cha mẹ kén chồng cho con thì nghe lạ tai. Vậy mà chuyện đó lại xảy ra. Chẳng phải ông bà giàu có, sợ gặp thằng rể đào mỏ, mà cũng chẳng phải cô gái thuộc loại ngây thơ, e thẹn, kín cổng cao tường không dám tiếp xúc với ai. Sự thực, cô đã trên ba mươi. Cô cũng xông xáo vào xã hội để kiếm sống, cũng nói năng giao thiệp rộng rãi. Cô lại đẹp nữa. Vậy mà gặp cậu nào còn độc thân là ông bà vui vẻ mời ghé nhà. Chẳng thấy ai quý khách bằng ông bà, nhưng sau đó, hình như không đạt tiêu chuẩn nào đó, ông bà lại mời chàng khác ghé thăm, chuyện vãn. Những chuyện trên hần chỉ nghe trong cộng đồng người Việt bàn tán thế thôi. Ông bố cô gái, hần biết, vì trước bảy lăm, hần là nhân viên dưới quyền ông. Cả đến cô gái, hần cũng biết nữa, nhưng hiện nay những tiêu chuẩn chọn khách đồng sàng của ông bà thì ai cũng mù tịt. Đẹp trai, con nhà giàu, học giỏi, chống cộng? Tất cả chỉ là giả thiết. Sở dĩ thêm tiêu chuẩn chống cộng vào đây vì trong các cuộc mít – ting của người Việt đòi nhân quyền, tự do cho đồng bào trong nước, ông bà đều dẫn cô gái theo. Để tăng cường sức mạnh cho cộng đồng hay để ông bà chọn anh chàng nào tố cộng hăng say? Hay để cho cô dễ tìm chồng giữa chốn ba quân? Tất cả vẫn còn trong vòng bí mật. Có một điều là bọn con trai, từ mới lớn cho đến sồn sồn đều suýt soa là cô quá đẹp. Đẹp dịu dàng, quý phái, thấy cô chỉ muốn ngắm mãi rồi thờ dài vì biết mình không hy vọng gì.

Xin dài dòng về những điều hần biết về ông bà và cô gái.

Năm 1973 hần tốt nghiệp Quốc Gia Hành Chánh, được bổ về làm phó quận một tỉnh miền Trung. Lúc đó ông ta là đại tá tỉnh trưởng. Trong thời gian làm việc ở quận, thỉnh thoảng hần phải về tỉnh họp. Hần thấy ông có một phong thái rất đặc biệt. Ông như một ông vua con với bá quan. Thân mật nhưng có khoảng cách rõ ràng. Ông hết lòng với dân nhưng phục vụ dân như một thiên mệnh hơn là bổn phận, tưởng như chức tỉnh trưởng do trời ban cho chứ không phải do tổng thống bổ nhiệm, đúng ra ông giống như “ngài quận công” em ruột “đương kim hoàng đế” ngày xưa vậy. Chẳng bao giờ ông giữ kẻ điều gì. Ông muốn là làm. Có một chuyện thực. Một lần ông báo sẽ ra quận thanh tra. Tay quận trưởng cùng đoàn tùy tùng trong đó có cả hần ra bãi đáp nghênh đón. Trực thăng hạ xuống, ông đứng yên vài phút cho tay quận trưởng trình diện, xong ông lặng lẽ đi quanh hàng rào phòng thủ quận chỉ khu. Ông đi trước, phía sau là phái

đoàn rỗng rấn đi lòng vòng qua các giao thông hào, ụ súng, vọng gác. Đột nhiên tay quận trưởng lùi lại, ra dấu cho tất cả cùng lùi lại, yên lặng. Trời ạ! Ông đứng tè ở góc vọng gác. Chuyện này – chỉ có sai về thời gian thôi- kể nào sáng tác, nói láo, sẽ bị trời đánh.

Ông có một thói quen buồn cười mà ai cũng bàn tán. Khi làm việc ở tòa Hành Chánh tỉnh, ông thường đến các ty phòng nội thuộc. Vừa nói mấy câu là ông vỗ vỗ túi áo rồi hỏi “Có thuốc không?” Ai cũng biết trước nên thủ sẵn một gói thuốc ông thường hút, đưa ra, ông lại hỏi “Có quẹt không?” Đưa quẹt cho ông, mời thuốc xong, ông bỏ tất cả vào túi áo mình rồi đi nơi khác. Có điều lạ là không ai biết ông vắt thuốc với quẹt ở đâu mà ngay sau đó chính ông tìm cũng không ra, rồi lại hỏi “Có thuốc không?” Mà chẳng phải ông nghiện thuốc, chỉ bập bập vài hơi là cấm điều thuốc xuống cái gạt tàn, nói mấy câu, lại mời thuốc, hút tiếp, lại dụi bỏ. Ngồi họp mà có ông là hấn được cái thú đếm xem ông hút bao nhiêu điếu thuốc trong buổi họp. Đến ngày mất nước, ông không bỏ chạy, ông đi tù. Lúc ở trại cải tạo Long Thành hấn có gặp ông. Vẫn vẻ phong lưu, bất cần thiên hạ nên trông ông chẳng mất phong độ gì cả. Sau đó ông được đày ra Bắc. Chẳng biết bao lâu, cuộc đời dâu bể... Khi hấn qua Mỹ, ở Virginia, tình cờ gặp ông một lần. Chuyện này hồi sau sẽ rõ.

Còn chuyện hấn biết cô gái út của ông cũng có nguyên do. Năm đó, gần đến Tết, tay thiếu tá quận trưởng của hấn ngồi than thở là Tết nhất mà không có quà cáp cho xếp thì thật khó coi. Hấn ta rầu rĩ bảo.

– Nhưng trong túi moa tài sản chừng mười nghìn, biết mua cái gì bây giờ? Một cành mai thì chắc có đưa đem đến rồi, mà thứ mai chấm trần nhà kia, tiền đâu chịu thấu. Một cặp bông hồng hay vạn thọ thì hẻo quá!

Hấn đề nghị mua một món đồ cổ, chẳng ai biết trị giá của nó nhưng trông đã đẹp lại quý. Thế là hấn được giao nhiệm vụ đó. Hấn đến tiệm đồ cổ, chỗ chân cầu Gia Hội mua một cái tô, không biết cổ thực hay giả, lơn tơn đến dinh tỉnh trưởng. Ông đại tá không có nhà, chỉ có cô gái út ra tiếp. Cô mới mười lăm, mười sáu mà đẹp kỳ lạ. Cô học trường Đồng Khánh, từ dinh tỉnh trưởng, nơi cô ở, cô chỉ đi mấy phút là đến trường. Hấn ngồi tán tỉnh tía lia, đáng lẽ để cái tô lại, nhưng hấn ôm về, hẹn với em hôm sau đến nữa. Dĩ nhiên hấn đến vào giờ công vụ thì làm sao ông bố có nhà. Thế là hấn và em nói chuyện sa đà, đến chiều hấn lại ôm cái tô về. Sở dĩ hấn đến được nhiều lần như thế là vì hấn về thuật lại với tay quận trưởng. Tay chịu chơi này sai tài xế lấy xe jeep đưa hấn đến

dinh tỉnh trưởng. Thấy xe quận quen thuộc, tay gác cổng không thắc mắc gì. Tuy nhiên một lần ông tỉnh trưởng về sớm.

– Moa nghe mấy bữa nay toa cứ ôm cái tô vô ra đây mãi. Rửa là đủ rồi hỉ! Chờ ít năm, con út Mai lớn chút nữa, lúc đó mỗi lần đến đây, toa cứ nộp một cái tô, cái đĩa cổ chi đó là được. Moa hứa với toa nhưng không bảo đảm gì cả nghe!

Dù sao thì em cũng đã cho hấn hôn em một lần và cả hai cũng có tặng hình cho nhau gọi là “Đề kỷ niệm những ngày mới quen nhau” Hình em mặc váy đầm, tóc thắt bím, ôm búp bê. Hình hấn tặng em là cảnh hấn đứng vênh mặt trước trường Hành Chánh, chụp hôm tốt nghiệp, coi rất bảnh trai. Sau tấm hình hấn ghi cho em một câu đúng điệu nhạc vàng “Anh hứa yêu em suốt một đời”.

Đáng lẽ chuyện tình của hấn với em còn dài, nhưng sau đó sập tiệm. Hấn đi tù, ông bố em cũng đi tù. Em như cánh chim giữa cơn bão, phiêu bạt về phương trời nào hấn không rõ. Hình em tặng hấn cũng đánh mất từ lâu. Cho đến khi nghe chuyện ông bà kén chồng cho em, hấn vẫn không hình dung được em ra sao, vì lâu quá, nhưng vẫn nhớ là em rất đẹp. Và nếu trước kia, đứng trước em hấn tự tin bao nhiêu thì nay hấn không dám gặp cả em nữa vì mặc cảm tự ti. Ra tù, thân tàn ma dại, qua xứ Mỹ hấn cũng chẳng hơn gì con gà mắc mưa, hấn đứng bán Mc Donald!

Cho đến một sáng chủ nhật, hấn ghé tiệm chụp phô mua ít vật thực. Vừa ra khỏi xe hấn thấy một chiếc xe nhỏ chạy trước, xe cảnh sát chớp đèn chạy sau. Hai xe ngừng lại trước tiệm chụp phô. Tay cảnh sát xuống xe đến hỏi thăm sức khỏe người lái xe, có lẽ vi phạm giao thông gì đó. Hóa ra đó là ông bà đại tá tỉnh trưởng của hấn ngày trước. Hấn thấy tay cảnh sát Mỹ xì xồ mấy câu nhưng ông vẫn tỉnh bơ, chẳng nói năng một tiếng, cứ ngồi nhìn tay cảnh sát như người xem TV nhìn cái quảng cáo. Không vui, không buồn, không sợ, không xun xoe... và cứ trơ ra như thế. Có lẽ tay cảnh sát tưởng ông bà không biết tiếng Mỹ nên đến nhờ hấn thông dịch. Hấn nói.

– Sorry! He Chinese, me Vietnamese, no talk, no hear!

Anh ta chán cả hấn nên lắc đầu, lên xe bỏ đi. Lúc đó ông mới nhìn hấn cười chúm chím rồi hai ông bà vô tiệm. Hấn có thể đến chào hỏi, tự giới thiệu để chuyện trò nhưng kệt vì biết ông bà đang kén rể nên hấn nghĩ tốt hơn đừng để họ tưởng mình có ý đồ gì. Nghe nói có mấy tên bác sĩ, kỹ sư đẹp trai, đi xe đắt tiền còn bị loại, sá gì đến hấn mà đèo bồng nên hấn phe lờ. Trong lúc hấn đứng trước quầy đồ khô thì ông ta đến bảo.

– Toa thấy moa có nhanh trí không, làm rửa là hấn chịu thua, mình khỏi bị ticket.

– Tôi thấy đại tá mới biết cách đó. Cái khó là giữ về mặt sao cho tay cảnh sát vừa chán nản vừa thông cảm mới được. Tôi mà làm thế, hấn còng tay ngay.

Ông ta ngạc nhiên.

– Ủa, sao toa biết moa?

Lúc đó hấn mới bảo là hấn có làm phó quận trong lúc ông làm tỉnh trưởng. Thế là cả hai vui vẻ chuyện trò. Lát sau bà vợ ông ta đến, sau khi giới thiệu nhau, họ đã trở nên thân mật. Đàn bà đều giống nhau, thích tò mò chuyện đời tư người khác.

– Chớ vợ con mô mà đi chợ một mình?

– Tôi chẳng có vợ con gì cả. Như lúc này ông đại tá biết, tôi ra trường năm bảy ba, đến năm bảy lăm sập tiệm. Tôi đi tù về, không ai thèm nhìn, đến khi có vụ HO thì chẳng hề quen biết mà cũng có người kêu gã con cho, tôi chán quá, không thèm lấy vợ nữa.

Ông ta xen vào.

– Moa mà như toa đi chợ chi cho mệt. Ghé tiệm, quán ăn nào đó, ăn xong trả tiền, khỏi chợ búa phiền phức.

– Nhưng tôi còn bà mẹ, mọi khi tôi đưa bà cụ đi chợ, mấy hôm nay bà cụ mệt, dặn tôi mua các thứ về bà cụ nấu.

Chuyện trò đến đây thì hấn xin cáo từ, ông bà có mời hấn ghé nhà, cho số nhà, số điện thoại đảng hoàng. Hấn không có thì giờ thăm viếng linh tinh, vả lại tuổi tác chênh lệch mà gia cảnh cũng không thích hợp nên hấn quên luôn. Bẵng đi một thời gian, một sáng chủ nhật, đi chợ, hấn lại gặp ông bà. Họ coi bộ mừng rỡ lắm, nhất định mời hấn ghé thăm nhà, uống trà nói chuyện cho vui. Nể tình, hấn theo họ về nhà. Đó là một căn apartment, chẳng giàu sang gì, nhưng cách bài trí sắp xếp trong nhà ra người phong nhã, trí thức. Lúc ngồi ở phòng khách, cô gái út của ông bà có pha trà mời hấn. Hấn không dám nhìn sợ bắt nhả, nhưng thoáng thấy, hấn nhận ra ngay cô bé ngày xưa và cô vẫn đẹp, còn đậm đà hơn trước nữa. Thực ra hấn biết thân phận mình nên dừng đứng. Sáng hôm đó, ông bà nghe hấn nói lại những nhận xét, cảm tưởng của hấn lúc ông ta làm tỉnh trưởng, họ cười như chưa bao giờ vui đến thế. Dĩ nhiên hấn chẳng đại gì nhắc đến chuyện hấn tán tỉnh cô út của ông bà, coi nham nhở quá, vả lại cô ta mà nghe được, ghét hấn ra mặt thì chẳng vui gì. Những lần sau đó, ông bà có gọi điện thoại mời hấn đến uống trà trò chuyện. Hấn không thích nhưng có cô gái út ra mời khách, nghe mấy tiếng “Mời chú ạ!” ngọt như đường và tuy chỉ thấy có hai bàn tay mà hấn đã

vẫn vương người đẹp rồi. Một lần nhân chủ nhà vô ý, hấn nhìn quanh tìm cô ta thì y như là cô đang làm gì đó ngay tầm mắt hấn. Lúc đó cô đắm đắm nhìn lại hấn và tặng hấn một nụ cười. Hấn chơi với, ngất ngây như say rượu. Cả tuần lễ sau, hình ảnh người đẹp cứ ở mãi trong đầu hấn. Nhưng hấn đã lớn, lại ở tù ra nên chín chắn chuyện đời chứ không bộp chộp như mấy cậu thanh niên. Giá như thần tốt nghiệp đại học Mỹ, có job thơm, hấn đã đường hoàng nhào vô một cách tự tin. Về ngoại giao thì hấn đã có chút cảm tình của ông bà rồi, đối với cô ta, nếu không mặc cảm hấn đâu có khù khờ, ú ớ như bây giờ. Thế nên tim hấn rung động nhưng đầu óc hấn tỉnh táo. Hấn dặn lòng “Yêu thì cứ yêu cho đời có chút hương vị, nhưng chớ dại mà biểu lộ cho người ta biết, chắc chắn bị từ chối, lại rước thêm cái xấu hổ vào thân. Nhớ nhé!” Có câu hát “Khi cố quên lại càng nhớ thêm” hấn thì khác, hễ cố quên là hấn quên bằng. Hấn lại hay nản chí, thấy chẳng hy vọng gì nên cứ lơ là dần.

Cho đến một buổi sáng, hấn nghe điện thoại reo.

– Thừa chú, ba mạ cháu mời chú qua uống trà.

Các cô gái Huế mà pha giọng miền Nam nói chuyện thì nghe như chim hót, ngọt ngào, ngây thơ không thể tả. Hấn giả giọng Huế hỏi lại.

– Ba mạ cháu ở mô rứa?

– Dạ, ở nhà.

– Còn cháu ở mô?

– Dạ, cũng ở nhà.

– Rứa là biết rồi đó. Cám ơn cháu, chú qua ngay bây chừ.

Hấn phân vân, tại sao ông bố không gọi mà để cô gái gọi hấn? Khi hấn đến, mọi việc vẫn như trước, người đẹp ra mời trà, rồi chuyện trên trời, dưới đất. Đến khi giả từ ông bà lại hỏi.

– Bà cụ có mạnh khỏe không?

– Dạ, cám ơn. Những người lớn tuổi không bệnh này thì bệnh kia.

Hấn tổ thêm một đòn về gia cảnh của hấn.

– Tôi đi làm không đủ tiêu, bà cụ phải giữ trẻ cho người ta. Tôi thật xấu hổ, không nuôi nổi mẹ.

Tưởng ông bà sẽ dội ngược không ngờ lại hỏi địa chỉ và bảo sẽ đến thăm. Kể dài dòng chỉ tổ mất thì giờ. Đại khái họ đến thăm lúc hấn đi làm. Mẹ hấn chất phác nên gần như ông bà nắm vững gia phả và đời tư của hấn. Theo mẹ hấn kể, ông bà cứ suýt soa rằng hấn có hiếu, họ rất quý trọng những người con có hiếu. Ông bà cũng nói về gia đình họ, về cô út đã lớn mà không chịu lấy chồng. Cứ bảo sợ gặp người không tốt, bỏ cha mẹ già không ai săn sóc tội nghiệp. Mẹ hấn vừa kể vừa cười coi bộ hấn lọt mắt xanh của gia đình kia rồi. Hấn không nói gì, sợ mẹ buồn, nhưng hấn bắt đầu nghi ngờ về thái độ của họ. Họ có điên mới đem gả cô út xinh đẹp như hoa cho một thằng không ra gì như hấn. Còn cô út nếu bằng lòng thì thần kinh cũng không hơn gì bố mẹ. Nhưng rõ ràng họ đã lộ ý rồi. Hấn đánh cờ tướng loại khá, khi đối phương đi một nước cờ, nếu không hiểu mục đích của nước cờ đó, tuyệt đối hấn không tấn công. Hấn bắt đầu đưa giả thiết, nhưng không giả thiết nào đứng vững. Thế nên hấn rút quân về thủ bằng cách báo với họ ý định sẽ đi tiểu bang khác làm ăn, ở đây sống khó khăn quá (Hấn chuẩn bị đi thực). Xong hấn chờ đối phương đi nước thứ hai. Hôm đó, thứ bảy đầu năm, cộng đồng Việt Nam có lễ chào quốc kỳ trước chợ Eden. Tối thứ sáu, đi làm về, hấn được điện thoại của mẹ cô gái gọi.

– Sáng mai Tuấn có đi chào cờ ngoài Eden không?

– Dạ cháu cũng chưa có ý định, phải đưa bà cụ đi chợ, e trễ mất.

– Tuấn cố gắng đưa bác và em Mai ra Eden sáng mai lúc chín rưỡi. Xe của em bị hư, còn ba nó phải ra sớm, chuẩn bị trước cho buổi lễ.

– Dạ, cháu sẽ cố gắng đưa bác và cô Mai ra đúng giờ.

Nước cờ đến đây đã rõ mục đích. Họ đẩy cây xe ngon lành đến trước miệng con chó, nhưng nguyên nhân vẫn còn trong vòng bí mật. Ông bố đã lùi một bước để bà mẹ đứng ra đạo diễn, rủi thất bại cũng giữ được tướng an toàn.

Sáng đó, thấy hấn ăn mặc tươm tất, mẹ hấn lại cười. Đàn bà nhạy cảm chuyện này lắm, hổng gì đó là một bà mẹ. Bà biết hấn đã yêu cô gái. Chính hấn cũng không hiểu mình yêu cô ta từ lúc nào. Tình yêu không đến trực tiếp từ cô gái mà đi vòng từ bố mẹ cô ta. Hấn không cần biết nguyên nhân, nhưng sự sắp xếp của họ khiến hấn cảm động và hấn tin chắc rằng sự sốt sắng đó đã được thúc đẩy từ cô gái cưng của họ. Nhưng hấn với cô ta đâu có tình ý nhau bao giờ?

Đến nơi hấn để hai mẹ con vào đứng với đồng bào. Hấn thối thác chào quốc kỳ. Khi mới đặt chân lên đất Mỹ, lần đầu thấy lại lá cờ vàng ba sọc đỏ, hấn đứng khóc ngon

lành như một đứa trẻ. Ngày Dương văn Minh tuyên bố đầu hàng, hấn cũng khóc cả buổi mà không hiểu sao lòng mình tan nát đến như vậy. Ngày đầu tiên cấp sách đến trường, hấn đã chào cờ, hát quốc ca... Tình yêu nước đến lặng lẽ trong tim hấn theo thời gian như tình yêu thương mẹ, khi mất nước, mất mẹ mới thấy mình bơ vơ. Thế nên hấn chỉ sợ mọi người thấy hấn khóc khi nghe bài quốc ca. Một lý do nữa là hấn nghĩ “Đứng cạnh cô thì thích quá rồi, nhưng rủi cô xích ra xa hoặc bỏ đi chỗ khác thì có nước độn thổ mới hết nhục” “Thấy người ta tử tế tưởng bỏ” Hấn yêu cô, ông bà tử tế với hấn nhưng chuyện cô yêu lại hấn là viễn vông, vô căn cứ. Cho nên khi nghe hấn bảo sợ bị xúc động khi chào cờ phải đi tránh chỗ khác, bà mẹ thông cảm nhưng cô gái xụ mặt lại. Thấy cô như giận, hấn mừng trong bụng, muốn đổi ý nhưng đã lỡ rồi nên đành vào một tiệm sách tìm đọc vớ vẩn nhưng hồn vía để cả ngoài kia, lòng tự trách “Chào quốc kỳ chảy nước mắt có gì mắc cỡ. Để gì được đứng gần người đẹp. Dại quá! Biết bao giờ mới có dịp như thế này” Nghe chào cờ xong, hấn đi ra, định cà rà theo nói chuyện với cô ta nhưng mẹ cô lại nhờ hấn đưa bà về sớm, còn cô gái thì ở lại với bố. Hấn đành vâng lời. Về đến nhà, bà mẹ lại bảo hấn vô nhà nhờ chút chuyện. Hấn lại vâng lời. Hấn ngồi ở phòng khách. Chẳng cần rào đón, sau khi hỏi hấn sẽ đi tiểu bang nào, ngày nào đi, đột nhiên bà vào thẳng vấn đề. Bà nói về cô út hiếu thảo của bà không chịu vượt biên, ở lại với mẹ, vất vả, tần tảo để thăm nuôi bố. Qua xứ Mỹ, nói gì cô cũng không chịu lấy chồng, sợ bỏ cha mẹ già không ai săn sóc. Cô ra điều kiện chỉ lấy người có hiếu với cha mẹ thôi. Nay thấy hấn thương mẹ cô đồng ý ngay. Hấn nghe mà tưởng mình mơ. Đời nay mà có cha mẹ hạ mình năn nỉ gã con gái xinh đẹp, nét na cho một thằng chẳng ra gì như hấn!?. Hấn biết ông bà sốt ruột thật vì cô gái đã lớn mà cứ ở vậy, nhưng lý do chữ hiếu hình như là cái có thôi, chứ nguyên nhân nội vụ thì chưa rõ. Thế nên hấn xin phép bà được gặp riêng cô Mai để nói chuyện thông cảm nhau trước khi hấn nhận ân sủng đó. Bà mẹ chịu liền.

Thế rồi một buổi chiều, hấn đến gõ cửa, cô ra mở cửa. Cô chào hấn mà không cười, vẻ mặt nghiêm trang, nhưng hấn nhận được từ đôi mắt cô những tia nhìn như reo vui.

– Chào chú ạ!

– Chú đến thăm Mai.

– Dạ, mời chú vào.

Cô lùi lại, hấn bước vào, cô gần như đứng sát bên hấn. Cô mặc một bộ đồ lụa trắng, hơi rộng nên trông thướt tha. Mặt cô bầu bĩnh, có đánh chút phấn hồng, mắt đen nhánh.

Vì cô thấp hơn hẳn nên khi cô ngược nhìn, đôi mắt cô đẹp hết sức, vừa long lanh vừa như ngọc nhiên điều gì.

– Có ông bà cụ ở nhà không?

– Dạ không. Mời chú ngồi.

Cô ngồi đối diện. Cô rót nước trà rồi mở hộp bánh ra,

– Mời chú!

Hắn cầm tách trà lên nhấm nháp rồi làm bộ suýt soa như bị nóng lắm. Bấy giờ cô mới cưòi.

– Trà còn nóng, cháu vừa mới pha.

Hắn cầm tách trà nửa chừng và nhìn cô. Cô cúi mặt xuống. Chúa ơi! Cô đẹp thế kia, trong trắng thế kia sao lại chịu đi bên cạnh cuộc đời bầm dập của hắn được? Thật khó tin!

– Mai biết vì sao chú đến thăm Mai không?

– Dạ không.

– Thế mà có nói chuyện này không?

– Dạ có.

Không khí như căng thẳng, hắn phải sửa giọng nhẹ nhàng hơn.

– Chú xin lỗi làm Mai bối rối. Bây giờ chú đề nghị thế này, mình kể chuyện linh tinh gì đó cho vui.

– Dạ.

– Trước hết chú kể chuyện của chú cho Mai nghe. Chú học Hành Chánh ra trường làm phó quận được hơn một năm thì đi tù sáu năm. Ra tù chú làm đủ nghề đập xích lô, bán vé số... Qua đây chú đi chùi nhà rồi bán Mc Donald. Kể ra thời đi học có vui chút đỉnh, đi làm cũng vui nhưng sau đó chán ngấy, hết đi tù thì làm những nghề mệt hạng.

Cô vẫn cúi đầu và nói.

– Chú thử lập gia đình, sẽ hết buồn ngay.

– Không đơn giản như Mai tưởng đâu. Muốn tiến đến hôn nhân phải có tình yêu. Vì có yêu người ta mình mới chịu đựng được những va chạm, khó khăn khi sống với nhau. Cho nên phải cẩn thận khi lập gia đình. Không yêu thà sống một mình còn hơn.

Cô ngược lên, nhìn thẳng vào mắt hắn.

– Chú đã lập gia đình và đã thất bại, đã tan vỡ rồi phải không?

– Chú chưa lập gia đình, vì chú có yêu ai đâu.

– Cháu không tin, tuổi chú mà chưa yêu ai, cháu không tin.

– Chú cũng không tin cả mình nữa. Có người có biết bao nhiêu mối tình, nhưng chú thì chẳng có gì. Khi đi làm có yêu chút đỉnh, nhưng sau đó chẳng còn nhớ nhau nữa. Nước mắt, nhà tan vui thú gì mà yêu với đương.

– Chú tính xem đã yêu bao nhiêu người và bây giờ còn nhớ người nào?

– Trước kia cũng có quen một cô, cũng anh anh, em em vài câu, nhưng chỉ khoảng vài tuần. Cô ấy có cho chú hôn một lần trên trán. Rồi nước mắt tình cũng mất luôn. Cô ấy đã quên hẳn chú rồi. Lâu quá rồi! Thế Mai có mối tình nào lâm ly kể cho chú nghe với.

– Chuyện của cháu cũng chẳng lâm ly gì. Lúc đó cháu mới lớn, có yêu một anh, rồi cũng như chú, khi mất nước, quá khổ, tâm trí đâu mà yêu ai.

– Nghe nói sau bảy năm, Mai không vượt biên, ở lại Việt Nam với mẹ kiếm tiền thăm nuôi ba trong tù.

– Lúc lộn xộn, trước ngày đầu hàng, mẹ cháu bán được căn nhà. Hú vía, nếu trễ mấy ngày là bị chúng vô tích thu rồi. Nhờ thế mấy chị của cháu mới có tiền vượt biên, nhưng sau đó thì nghèo lắm. Cháu với mẹ cháu phải ra đường bán quần áo cũ, bị công an rượt chạy muốn chết.

Kể đến đây cô lại cười, thật hồn nhiên. Hắn biết cô đã hết bối rồi rồi.

– Có lẽ cũng giống như chú, sau đó không nhớ nhau, không gặp nhau, không nghĩ đến nhau nữa. Thế là xù! Phải không?

– Đâu có như chú, gì cũng quên. Mấy năm sau đó, cháu biết được anh ấy cũng ở Sài Gòn, cháu đến thăm mấy lần.

– Gặp nhau mừng mừng, tủi tủi, kể lễ tâm sự nhớ thương nhau. Chà, mùi dữ!

– Ảnh không biết cháu, ảnh không nhớ ra cháu, cháu cũng không nhắc nữa. Thật bực mình, người đâu mau quên.

– Chỉ cần nhắc vài câu là anh ta nhớ ra ngay.

– Gần cả chục năm, biết đâu anh ấy đã lập gia đình thì sao?! Nên cháu chỉ đi ngang qua, nhìn cho đỡ nhớ mà không nói chuyện bao giờ. Đến khi dọ hỏi được biết là anh ấy còn độc thân thì tim không ra. Anh ấy đã đi HO rồi.

Rồi cô thở dài.

– Bây giờ cháu cũng còn bực. Tức muốn chết được!

– Chú biết rồi, vì thế nên Mai giận đời, định đón một chiếc xe hoa nào đó, leo đại lên cho đỡ cô đơn chứ gì?

– Cháu cũng muốn thế cho bỏ ghét, nhưng cháu yêu anh ấy...Rồi lại giận anh ấy, thấy cháu rõ ràng mà không thêm nhìn.

– Để chú đoán có đúng không nghe. Đó là một chàng sĩ quan Đà Lạt đẹp trai, hào hoa, làm dưới quyền ông cụ. Anh ta gặp cô nữ sinh đẹp quá, hai người yêu nhau. Theo chú có lẽ anh chàng cũng ở tù mút mùa như bọn chú. Nhưng sau khi ra tù, nhờ gia đình khá giả, anh ta đi buôn, loại mánh mung như thuốc tây, trầm, vàng chẳng hạn. Nghề này mau giàu lắm. Anh ta đi xe dream, hút thuốc có cán. Lúc đó Mai ngồi bên đường với mạ bán quần áo cũ nên mặc cảm không nhìn mặt. Còn anh ta vì lâu quá nên quên người đẹp thuở nào, và lại khi có tiền thì bao người đẹp khác chạy theo, phải không?

– Chú đoán đúng một phần. Anh ấy cũng đi cải tạo, nhưng sau về nghèo lắm. Bán vé số ở Sài Gòn

– Chú cũng từng bán vé số, cứ nói tên, nói chỗ anh chàng hành nghề là chú biết ngay. Cô cười bí mật.

– Đố chú biết đó! Anh ấy bán vé số chỗ nhà thờ Đức Bà, trước Bộ Xã Hội cũ.

– Chú có ngồi đó chú biết rõ. Có phải đại úy Minh, thiếu tá Tuấn, trung úy Đại... Cũng không phải luôn. Chú chịu. Nhưng những người đó đều có gia đình cả rồi mà.

Hắn nhìn đồng hồ.

– Bây giờ cho chú nói lý do chú đến gặp Mai. Hôm chú được mạ Mai nói về chuyện chú với Mai, chú rất bất ngờ và cảm động. Chú cảm ơn lòng tốt của Mai đã để ý đến chú.

Vì chú sắp đi xa nên nhân tiện chú nói vài điều, mong Mai thông cảm. Thú thực chú có yêu Mai, tình yêu đâu từ trước kia bây giờ sống dậy, nhưng chú biết thân phận mình nên im lặng. Rồi bất ngờ nghe đề nghị đó chú không hiểu vì sao? Chú thua sút mọi người về mọi phương diện, chú cháu mình cũng chưa hề chuyện trò, tình ý gì nhau và chú chắc Mai cũng không hề yêu chú. Vậy thì lý do nào? Xin Mai cho chú một thời gian, hy vọng chúng ta tìm hiểu nhau rồi sẽ quyết định cũng không muộn. Tuần tới chú sẽ rời Virginia, chúc Mai ở lại tìm được một tình yêu, và lời chú khuyên Mai nên sống cho con tim mình, cho tương lai của mình. Ba mẹ đâu có sống đời với mình, phải không? Phải có tình yêu trước khi quyết định tiến đến hôn nhân, chứ đừng nghe lời ba mẹ, sau này hối cũng không kịp.

Nói xong hấn định đứng dậy. Cô ngược nhìn hấn về giận dữ.

– Thật, xin lỗi chú - chứ chú...ngu quá! Chú khuyên cháu nên lấy người mình yêu. Vậy chứ cháu yêu chú thì sao?

– Trời đất! Làm gì có chuyện đó... Không lẽ chỉ mấy lần bưng nước trà mời chú mà lại yêu chú được?!

– Chú nói thật không? Cháu cho chú biết điều này. Theo cháu. Đi ngã này.

Cô đi trước, hấn rút rè theo sau. Căn apartment chỉ có hai phòng, cô mở cửa một phòng, đi vào “Vô đây!” Hấn sợ quá, chỉ dám đứng ở cửa nhìn vào. Cô chỉ vào một tấm hình cỡ tám bư thiếp để trên bàn nhỏ cạnh đầu giường.

– Chú biết ai đây không? Sau tấm hình viết gì không?

– Chú đâu thấy gì, xa quá. Hình như anh chàng nào đứng đấy. Cho chú xem kỹ, có thể chú nhận ra anh chàng bán vé số tốt phước được lọt vào mắt xanh của Mai.

Cô gỡ tấm hình trong khung ra, đưa hấn.

– Nhìn kỹ xem là ai?

Hấn không tin ở mắt mình. Đó là hình hấn, chụp hôm tốt nghiệp trước trường Hành Chánh, sau tấm hình vẫn còn rõ câu hát nhạc vàng “*Anh hứa yêu em suốt một đời*” Tấm hình hấn tặng cô, qua bao năm với bao thăng trầm, cô vẫn còn giữ, hình cô tặng hấn thì hấn vất nơi nào, lúc nào không rõ.

– Ôi! Hình chú đây mà!

Cô ngồi trên giường, xây lưng về phía hắn, hai chân co lên, trên đầu gối là cái gối. Cô úp mặt vào gối yên lặng. Vai cô rung lên nhẹ nhẹ. Cô khóc, có lẽ vì giận hắn vô tình.

– Cho chú xin lỗi. Chú vẫn nhớ chuyện cũ, nhưng tưởng Mai đã quên. Sao không nhắc, một câu thôi là chú hiểu ra ngay.

– Đâu có dịp nào. Hôm chào cờ ở Eden cũng bỏ đi... Mà biết còn nhớ người ta không hay đã yêu ai rồi?

– Chú nhớ chứ nhưng chú mặc cảm. Chú đâu dám mơ đến giây phút này. Hỏi thực Mai, rồi chú bảo đã yêu ai rồi thì sao?

– Mặc kệ... Người ta tìm muốn chết!

Yên lặng một lát.

– Hôm nào đi?

– Bây giờ có họa là điên mới bỏ đi. Trúng số độc đắc chú cũng không mừng bằng. Chú không biết nói gì để cảm ơn Mai. Chú...

Cô quay lại, mắt còn đỏ hoe, cô chỉ cái khung hình còn nằm trên giường.

– Chú, chú hoài. Bộ ai ăn thịt sao cứ đứng ngoài đó? Bỏ hình lại vào khung, để lại trên bàn cho em, rồi ngồi xuống đây, em hỏi. Lúc ở tù ai thăm nuôi anh?

– Có thăm chứ không có nuôi. Mẹ anh nghèo quá, các anh của anh cũng ở tù cả.

– Em cũng đoán vậy nên cố tìm mà không biết anh ở trại nào, gia đình ở đâu để thăm nuôi. Em lo quá!

Rồi cô lại cười, nhưng nước mắt chảy dài trên má.

Đây là chuyện cổ tích đẹp nhất trong những ngày buồn thảm nhất của nước Việt Nam Cộng Hoà. Cũng còn nhiều chuyện cổ tích sáng ngời hơn, đẹp đẽ hơn, ai cũng biết nhưng không bao giờ kể ra. Đó là quả tim của những bà mẹ, những bà vợ, những người con dành trọn cho con, cho chồng, cho cha đang chết dần mòn trong ngục tù cộng sản.

Hôm đám cưới, vợ chồng hắn phải đi từng bàn tiệc chào mừng quan khách, bà con, bạn bè. Mỗi nơi cô dâu chú rể phải uống với khách một ly rượu nhỏ. Vợ hắn chỉ thăm môi nên hắn phải uống hết. Nhiều ly nhỏ thành ly cối. Hắn không biết uống rượu nên say mềm. Bố vợ hắn cũng say. Ông say vì vui nên nói hơi nhiều. Khi khách khứa đã về cả rồi, ông đến bên cạnh, vỗ vai hắn lè nhè.

– Cự mi rứa là tốt phước. Không có ai chung tình như con Út Mai của moa. Cự mi biết không? Hấn hành vợ chồng moa đi tìm cự mi chết xác luôn. Bốn năm đi bốn nơi. Nam Cali tìm cự mi, Bắc Cali tìm cự mi, xuống Texas tìm cự mi, qua đây tìm cự mi. Chỗ mô cũng tham gia cộng đồng, cũng hội họp. Hấn nói moa có hứa với cự mi rồi thì phải tìm cự mi cho hấn. Nhưng moa có nhớ hứa hẹn gì, khi mô đâu? Mà vợ chồng moa đâu biết cự mi là ai, mặt mũi ra răng. Tám hình, mấy chục năm, có ai trẻ mãi không già? Rứa mới chết chớ! Rứa là gặp đũa mô tuổi cự mi cũng rước về nhà cho hấn nhận diện. Hú vía, hấn còn đòi đi Canada và Úc tìm cự mi nữa đó. Mà moa nói có ai đi HO qua đó đâu?!..

Phạm Thành Châu

Mừng Xuân Giáp Thìn

Trước thềm năm mới Giáp Thìn

Nguyện cầu gia đạo bình yên an hòa

Người người cuộc sống thăng hoa

Nhà nhà tài lộc chan hòa niềm vui

Mừng anh mừng chị có đôi

Bách niên giai lão sống đời bên nhau

Cao niên, thân chúc bạc đầu

Vẫn còn sức khỏe nhiệm màu trời ban

Trường thọ nhìn khắp thế gian

Ai nào hạnh phúc an khang hơn mình ...

Phạm Bá & Ý Nguyên

KÍNH THƯA QUÝ ANH CHỊ, QUÝ VĂN NGHỆ SĨ

**ĐÓN TẾT MỪNG XUÂN GIÁP THÌN, KÍNH CHÚC QUÝ ANH CHỊ
TẾT AN VUI, TẾT ĐOÀN TỤ, XUÂN MỌI ĐIỀU NHƯ Ý.
NGUỒN THƠ, ÁNG VĂN TRẦN ĐẦY THI VỊ.**

**Nhân đây xin kính mời quý Anh Chị thường thức nhạc phẩm CÂU LỤC BÁT
XUÂN TÌNH:**

<https://www.youtube.com/watch?v=dUYrgqzMLIA>

Nhạc Trần Đại Bản (bào đệ cố Nữ sĩ Vi Khuê)

Thơ Phan Khâm (trích trong Thi tập Em Từ Lục Bát Bước Ra)

Ca sĩ Vân Khánh trình bày.

MỜI QUÝ VỊ XEM:

TẬP THƠ VĂN HỌC CỔ THƠM THÁNG 1, 2024

<https://cothommagazine.com/wp/tap-tho-van-hoc-co-thom-so-16-thang-1-2024/>

TẬP NHẠC CỔ THƠM THÁNG 2, 2024

<https://cothommagazine.com/wp/nhac-tho-than-huu-co-thom-thang-2-2024/>

Nhạc Xuân Thúy Nga | Đón Xuân

<https://www.youtube.com/watch?v=0q7BjDVfq-E>

CHÚC XUÂN (ĐÌNH TRUNG CHÍNH) – Tiếng hát: DON HỒ

KHÚC NHẠC NGÀY XUÂN (NHẬT BẰNG) - Tiếng hát: NGUYỄN HƯNG

ĐÓN XUÂN (PHẠM ĐÌNH CHƯƠNG) - Tiếng hát: TÓC TIÊN

XUÂN NÀY CON KHÔNG VỀ

Con biết bây giờ Mẹ chờ tin con
Khi thấy mai đào nở vàng bên nường
Năm trước con hẹn đầu xuân sẽ về
Nay én bay đầy trước ngõ
Mà tôi còn vẫn xa ngàn xa

Ôi nhớ xuân nào thuở trời yên vui
Nghe pháo giao thừa rộn ràng nơi nơi
Bên mái tranh nghèo ngồi quanh bếp hồng
Trông bánh chưng ngồi chờ sáng
Đỏ hây hây những đôi má đào

Nếu con không về chắc Mẹ buồn lắm
Mái tranh nghèo không người sửa sang
Khu vườn thiếu hoa đào mừng xuân
Đàn trẻ thơ ngây chờ mong
Anh trai sẽ đem về cho tà áo mới
Ba ngày xuân đi khoe phố phường

Con biết bây giờ Mẹ chờ em trông
Nhưng nếu con về bạn bè thương mong
Bao lứa trai cùng chào xuân chiến trường
Không lẽ riêng mình êm ấm
Mẹ ơi, con xuân này vắng nhà
Mẹ thương con, xin đợi ngày mai...

TRỊNH LÂM NGÂN

I WON'T COME HOME THIS SPRING

I know now you're waiting to hear from me
When apricot blossoms bloom in gold for free.
Last year, I promised to return in early spring,
Now swallows are in the alley their way to wing
But I'm still far away.

Oh, I remember those springs on the feast-day
We listened to the New Year's Eve fireworks above
Under the thatched roof we sat around the stove
Looking after the banh chung waiting for sunrise
With red cheeks like peach pies.

If I don't come back, you'll be very sad and bare,
The poor thatched roof no one to repair,
The garden lacks peach blossoms to greet spring.
The children will innocently to the hope cling
That their brother would bring them a new shirt
To show off in spring days the streets to divert.

I know now Mom and them are waiting for me
But if I go back my dear friends lack the glee:
So many boys greet the spring in the battlefield
Should I be alone enjoying it with cosy shield?
Mom, I'm not at home this spring,
You love me, please wait for tomorrow, everything.

Translation by THANH-THANH

Duy Khánh hát XUÂN NÀY CON KHÔNG VỀ:
https://www.youtube.com/watch?v=UyTyiUV_RaY

NHỚ TẾT

Ai đi chợ giùm tôi ngày giáp tết?
Mua về nhà đầy ắp một mùa xuân,
Mùi tết thơm trong bó lá dong xanh,
Mùi tết ngon từng củ hành, củ kiệu.

Xa quê bao năm mà tôi vẫn đợi,
Ngày tết về vẫn nhớ phố chợ hoa,
Ai mang giùm tôi hương sắc về nhà?
Rực rỡ mai vàng chưng bên thềm cửa.

Sân nhà tôi buổi chiều đầy nắng gió,
Gió xuân về đừng làm rụng hoa bay,
Hoa rụng rồi thì cứ ở lại đây,
Dấu hoa tàn mùa xuân chưa vội héo.

Ai vừa đốt giùm tôi một tràng pháo,
Hình như trong tiếng pháo có linh hồn,
Nghe vọng về từ quá khứ thân thương,
Mùi pháo tết làm tôi buồn muốn khóc.

Ai đứng trước bàn thờ mùng một tết,
Mời ông bà đoàn tụ thấp nén hương,
Xa mà gần giữa hai cõi âm dương,
Khói hương tàn bên bình hoa vạn thọ.

Ba ngày tết ông bà về đầy đủ,
Phù hộ cháu con năm mới an lành,
Ai kiêng cữ giùm tôi lúc xuất hành,
Ra ngoài ngõ sẽ gặp nhiều may mắn.

Ngày và đêm hai phương trời xa lắm,
Khác biệt nhau
nhưng xuân ở trong lòng,
Bôn ba nhiều đời vẫn một mùa xuân,
Một quê hương.
Làm sao mà quên được.

Ai làm cỗ hóa vàng mùng bốn tết,
Đốt giấy tiền vàng mã tiễn xuân đi,
Tiễn ông bà trở về cõi bên kia,
Hương khói ấy sang bên này.
Cay mắt...

Nguyễn Thị Thanh Dương

Ngũ quả ngày Tết

Trịnh Bình An

Trong văn hóa Á Đông, số 5 có ý nghĩa tượng trưng đặc biệt.

Đó có thể là Ngũ Hành: *Kim, Mộc, Thủy, Hỏa, và Thổ*.

Đó có thể là Ngũ Phúc: *Phú* (giàu có), *Quý* (sang cả), *Thọ* (sống lâu), *Khang* (khỏe mạnh), và *Ninh* (an toàn).

Trong kinh Vu Lan Bồn do Đức Phật thuyết pháp. Để cứu mẹ khỏi kiếp nạn quỷ, Mục Kiền Liên cần chuẩn bị các lễ vật để cúng dường chư Tăng. Trong đó, có ngũ quả.

Rằm tháng bảy là ngày Tự Tứ.

Mười phương Tăng đều dự lễ này.

Phải toan sắm sửa chớ chầy,

Thức ăn trăm món, trái cây năm màu.

Ngũ quả (5 loại trái cây) tượng trưng cho Ngũ Căn-Ngũ Lực: *Tín, Tấn, Niệm, Định, và Tuệ*.

Trong việc chọn ngũ quả thể hiện lòng thành dâng cúng tổ tiên, thần thánh, người dân miền Nam Việt Nam đã có cách chơi chữ thú vị theo cách "*đồng âm, khác nghĩa*."

Đó là dùng 5 loại trái cây: mãng cầu, thơm, dừa, đu đủ, và xoài.

Tên 5 loại trái cây đó ghép lại, đọc thành: *Cầu Thơm Vừa Đủ Xài*.

Bởi, theo cách phát âm của người miền Nam, "*vừa*" đọc là "*dừa*", còn "*xoài*" đọc là "*xài*."

Có người thay trái thơm bằng trái sung, khi ghép lại, thành: *Cầu Sung Vừa Đủ Xài*.

Cũng vì thế, người dân Nam bộ thường tránh chưng những thứ trái cây có tên "*nghe*" xui xẻo, như trái chuối, vì "*chuối*" đọc thành "*chúi*", tức "*chúi nhủi*", cắm đầu xuống, tức thất bại.

Trái lê là "*lê lét*", hàm ý không khá nổi.

Trái táo, là trái nhập từ Pháp, có tên Tây là "*pomme*". Người Việt đọc là "*bom*", nghe lại giống tiếng Anh là "*bomb*", tức trái bom nổ. Chơi chữ tới 3 tầng lận!

Sầu riêng không được chưng, vì có chữ "*sầu*". Còn ớt chắc không được vì "*cay như ớt*". Mướp lại càng không, vì là... "*rách như xơ mướp*"!

Cam, quýt thì sao? Tục ngữ có câu: "*Quýt làm, cam chịu*", hàm ý mình phải chịu oan ức vì lỗi người khác làm ra.

Thế nhưng, cũng có người cắc cớ, dùng những loại quả đặc biệt:

Vú sữa, *Mãng* cụt, *Dừa*, *Đu* đủ, trái *Vải*, và *Sầu* riêng.

Mâm "*lục quả*" này, hẳn dành riêng cho quý vị đàn ông "*hảo ngọt*"?

Nhân dịp Xuân về, xin tặng quý độc giả ba bài thơ "*Ngũ Quả*".

Tết Bình An

Cầu mong năm mới yên vui.

Vừa lòng tất cả mọi người lạ quen.

Đủ đầy gạo, muối, thuốc men.

Xài tiền làm phước, càng thêm nhiều tiền!

Tết Thịnh Vượng

Cầu cho thiên hạ nơi nơi.

Vừa giàu, vừa khỏe, lại vừa tâm an.

Đủ đầy hạnh phước thế gian.

Thơm danh người thiện đa mang việc đời.

Tết Thái Hòa

Cầu tình yêu ấy mãi tươi màu.

Sung sướng bên nhau thật dài lâu.

Vừa nhiều tiền bạc, vừa nhiều phước.

Đủ cả cháu con, đủ rể dâu.

Xài hoài vẫn giàu...

Trịnh Bình An (Tháng Giêng-Giáp Thìn-2024)

Tết Bình An

Cầu mong năm mới yên vui.

Vừa lòng tất cả mọi người lạ quen.

Đủ đầy gạo, muối, thuốc men.

Xài tiền làm phước càng thêm nhiều tiền!

Giáo Họ Đức Mẹ La Vang ở Virginia mở hội chợ Tết ‘sớm nhất vùng Đông Bắc’

<https://www.nguoi-viet.com/little-saigon/giao-ho-duc-me-la-vang-o-virginia-mo-hoi-cho-tet-som-nhat-vung-dong-bac/>

January 30, 2024 **Kalynh Ngô/Người Việt**

CHANTILLY, Virginia (NV) – Dù chưa thật sự bước sang năm Giáp Thìn 2024, nhưng cộng đồng người Mỹ gốc Việt ở khắp các tiểu bang đã bắt đầu nhiều hoạt động đón mừng Tết, ngày lễ quan trọng nhất của người Việt Nam. Trong đó, hội chợ Tết do Giáo Họ Đức Mẹ La Vang ở Virginia tổ chức vào hai ngày 20 và 21 Tháng Giêng tại Dulles Expo Center được xem là hội chợ Tết sớm nhất ở vùng Đông Bắc Hoa Kỳ.

Dulles Expo Center có không gian khá rộng nên có nhiều khu vực bài trí cho khách chụp hình Xuân.
(Hình: Kalynh/Người Việt)

Xuân của tuổi trẻ

Do được tổ chức trong khuôn viên của Dulles Expo Center nên cái lạnh rét của mùa Đông đã không thể ngăn cản hơn 20 ngàn người đến vui chơi tại Hội Chợ Tết Giáo Họ Đức Mẹ La Vang 2024 với chủ đề “Xuân Đoàn Viên.” Ban tổ chức chọn hai ngày cuối tuần nhằm tạo thuận tiện cho thời gian tham dự của tất cả gia đình.

Hội chợ Tết năm nay ở Dulles Expo Center như một sân chơi của các thanh thiếu niên gốc Việt. Ben Tôn Thất, cư dân của Springfield là một trong những bạn trẻ này.

Ben rất bé nhỏ bên cạnh những chiếc đầu lân to, rực rỡ, oai hùng màu xanh nước biển, màu vàng hoàng yến. (Hình: Kalyneh/Người Việt)

Ben là sinh viên chuyên ngành kỹ thuật và an ninh mạng tại đại học George Mason University. Giữa không gian của Dulles Expo Cener, trông Ben rất bé nhỏ bên cạnh những chiếc đầu lân to, rực rỡ, oai hùng màu xanh nước biển, màu vàng hoàng yến. Nhưng anh thanh niên tuổi ngoài 20 lại vô cùng linh hoạt khi nâng chiếc đầu lân, nhảy múa chuyên nghiệp theo tiếng trống của đồng đội. Anh hào hứng giới thiệu đội múa lân của mình, xin phép được nói bằng tiếng Anh vì sợ tiếng Việt không đủ để diễn tả điều muốn nói.

“Em học và chơi múa lân được hai năm rồi. Nó như một sự kết nối giữa em và truyền thống của người Việt. Em rất thích.”

Hỏi Ben có cảm nghĩ gì mỗi khi Tết cổ truyền lại đến? Anh nói: “Em nghĩ rằng Tết làm cho mỗi chúng ta nhận ra mình cần phải thay đổi, vì năm mới, mọi thứ phải mới. Em thấy mình lớn hơn, như một người khác.” Ben nói anh rất thích một phong tục trong ngày Tết, đó là được nhận bao lì xì đỏ. Ai cũng thế, như câu hát vui quen thuộc: “Bé lớn rồi nhưng bé vẫn thích lì xì.”

Các em nhỏ đẩy xe bán nước uống cho khách trong hội chợ. (Hình: Kalynh/Người Việt)

Theo lời ông Đinh Quốc Thịnh, chủ tịch Ban Thường Vụ Văn Phòng Giáo Họ, sự hiện diện của Ben Tôn Thất và những thành viên khác trong đội múa lân, cũng như nhiều bạn trẻ tham gia những hoạt động khác trong hội chợ, chính là chủ ý của ban tổ chức.

“Chúng tôi muốn giới thiệu một sự kiện cho toàn thể cộng đồng người Việt. Đây là thời gian để nhớ về ông bà, tổ tiên và đoàn tụ với gia đình. Đây là cơ hội để những người Việt có dịp ra ngoài, gặp gỡ những người Việt khác cũng như bất kỳ ai muốn tìm đến và trải nghiệm văn hóa của chúng ta,” ông Thịnh nói.

Một hình ảnh mới xuất hiện ở hội chợ Tết “Xuân Đoàn Viên” năm nay, đó là các thiếu niên đẩy những chiếc xe nhỏ bốn bánh, có hai, ba tầng, trên đó là các loại nước hoặc thức ăn nhẹ, đến

từng bàn ở khu vực ăn uống để mời khách. Các em lễ phép khi giao thức ăn và nhận tiền, như gợi nhớ hình ảnh nề nếp của một gia đình Việt.

Cậu bé Tony Lê, 8 tuổi, đi theo phụ các anh chị lớn bên chiếc xe để những ly nước mía. Cậu bé nói bằng tiếng Việt ngọng nghịu: “Hôm nay Chủ Nhật nên em mới được đi hội chợ Tết chơi với anh chị. Em rất thích Tết.”

Một cậu bé theo gia đình đi hội chợ Xuân. (Hình: Kalynh/Người Việt)

Đi để nghe nhạc Xuân

Như những hội chợ Tết khác từ trước đến nay, du khách đến vui chơi là để tìm về không khí ngày Xuân ở quê nhà.

Như ông Đinh Quốc Thịnh đã nói, hội chợ là một dịp để một cộng đồng cùng dòng máu gặp gỡ nhau, chia sẻ những kỷ niệm của một vùng đất nơi họ sinh ra, lớn lên, và rời xa. Nơi đó, cứ mỗi độ Xuân về, người người lại gọi nhau “đi sắm đồ Tết.” Những hội chợ Tết Nguyên Đán của cộng đồng Việt ở Mỹ đều có hoạt động ấy, một hình thức của “đi chợ Tết.”

Trong hội chợ “Xuân Đoàn Viên,” rất nhiều gian hàng bán thực phẩm đặc trưng của ngày Tết như bánh chưng, tôm khô, bánh mứt đủ loại. Những gian hàng quần áo, chủ yếu là áo dài, khăn

đóng đúng với truyền thống của người Việt thu hút nhiều khách ghé vào. Quầy bán đồ lưu niệm, trang trí ngày Tết cũng rộn rã không kém.

Dulles Expo Center có không gian khá rộng nên có nhiều khu vực bài trí cho khách chụp hình Xuân. Năm nay, tọa lạc ngay cổng ra vào là hình ảnh Trống Đồng Đông Sơn, bên cạnh là hai câu thơ nổi tiếng của danh tướng Lý Thường Kiệt: *“Nam quốc sơn hà nam đế cư/ Tiệt nhiên định phận tại thiên thư.”* Những nhánh mai, đào, tuy không phải hoa thật nhưng cũng đủ để tạo nên một không khí tràn ngập mùa Xuân.

Bà Hương Trần rạng rỡ qua ống kính của người con trai. (Hình: Terry Nguyễn)

Bà Hương Trần, cư dân của Woodbridge, rạng ngời niềm vui trong buổi sáng vui Xuân. Bà là “người mẫu” chính cho người con trai đam mê chụp ảnh. Từng đi chơi hội chợ Xuân ở Little Saigon, California, nơi có cộng đồng người Việt tỵ nạn đông nhất Hoa Kỳ, bà không khỏi có sự so sánh.

“Có lẽ tiểu bang này người Việt không nhiều bằng California nên hội chợ không rộn ràng như bên ấy. Không có phố ông đồ, là một hình ảnh tiêu biểu không thể thiếu trong ngày Tết. Hoa

cũng ít, có lẽ do khí hậu hai nơi khác nhau nên ở đây không nhiều và không có hoa thật,” bà Hương nói.

Một trong những nơi thi hát nhất của hội chợ Tết là chương trình văn nghệ. Những chiếc ghế phía trước sân khấu kín chỗ từ rất sớm. Nhiều người đến hội chợ với mục đích duy nhất là để xem văn nghệ. Bà Nhung Cao, cư dân Maryland, là một trong những người này.

Ca sĩ Hương Lan hát phục vụ khán giả tại hội chợ “Xuân Đoàn Viên.” (Hình: Kalynh/Người Việt)

Bà nói: “Tôi biết hội chợ Xuân Đoàn Viên có ca sĩ Hương Lan nên tôi nói con gái phải chờ tôi đến để xem. Ngày Xuân là phải nghe Hương Lan hát.”

Có vẻ như rất nhiều người có cùng suy nghĩ như bà Nhung Cao. Khi ca sĩ Hương Lan xuất hiện trên sân khấu, những gian hàng trong hội chợ thưa vắng hẳn. Họ tề tựu về trước sân khấu để được tận mắt nhìn thấy nữ ca sĩ mà tên tuổi đã gắn liền với những bài dân ca trữ tình.

Gia đình ba thế hệ của ông Trần Hùng, ở Springfield đã có một buổi sáng cuối tuần đúng nghĩa là “Xuân Đoàn Viên.” Ông bà, con gái, con rể và cháu ngoại đến Dulles Expo Center để “đi chợ Tết” và xem văn nghệ.

Gia đình ba thế hệ vui “Xuân Đoàn Viên.” (Hình: Kalynh/Người Việt)

Ông nói: “Ở Mỹ rất hiếm có dịp để đi xem nhạc, nhất là nhạc Xuân. Bây giờ nghe thì dễ, nhưng xem ca sĩ hát thì phải những dịp này.”

“Tôi nghe nhạc Xuân của mình để nhớ về Tết ở Việt Nam ngày xưa. Chứ nghe Happy New Year thì tôi không thấy có cảm giác gì,” ông Hùng cười và nói.

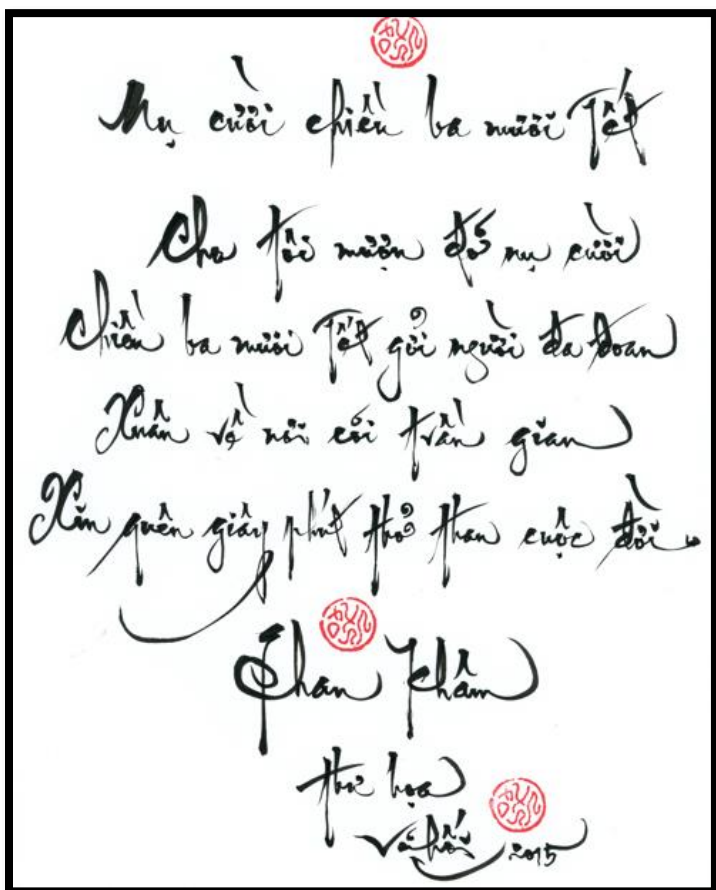
Sẽ còn vài hội chợ Tết khác ở vùng Đông Bắc từ đây đến Tết Nguyên Đán. Cộng đồng người Việt hải ngoại sẽ còn có dịp để hòa mình vào không khí Xuân tha hương. [kn]

Liên lạc tác giả: ngo.kalynh@nguoi-viet.com

<https://www.youtube.com/watch?v=qZsKwrJmDu4>

Mời quý vị thưởng thức một ca khúc nhẹ nhàng dễ thương: “Xuân và Tình Yêu”
 Sáng tác: **Nguyễn Tuấn** (Harrisburg, PA) ; Tiếng hát: **Tâm Hảo**; Hòa âm: **Quốc Dũng**
<https://www.youtube.com/watch?v=GLBnxaKelCc>

Colthom Foundation thân chúc quý độc giả,
 tác giả, thân hữu và gia đình một năm
GIÁP THÌN an khang, may mắn, vui vẻ,
 và sức khỏe dồi dào.

**ĐẶC SAN CỎ THƠM
XUÂN GIÁP THÌN 2024**

